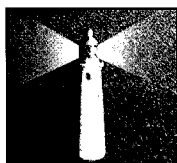

A Westminsteri Kis- és Nagykáté első magyar nyelvű kiadását tartja kezében az olvasó. Azzal a reménységgel bocsátjuk útjára az angolszász református teológia legismertebb kátéit, hogy sikerül megláttatni az olvasóval azt az igei gazdagságot, amit ezek a hitvallási iratok hordoznak. Bízunk benne, hogy mindenki számára megragadó és egyben elgondolkodtató lesz a káték biblikussága, szókimondó egyenessége, rendszerezett felépítése, valamint számos gyakorlati és kazuisztikus alkalmazása...

PRESBITERIÁNUS KIADÓ

Westminsteri Kis- és Nagykáté

A fordítás alapjául szolgáló mű:
The Westminster Confession of Faith
together with
The Larger Catechism
and
The Shorter Catechism

Published by the Committee for Christian Education & Publications
PCA Bookstore

Fordította:
Szabó Beatrix

Lektorálta:
Bagoly Gyula
Szőke Imre

Magyar kiadás (Hungarian edition):
© Presbiteriánus Kiadó, 2004
Minden jog fenntartva. All rights reserved.

Rendelési cím:
Presbiteriánus Kiadó
3527 Miskolc, Kartács u. 1.
Tel.: +36 46/412-558 • Fax: +36 46/507-736

ISBN: 963 214 881 9

Borítóterv, tördelés:
Varga Sándor

WESTMINSTERI KIS- ÉS NAGYKÁTÉ

A magyar kiadó előszava

A Westminsteri Kis- és Nagykáté első magyar nyelvű kiadását tartja kezében az olvasó. Azzal a reménységgel bocsátjuk útjára az angolszász református teológia legismertebb kátéit, hogy sikerül megláttatni az olvasóval azt az igei gazdagságot, amit ezek a hitvallási iratok hordoznak. Bízunk benne, hogy mindenki számára megragadó és egyben elgondolkodtató lesz a káték biblikussága, szókimondó egyenessége, rendszerezett felépítése, valamint számos gyakorlati és kazuisztikus alkalmazása.

Különösen fontosnak tartjuk, hogy a kátékat és azok tanulmányozását a magyar keresztyének újra felfedezzék. Hiszen egy olyan korban élünk, amikor egyre kevésbé lehet tudni azt, hogy mi a bűn, mi a megtérés, kicsoda, és mit tett Krisztus, mi az igazság, hogyan lehet üdvözülni stb., egyszóval azt, hogy mit és hogyan kell hinni. Egy olyan világban élünk, ahol a hitvalló keresztyénség (azon belül a református is) egyre inkább elenyésző kisebbség, ahol nincsenek biztos fogódzók, ahol erkölcsi relativizmus tombol, ahol a nevelési pedagógiák dzsungelében a keresztyének is gyakran eltévelyednek. Egy olyan világban élünk, ahol a régi, jól bevált nevelési-oktatási módszerek feledésbe merültek, hiszen sokan (még a keresztyének is!) úgy tartják ezekről, hogy „ósvi” mivoltuk miatt nem felelhetnek meg a modern kor kihívásainak. Egy olyan korban élünk, ahol sem a gyülekezeti alkalmakat látogató gyerekek, sem a felnőttek nem részesülnek megfelelően összefoglalt és rendszerezett igei tanításban. Ennek az áldatlan állapotnak általában két fő következménye van:

- Egyfelől, a biblikus tanítás hiányában, még a keresztyének gyermekei is viszonylag korán humanista nevelésben részesülnek (sajnos ez még az ún. egyházi iskolákban is könnyen bekövetkezhet). Mindez szinte észrevétlenül történik, de hosszútávon azt eredményezi, hogy a felnövekvő generációknak az Ige tekintélye egyre kevésbé fog számítani. Gyökértelenek és a keresztyénségből kiábrándultak lesznek, majd elhagyják az egyházat.

- Másfelől, a felnőtt keresztyének sincsenek jobb helyzetben. Bár állításuk szerint valamikor megtértek, mégsem rendelkeznek egy összefüggő biblikus világnézettel. Alapvető kérdésekben nincs kellő teológiai jártasságuk, lelki életük pedig rendkívül sekélyes és labilis. Ezért könnyedén elso-

dorja őket a különféle tanítások szele. Igaz rájuk nézve az Ószövetség szomorú megállapítása: „Elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül való.” (Hós 4,6)

Mіндеzen anomáliák elkerülésében és visszaszorításában a káték sokat segíthetnek. Szükségünk van tehát a kátékra, és azok tanulmányozásának újrafelfedezésére! Igen találóan fogalmazott *John J. Murray* skót református lelkipásztor, aki egyik írásában arra a megállapításra jutott, hogy a kátétanítás mára egy elfelejtett gyakorlat.¹ Ezt mi még azzal is kiegészíthetjük, hogy számos esetben helytelenül végzett gyakorlat is. Mert ha van is valamilyen kátéoktatás a keresztyén egyházakban, ez néha többet árt, mint amennyit használ! De általában elmondható, hogy a kátétanítás már nem tartozik az egyházak prioritásai és erősségei közé. Álljon itt erre nézve – a *Heidelbergi Káté* (HK) használatával kapcsolatosan – egy negyed évszázados őszinte nyilatkozat:

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a HK használata mai gyülekezeteinkben meglehetősen háttérbe szorult. Pontos statisztikai adatok nem állnak ugyan rendelkezésünkre, de talán nem nagyot tévedünk, ha azt mondjuk, hogy *aligha több a 10%-nál* azoknak a gyülekezeteknek a száma, amelyekben a HK rendszeres használatban van. És itt nem a konfirmációi előkészítésre gondolok, hanem a HK-nak a gyülekezeti istentiszteleteken, bibliaórákon stb. való rendszeres használatára.² (kiemelés tőlem)

Ez a tendencia alapvetően mára sem változott. Továbbra is szinte ritkaságszámba menő jelenség a gyülekezetekben a káté(k) tanulmányozása. Ez részben azért van, mert még mindig nem ismerték fel a kátéoktatás jelentőségét. Pedig a múlt sok tanulságos leckét szolgáltat. Nem nehéz észrevenni például, hogy az elmúlt évszázadok hitvalló egyházainak elvilágiasodása, a szekták és egyéb hamis vallások térhódítása, valamint a teológiai liberalizmus elburjánzása egybeesett a kátétanítás hanyatlásával.

¹ John J. Murray, *Catechizing – A Forgotten Practice*, The Banner of Truth Magazine, October 1962, 15. o.

² Sebestyén János, *A Heidelbergi Káté használatának szükségességéről*, [Hirdesd az Igét, kiadja: A Magyarországi Református Egyház Zsinati Irodájának Sajtóosztálya, Budapest, 1980], 237. o.

Amikor tehát a káték újrafelfedezését szorgalmazzuk, olyan adósságot törlesztünk, amely nem tűr halasztást. De milyen jó, hogy ebben a tekintetben sem kell teljesen új ugart törnünk. Hitvalló eleink példája most is kézenfekvő. Hiszen ők mind a káték írásában, mind pedig azok tanításában egyaránt jeleskedtek. Közismert tény, hogy a reformátori háttérű egyházakban a káték tanítása kezdetektől fogva fontos szerepet játszott.³ Ezt mi sem igazolja jobban, mint hogy *Luther* 1529-ben, *Zwingli* 1525-ben, *Kálvin* pedig 1541-42-ben kátékat jelentettek meg. De magyar reformátoraink miatt sem kell szégyenkeznünk. Elég itt *Pathai István*, *Méliusz Juhász Péter*, *Félegyházi Tamás*, *Siderius János* kiadott kátéira gondolni – hogy csak néhányat említsünk.

A kátétanítás szeretetét a reformáció utáni nemzedékek úgy Németalföldön, mint Angliában tovább vitték. A katekizálás mindenhol nagy megbecsülésnek örvendett. *John Owen* (1616-1683) például az igehirdetés után a kátétanítást tartotta a legfontosabb feladatnak.⁴ Owen maga 1645-ben két kátét is írt gyülekezeti használatra. *Richard Baxter* (1615-1691) pedig megilletődve mondta a katekizálás kapcsán: „Kedves atyámfiaink, milyen nagy vereséget mérhetünk a sötétség birodalmára, ha hűségesen és eszesen forgolódunk ebben a munkában!”⁵ Mindezek után nem kell csodálkozni, ha egy ilyen „kátéközpontú” korban a *Westminsteri Zsinat* sem kerülhetette el a kátéalkotás törvényi feladatát.

A Westminsteri káték rövid története

A Westminsteri káték története elválaszthatatlanul összefonódik a *Westminsteri Hitvallás* születésével. Mindhárom hitvallási iratot ugyanis a *Westminsteri Zsinat* (1643-1652) dolgozta ki. A zsinatot az angol parlament hívta össze az Anglikán Egyház reformációjának érdekében. A zsinatra a kor leg-

³ Érdekes, hogy nemcsak a reformátusok ismerték fel a káték hasznosságát. Még a *római katolikusok* is bevetették saját kátéikat, különösen az ellenreformáció idejében. A *jezsuiták* kiválóan felismerték, hogy a kátétanítás rettegett fegyver lehet a protestánsok ellen. Kevesen tudják továbbá, hogy még a kálvinista nézeteket valló *baptisták* is használtak kátékat. Sőt, a Westminsteri Kiskátét például még a *metodista* igehirdető, *Wesley János* is ajánlotta híveinek, igaz kisebb módosításokkal.

⁴ Donald Van Dyken, *Rediscovering Catechism*, Presbyterian & Reformed Publishing, Phillipsburg, New Jersey, 2000, 104. o.

⁵ Richard Baxter, *The Reformed Pastor*, The Banner of Truth Trust, Edinburgh, 1994, 175. o.

kiválóbb angol, skót és ír teológus-lelkipásztorai kaptak meghívást, összesen több mint 150-en. A zsinati atyák 1643. július 1-jén ültek össze Londonban. Eredeti célkitűzésük az Anglikán Egyház 39. cikkulájának revíziója volt.

Ebből az első 15 hitcikkelyt sikerült is áttekinteniük, ám miután az angolok és a skótok szövetséget kötöttek,⁶ a zsinat 1643. októberétől új feladatok elé nézett. Eredeti célját módosítania kellett abban, hogy immáron egy új, egységes istentiszteleti, egyházfegyelmi és egyházkormányzati rendtartást kellett kidolgoznia az angol, skót és ír gyülekezetek számára. A Westminsteri Hitvallás megalkotása csupán ezután kezdődhetett el. A hitvallás végül 1646. decemberére készült el, de 1647. áprilisában nyerte el végleges formátumát, amikor is az odavonatkozó igeverségekkel is kiegészítették.

A hitvallás elkészítésével párhuzamosan, a zsinat 1643. decemberében egy új káté⁷ kidolgozását is elrendelte. Ennek oka szintén a *Magasztos Liga és Szövetség*-ben keresendő, amely kimondta a közös káté szükségességét. A kátét megfogalmazó öttagú bizottság elnökévé *Herbert Palmert* jelölte a zsinat. De a munka – különböző okokból kifolyólag – nehézkesen haladt. Egyik probléma éppen abból adódott, hogy nem tudták eldönteni, kinek készítsék a kátét. Gyerekeknek (ez pedig egy egyszerűbb kátét vont volna maga után) vagy pedig a lelkészeknek, akik a hitben érettebbeket tanítják. Ahogy a skót küldöttek fogalmaztak: nehéz volt a tejet és a húst egyszerre tálni. Így a bizottság – annak ellenére, hogy még egy taggal bővült – nem tudta kellő időben a zsinat elé terjeszteni a káté vázlatát.

Közben 1647. januárjában a zsinat elállt eredeti szándékától, hogy ti. csupán egy kátét fogalmazzon meg. Elfogadták *Richard Vines* javaslatát, mely szerint inkább két kátét kellene készíteni, úgy, hogy közben szem előtt tartják a Westminsteri Hitvallás nyomvonalát. Ez volt az a döntés, amely lehetővé tette, hogy két káté születhessen. A kátékat előterjesztő bizottságoknak folyamatosan figyelniük kellett arra, hogy a tárgyalandó teológiai kérdésekben a Westminsteri Hitvallás mentén haladjanak. Ez mégsem jelentette azt, hogy bizonyos esetekben a káték nem térhetek el a hitvallástól. (Ezért

mondhatta *John Murray*⁸ azt, hogy meglátása szerint a Nagykáté 30-32-ig terjedő kérdései alaposabban tárgyalják a kegyelmi szövetséget, mint a hitvallás 7. fejezetének 3. cikkelye.)

De ez a szétválasztás jelentősen felgyorsította az eseményeket. A bizottságot néhány újabb taggal bővítették és így 1647. októberére sikerült befejezniük a Nagykátét. Ezt követően az odaillő igeverségekkel is kiegészítették, majd 1648. áprilisában a parlament előtt is bemutatták. A Kiskáté – amint azt neve is mutatja – a Nagykátéban foglaltaknak rövidített és egyszerűsített változata. Elsősorban a gyerekeknek és a „hitben csecsemőknek” készült. A Nagykátét viszont a felnőtteknek és a hitben előbbre járókat tanító lelkészeknek ajánlották. A Kiskáté elkészítésére a zsinat újabb bizottságot jelölt ki. A bizottsági tagok között volt *Anthony Tuckney* és *Samuel Rutherford* is. A Kiskáté viszonylag gyorsan, 1647. novemberére készült el, majd az igeverségekkel való kiegészítés után szintén 1648. áprilisában került a parlament elé.

A véglegesített Westminsteri Hitvallást és a kátékat nemcsak Angliában, Skóciában és Írországból, hanem azóta világszerte – szinte folyamatosan – több országban, számos református felekezet elfogadta hitvallási iratként.⁹

A Westminsteri káték felosztása és teológiája

A káték felosztása különbözik az addig megszokott formáktól. A korábbi káték többnyire versről-versre tárgyalták az Apostoli Hitvallást, majd a Tízparancsolatot és végül az Úr imáját. Ez gyakran meghatározta a káték felosztását is. A *Heidelbergi Káté*nak (1563) is például hármas felosztása van. A Westminsteri káték ellenben két fő részre tagolódnak: (1) Amit az embernek Istenről hinnie kell (2) Mi az ember kötelessége Isten felé? A kátékból kimaradt az Apostoli Hitvallás elemzése. Miért? Azért, mert bár a hitvallás önmagában biblikus – a westminsteri atyák megítélésében – mégsem bibliai szöveg. Ők pedig mindenben kizárólag a Szentírásra akartak hagyatkozni, illetve csupán a Szentírás szövegét kívánták magyarázni.

⁶ *Solemn League and Covenant = Magasztos Liga és Szövetség*

⁷ Itt megjegyzendő, hogy a westminsteri atyák közül többen (14) már saját kátét is írtak. Ilyenek voltak például *Herbert Palmer* és *Anthony Tuckney*, akik a kátékat megfogalmazó bizottságokban is jelentős szerepet töltek be. Ettől függetlenül, nem idegenkedtek attól, hogy újabb, alaposabb káték kidolgozásába kezdjenek.

⁸ John Murray (1898-1975) a *Westminster Theológiai Szeminárium* (Philadelphia – USA) szisztematika teológia professzora volt 36 éven át.

⁹ Többek között: USA, Kanada, Ausztrália, Új-Zéland, India, Oroszország, Dél-Korea, Magyarország, Románia stb., de számos afrikai és délkelet-ázsiai ország református felekezetei is elfogadták a Westminsteri hitiratokat.

A káték teológiájáról elmondható, hogy az a reformátori tanok *kiforrott és letisztult* összefoglalása. Mindkét kátén érezhető a puritán gondolkodás hatása, a Szentírás tekintélyének és tanításainak feltétel nélküli elfogadása. A Kiskáté kiemelkedő vonása az *istencentrikusság*.¹⁰ Ez nyer megfogalmazást már az első kérdésben: „Mi az ember életének fő célja? Az ember életének fő célja az, hogy Istent dicsőítse, és Őbenne örökké gyönyörködjön.” A zsinati atyák meggyőződése volt, hogy minden Istenért, Istentől és Istenre nézve történik. (Róm 11,36) Ezért mindnyájan Isten dicsőségének és szuverenitásának csodálói voltak. Avagy nem ez a mai ember legnagyobb szüksége is? Hogy újból Istenre tekintsen és meglássa Őt úgy, amint Ő kijelentette magát. Hogy ne saját maga körül forogjon, és magát bálványozza, hanem megismerje a hatalmas Istent és az Ő Igéjét, hogy megismerhesse önmagát?

Emberi síkon haladva tovább elmondható, hogy a Kiskáté inkább az *egyéni* összpontosít, a személyes bűnökre, és az azokra felkínált megoldásokra. Ezzel szemben a Nagykáté, az *egyént* mellőzve inkább az *egyházzal* foglalkozik. Ebben a tekintetben van a Nagykátének különös aktualitása ránk nézve. Hiszen a mai *individualista* keresztyén szemlélet semmibe veszi a gyülekezetek és a felekezetek állapotát. Kizárólag az *egyéni* koncentrálnak. Ilyenkor per se nehéz elhinni, hogy ezek a „keresztyének” komolyan tisztelik Krisztust, miközben Krisztus testére (az egyházra) fabatkát sem adnak. Egyébként az egyházzal foglalkozó kérdésekkel magyarázható az is, hogy a Kiskáté sokkal népszerűbb az *independensek* és *kongregacionalisták*¹¹ körében, mint a Nagykáté.

A Nagykáté erőssége – az egyházzal szóló tanítás hangsúlyozása mellett –, hogy a megváltás alkalmazását – igen rendszerezetten – az *ordo salutis*¹² mentén tárgyalja. Említésre méltó még az az alaposág, amivel a Nagykáté a Tízparancsolatot magyarázza. Végül *Robert Godfrey*¹³ szerint a káté legfőbb erénye viszont az, hogy a keresztyén hit *teljes, kiegyensúlyozott és építő* összefoglalását adja.

Egy utolsó megállapítás a káték felépítésével és teológiájával kapcsolatosan. Mindkét káté az Apostoli Hitvallás tárgyalása helyett Isten személyével

és tulajdonságaival, Isten rendeleteivel (dekrétumaival) és a kegyelmi szövetség ismertetésével indít. Továbbá a Kis- és a Nagykáté is kiemelten foglalkozik Krisztus *aktív és passzív engedelmisségével*, amely jóformán minden előző kátéból hiányzott, vagy csak nagyon érintőlegesen volt tárgyalva. Magyarul: Krisztus születésének tárgyalása után a korábbi káték egyből Krisztus halálát járták körül, és nem sokat foglalkoztak Krisztus életével, azaz az *Ő aktív engedelmisségével* (ez a *Heidelbergi Kátének* is egyébként egy gyenge pontja). A káték tehát ebben a tekintetben is hiánypótlóak.

A kátétanítás haszna

Végül hadd ejtsünk néhány szót a kátétanítás, a katekizálás hasznáról. Előljáróban három olyan fontos megjegyzést tennénk, amelyet a jelen gyakorlat visszásságai indokolnak.

Először is – és ez különösen a gyerekekkel való foglalkozásra nézve igaz – a katekizálásban nem csupán a memorizálás a lényeg. Ez is fontos, de legalább ennyire fontos a kátében foglaltak alapos *elmagyarázása, illusztrálása és megértése*. A nagytekintélyű református teológus *Archibald Alexander*¹⁴, helyesen tapint rá erre a gyakori hiányosságra: „A valódi oka annak, hogy sok gyerekek úgy tanulja meg a kátét, hogy nem érti annak jelentését, abban keresendő, hogy nem hozunk elég áldozatot azért, hogy a káté tanításait – a gyerek képességeihez alkalmazkodva – magyarázzuk és illusztráljuk.”

Másodszor, a katekizálás soha nem helyettesítheti a Szentírás olvasását és tanulmányozását, ugyanakkor nem is lehet elválasztani attól. A kettőt együtt kell végezni, ahhoz hogy hatékonyan tanítsuk az Isten szövetséges népéhez tartozókat. Viszont ne tévesszük szem elől, hogy míg a Szentírás elsődleges, a káté csak másodlagos fontossággal bír.

Harmadszor, látni kell, hogy a katekizálást nem lehet egy-két év alatt „lezavarni.” A reformátorok – de különösen az angol puritánok – nem egy-két éves időtartamú tanulmányozásra szánták a kátékat. Nem is csupán a *gyerekeket* vagy a *tizenéveseket* szerették volna célba venni. Nyilván ők is címzettjei voltak a kátéknak, de a *felnőttekről* sem szabad megfeledkeznünk. Ez magyarázza azt a gyakorlatot, hogy egyes kátékérdések tematikája kapcsán

¹⁴ Dr. Archibald Alexander (1772-1851) a *Princetoni Teológiai Szeminárium* első professzora volt. A megnevezett cikk (*Catechetical Instruction*) teljes terjedelemben megtalálható a www.graceonlineibrary.org internetes oldalon.

¹⁰ Ezt a vonást hangsúlyozták a múlt nagy presbiteriánus teológusai *Robert L. Dabney* (1820-1898) és *Benjamin B. Warfield* (1851-1921) a Westminsteri Kátéről írt értekezéseikben.

¹¹ Ezek az egyházak nem hisznek a felekezetiességben.

¹² az üdvösség rendje

¹³ Dr. Robert Godfrey a *Westminster Teológiai Szeminárium* (Escondido/California – USA) elnöke és professzora.

is prédikáltak sok helyen.¹⁵ Ilyenkor a gyülekezet felnőtt tagjai voltak a katekizáció részesei. Végül – de nem utolsó sorban – az *egyházi előljárók* sem maradtak ki a célkeresztből. Tehát nem tévedünk, ha azt mondjuk, hogy a káték a *teljes látható egyháznak* készültek, így Isten egész szövetséges népének hasznát szolgálják.

Ezért tartom célszerűnek, hogy egy hármas felosztás mentén közelítsek a témához. Az alábbiakban csak néhány hasznát sorolom fel a káték tanulmányozásának és tanításának. Ez a felsorolás korántsem kimerítő, hiszen a katekizálásnak ennél jóval több haszna van.

I.) Gyermek

- *Ursinus Zakariás* (a Heidelberi Káté egyik szerzője) szerint a kátétanítás hasznos, hiszen Isten közvetett parancsa áll mögötte: „És tanítsátok meg azokra a ti fiaitokat, szólván azokról, mikor házadban ülsz, mikor úton jársz, mikor fekszel és mikor felkelsz.” (5Móz 11,19) A káték pedig Isten Igéjének összefoglalását adják. A gyermekek így módon korán magukba szívhatják az Ige ismeretét és tanítását. (lásd még 2Tim 3,15)

- Bár meglepőnek tűnhet a keresztyén képeskönyveken nevelkedett generációknak, de a kátétanítás *evangélizáló* jelleggel is bír. Emellett tör lánzdását *Joel R. Beeke*, aki szintén a puritánok gyakorlatára hívja fel a figyelmet.¹⁶ A káté tanulásával egyidejűleg a gyerek sok mindent megérthet: bűnös mivoltát, Isten szentségét és haragját, Isten Krisztusban megjelenő kegyelmét stb. Könnyen felismerheti, hogy neki is szüksége van megtérésre. Ne felejtjük el, hogy Isten Szentlelke az Igazság Leleke is. A megtanult igazságokat a Lélek könnyen megelevenítheti.

¹⁵ Ez különösen a kontinentális református egyházak gyakorlatában honosodott meg. Hollandiában például számos felekezeten belül a vasárnap délutáni istentiszteleteken a *Heidelbergi Káté* 52. Ünnepnapja szerint prédikálnak (ez ritkábban Magyarországon is előfordul). Ez azt jelenti, hogy évente egyszer végigmennek a kátén. A presbiteriánusoknál viszont kissé más a helyzet. A kátékat többnyire más jellegű gyülekezeti alkalmakon tanítják (pl. bibliáórákon), ahol adva van a megbeszélés, kérdésfelvetés lehetőség. Korábban – *Philip Schaff* ismert XIX. századi történész nézetei alapján – a keresztyén egyháztörténészek nagy része úgy vélte, hogy a *Westminsteri Nagykátét* is arra szánták, hogy az alapján prédikáljanak. De az újabb tanulmányok azt mutatják – és a *Westminsteri Zsinat* ki nem adott jegyzőkönyvei is azt egyértelműsítik – hogy ez az elmelet nem állja meg a helyét. A zsinati atyák az *Apostoli Hitvallást* is azért nem tárgyalták, mert az nem volt bibliai szöveg. Így számukra elképzelhetetlen lett volna, hogy a lelkész ne egy adott textus alapján prédikáljon az istentiszteleten.

¹⁶ Joel R. Beeke, *Bringing the Gospel to Covenant Children*, Reformation Heritage Books, Grand Rapids, Michigan, 2001, 28-32. o.

- A gyerekekben a katekizálás komolyságot munkál. Sokkal jobban odafigyelnek az igehirdetésekre, megismerkednek a bibliai nyelvezettel. Az igehirdetésekből esetlegesen felbukkanó „kánaáni” nyelvezet sem jelenthet immár nekik különösebb problémát.

II.) Felnőttek

- A káték gyülekezeti tanulmányozása rendszerezett teológiai ismereteket ad a gyülekezet felnőtt tagjainak. Kiküszöböli azt a tájékozatlanságot és bizonytalanságot, amit ma hívő körökben is olyan gyakran tapasztalunk.

- Jelentősen hozzájárul egy egészséges keresztyén világnézet kialakításához. Ez a későbbiekben megkönnyíti a különféle döntések meghozatalát. Ha a kátékat jobban ismernénk, sokkal ritkábban fordulna elő – akár keresztyén körökben is – a következő kérdés: Vajon mi az Isten akarata?

- A Nagykáté kérdései igen hasznosak lehetnek a bűnlátás fejlesztésében. Itt különösen a Tízparancsolatot ajánljuk az olvasók figyelmébe. A parancsolatokhoz sajnos gyakran még a keresztyén ember is igen együgyűen közelít. Olvassuk csak el a Nagykátét! Meggyőződésünk, hogy sokan meg fognak lepődni azon, amit ezek a zsinati atyák Isten kegyelméből meglátáltak!

- A káték tanulmányozása a szekták és egyéb hamis filozófiák ellen is idejében felkészíti a felnőtteket.

- A káté tanítása a keresztyén szülőket is ráébresztheti feladataikra, mintegy aktivizálva őket. A gyerekek katekizálása tudniillik nem csupán a lelkész feladata, hanem a presbitereké is, és főleg a szülőké. A hitvalló presbiteriánus körökben bevett szokás, hogy vasárnap délután az édesapa maga köré gyűjtve a családot a Kiskátét tanítja, vagy a Nagykátét magyarázza. A gyülekezeti kátétanulmányozás rádöbbenheti a szülőket is arra, hogy küldetésük van gyerekeik felé!

- Végül a kátét tanulmányozó felnőttek is sokkal könnyebben megértik a prédikációkat.

III.) Egyházi tisztségviselők (lelkészek, presbiterek)

- *Ursinus*nak az egyházi vezetők felé is van figyelmeztetése. Azt mondja a katekizálásról, hogy az az egyház megőrzésének és fennmaradásának eszköze. Hanyatlak az egyház? Megcsappant a tagok létszáma? Ilyenkor a felvetendő kérdés ez: Folyik-e hűséges katekizálás a gyülekezetben?

• Ráébredzheti az egyházi előljárókat is felelősségükre. Ne feledjük, hogy ők a lelkekért felelős számadók. (Zsid 13,17) Miközben tanítják az embereket, közelebb kerülnek hozzájuk és felelősségérzetük megújulhat irántuk. *Archibald Alexander* korábbi említett írásában határozottan ellenzi például, hogy a lelkészek (tanító vének) és a presbiterek (kormányzó vének) helyett kizárólag katekéták végezzék a kátétanítást. Ez azt eredményezi, hogy a lelkészek és a presbiterek, azt gondolhatják, hogy felmentettek eme feladatuk alól, és eltávolódnak a gyülekezet tagjaitól. Persze sok egyházi tisztségviselő azért szorgalmazza ezt a megoldást, mert képtelen a káték tanítására. Amennyiben a presbiterek képtelenek erre – mondja *Alexander* – ez azt jelenti, hogy alkalmatlanok eme tisztség betöltésére. Kedves olvasó, vajon hány magyar presbitert kellene felfüggeszteni tiszttségéből ezen kritérium alapján?

• Miközben a kátét híveiknek tanítják, ők maguk is sokat okulhatnak abból. Milyen világosan látták ennek szükségét a hitvalló elődök: *William T. Shedd* szerint, katekizálás közben a lelkész saját teológiai nézetei is *letisztulnak és megerősödnek*.¹⁷ Sajnos ki kell mondanunk, hogy manapság néha még a lelkészeknek is vajmi kevés ismeretük van arról, hogy saját egyházuk kátéja mit tanít egy adott kérdésben. Valahol ez érthető, hiszen a teológiákon nem veszik komolyan a káték tanítását. Ez különösen jellemző a liberális egyházi viszonyokra. De az is előfordul, hogy tanítják ugyan a kátét, de a magyarázó kurzusban pontosan az ellenkezőjét állítják annak, amit egy adott kátékérdés eredetileg tanított.¹⁸

Zárógondolat

A múlt bizonyosságai azt igazolják, hogy a káték megbecsülése, tanulmányozása, és helyes tanítása előremozdította az *egyéni kegyesség* mellett *Isten egyházának jólétét* is. Miből gondoljuk, hogy ez ma nem következhet be? Megfeleledkeztünk volna arról, hogy nekünk a régi kipróbált utakon kelle-

¹⁷ William T. Shedd, *Homiletics & Pastoral Theology*, Charles Scribner, New York, 1870, 407-408. o.

¹⁸ Ennek ékes bizonyítéka például *A Heidelbergi Káté Magyarázata* című főiskolai jegyzet [Dr. Szathmáry Sándor, *A Heidelbergi Káté Magyarázata*, Nagykőrös-Budapest, 1999]. Számos magyarázat homlokegyenest ellentmond a káté feleleteiben eredetileg megfogalmazottaknak.

ne járnunk? Megfeleledkeztünk arról, hogy a jól bevált módszereket kellene igénybe vennünk? Figyeljünk újból Isten Igéjére: „Így szól az Úr: Álljatok az utakra, és nézzetek szét, és kérdezősködjete a *régi ösvények* felől, melyik a *jó út*, és azon járjatok...” (Jer 6,16) Ne féljünk tehát Isten Igéjére hagyatkozni! Ne féljünk a katekizálást újból elkezdeni!

Óh, bárcsak könyörülne Isten rajtunk, hogy a Westminsteri káték megjelentetésével nagyobb lendületet adhassunk a katekizálás magyar gyakorlatának! Óh, bárcsak mindannyian a katekizálás reneszánszának szemtanúi és egyben részesei lehetnénk!

Szőke Imre

Károlyi Gáspár Theológiai és Missziói Intézet

WESTMINSTERI
KISKÁTTÉ

1. K: Mi az ember életének fő célja?

F: Az ember életének fő célja az, hogy Istent dicsőítse, és Őbenne örökké gyönyörködjön.

1Kor 10,31; Zsolt 73,25-28; Róm 11,36

2. K: Milyen mércét adott Isten azért, hogy Őt dicsőítsük, és Őbenne gyönyörködjünk?

F: Isten Igéjét, az Ó- és Újszövetséget. Ez az egyedüli mérce az Ő dicsőítésére, és az Őbenne való gyönyörködésre.

Ef 2,20; 2Tim 3,16; 1Jn 1,3

3. K: Mit tanít alapvetően a Szentírás?

F: A Szentírás alapvetően azt tanítja, hogy mit kell az embernek hinnie Istenről, és mit követel Isten az embertől.

2Tim 1,13; 2Tim 3,16

4. K: Kicsoda Isten?

F: Isten Lélek, aki lényében, bölcsességében, hatalmában, szentségében, ítéletében, jóságában és igazságában végtelen, örök és változhatatlan.

Jn 4,24; Jób 11,7-9; Zsolt 90,2; Jak 1,17; 2Móz 3,14; Zsolt 147,5; Jel 4,8; Jel 15,4; 2Móz 34,6-7

5. K: Létezik-e több Isten?

F: Nem létezik, csak egyetlen élő és igaz Isten van.

5Móz 6,4; Jer 10,10

6. K: Hány személy van az Istenben?

F: Istenben három személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek; és ők hárman egy Isten, azonos lényegűek, egyenlők hatalomban és dicsőségben.

Mt 28,19; 1Jn 5,7

7. K: Melyek az Isten rendeletei (dekrétumai)?

F: Isten rendeletei az ő saját akarata és tanácsvégzése szerinti örök szándékai, melyek által minden bekövetkezőt előre elrendelt saját dicsőségére.

Ef 1,4; Ef 1,11; Róm 9,22-23

8. K: Hogyan valósítja meg Isten a rendeleteit?

F: Isten a teremtésben és a gondviselésben valósítja meg rendeleteit.

9. K: Mi a teremtés munkája?

F: A teremtés munkája az, hogy Isten a semmiből hat nap alatt, hatalmának szavával, igen jónak, megalkotta a világmindenséget.

1Móz 1; Zsid 11,3

10. K: Hogyan teremtette Isten az embert?

F: Isten az embert férfivá és nővé teremtette, a saját képmására; felruházta ismerettel, igazságossággal és szentséggel, és uralmat adott neki a teremtmények fölött.

1Móz 1,26-28; Kol 3,10; Ef 4,24

11. K: Mi Isten gondviselése?

F: Isten gondviselése az, hogy legszentebb módon, bölcsen és hatalmasan fenntartja és kormányozza minden teremtményét, és azok minden cselekvését.

Zsolt 145,17; Zsolt 104,24; Ézs 28,29; Zsid 1,3; Zsolt 103,19; Mt 10,29-31

12. K: A gondviselés milyen különleges cselekedetét mutatta meg Isten az ember felé a teremtéskor?

F: Amikor Isten megteremtette az embert, az élet szövetségét kötötte vele, a tökéletes engedelmesség feltételével. Isten megtiltotta neki, hogy egyék a jó és a rossz tudásának fájáról, mert ha megteszi, meghal.

Gal 3,12; 1Móz 2,17

13. K: Megmaradtak-e első szüleink az Isten által teremtett eredeti állapotukban?

F: Első szüleink saját, szabad akaratukból vétkeztek Isten ellen, és így kiestek eredeti teremtett állapotukból.

1Móz 3,6-8; 1Móz 3,13; Préd 7,29

14. K: Mi a bűn?

F: A bűn Isten törvényének áthágása, vagy az ahhoz való igazodás bármilyen hiánya.

1Jn 3,4

15. K: Mi volt az a bűn, melynek elkövetésével első szüleink kiestek teremtett állapotukból?

F: A bűn, melynek elkövetésével első szüleink kiestek teremtett állapotukból, a tiltott gyümölcsből való evés volt.

1Móz 3,6-8

16. K: Az egész emberiség elbukott Ádám első bűnében?

F: Igen, mert az Ádámmal kötött szövetség nemcsak rá, hanem leszármazottaira is érvényes; ezért az egész emberiség, mint Ádám természet szerinti leszármazottja, vétkezett benne, és elbukott vele első bűnében.

1Móz 2,16-17; Róm 5,12; 1Kor 15,21-22

17. K: Milyen állapotba került az emberiség a bűneset következtében?

F: A bűneset következtében az emberiség a bűn és nyomorúság állapotába került.

Róm 5,12

18. K: Mit jelent a bűnös állapot, amelybe az ember a bukás miatt került?

F: A bűnös állapot, amelybe az ember a bukás miatt került, jelenti Ádám első bűnének vétkét, valamint az eredeti igazságosság hiányát, és egész természetének romlottságát – melyet eredendő bűnnek neveznek –, együtt minden jelenlegi törvényszegéssel, amely ebből fakad.

Róm 5,12; Róm 5,19; Róm 5,10-20; Ef 2,1-3; Jak 1,14-15; Mt 15,19

19. K: Mi az a nyomorúságos állapot, amelybe az ember bukása miatt került?

F: A bűneset következtében az egész emberiség elveszítette közösségét Istennel; az Ő haragja és átka alatt van, és ki van téve az élet minden nyomorúságának, magának a halálnak, és a pokol örökkévaló kínjainak.

1Móz 3,8; 1Móz 3,10; 1Móz 3,24; Ef 2,2-3; Gal 3,10; JerSir 3,39; Róm 6,23; Mt 25,41; Mt 25,46

20. K: Hagyta-e Isten, hogy az egész emberiség elveszen a bűn és nyomorúság állapotában?

F: Isten öröktől fogva az Ő jótetszéséből kiválasztott egyeseket az örök életre. Velük egy kegyelmi szövetségre lépett, hogy kiszabadítsa őket a bűn és nyomorúság állapotából, és egy Megváltó által az üdvösség állapotába juttassa őket.

Ef 1,4; Róm 3,20-22; Gal 3,21-22

21. K: Ki Isten választottainak Megváltója?

F: Isten választottainak egyetlen Megváltója az Úr Jézus Krisztus, aki Isten örökkévaló Fiaként emberré lett, és így egy személyben, de két megkülönböztethető természetben Isten és ember volt, és továbbra is az marad mindörökké.

1Tim 2,5-6; Jn 1,14; Gal 4,4; Róm 9,5; Lk 1,35; Kol 2,9; Zsid 7,24-25

22. K: Hogyan vált Krisztus, Isten Fia, emberré?

F: Krisztus, Isten Fia, emberré lett, magára véve egy valódi testet és lelket. A Szentlélek ereje által fogantatott a szűz Mária méhében, tőle született, de bűn nélkül való volt.

Zsid 2,14; Zsid 2,16; Zsid 10,5; Mt 26,38; Lk 1,27-42; Gal 4,4; Zsid 4,15; Zsid 7,26

23. K: Milyen tisztségeket tölt be Krisztus, mint a mi Megváltónk?

F: Krisztus, mint a mi Megváltónk, a prófétai, főpapi és királyi tisztségeket tölti be, mind a megaláztatás, mind a felmagasztaltatás állapotában.

ApCsel 3,21-22; Zsid 5,5-7; Zsid 7,25; Zsid 12,25; Zsolt 2,6; 2Kor 13,3; Ézs 9,6-7; Mt 21,5; Zsolt 2,8-11

24. K: Hogyan tölti be Krisztus a prófétai tisztséget?

F: Krisztus a prófétai tisztséget úgy tölti be, hogy Igéje és Lelke által kijelenti nekünk Isten akaratát üdvösségünkre nézve.

Jn 1,18; Jn 15,15; Jn 20,31; 1Pt 1,10-12

25. K: Hogyan tölti be Krisztus a főpapi tisztséget?

F: Krisztus a főpapi tisztséget úgy tölti be, hogy egyszer feláldozta önmagát az isteni igazságszolgáltatás kielégítésére, hogy megbékítsen minket Istennel; és úgy, hogy állandóan közbenjár értünk.

Zsid 9,14; Zsid 9,28; Zsid 2,17; Zsid 7,24-25

26. K: Hogyan tölti be Krisztus a királyi tisztséget?

F: Krisztus a királyi tisztséget úgy tölti be, hogy uralma alá von minket, vezet és védelmez bennünket, valamint visszatartja és legyőzi mind az Ő, mind a mi ellenségeinket.

ApCsel 15,14-16; Zsolt 110; Ézs 33,22; Ézs 32,1-2; 1Kor 15,25

27. K: Miben állt Krisztus megaláztatása?

F: Krisztus megaláztatása abban állt, hogy megszületett – egyszerű körülmények között, a törvénynek alávetve –, megtapasztalta az élet nyomorúságait, Isten haragját és a kereszthalál átkát, eltemették és a halál uralma alatt maradt egy ideig.

Lk 2,7; Gal 4,4; Zsid 12,2-3; Ézs 53,2-3; Lk 22,44; Mt 27,46; Fil 2,8; 1Kor 15,3-4; ApCsel 2,24-27; ApCsel 2,31

28. K: Miben áll Krisztus felmagasztaltatása?

F: Krisztus felmagasztaltatása abban áll, hogy feltámadt a halálból a harmadik napon, majd felment a mennybe, most az Atya Isten jobbján ül, és majd eljön megítélni a világot az utolsó napon.

1Kor 15,4; Mk 16,19; Ef 1,20; ApCsel 1,11; ApCsel 17,31

29. K: Hogyan részesülünk a Krisztus által szerzett váltságban?

F: Úgy részesülünk a Krisztus által szerzett váltságban, hogy azt a Szentlélek hatékonyan alkalmazza életünkben.

Jn 1,11-12; Tit 3,5-6

30. K: Hogyan alkalmazza a Lélek a Krisztus által szerzett váltságot?

F: A Krisztus által szerzett váltságot a Lélek úgy alkalmazza életünkben, hogy hitet munkál bennünk, és hatékony elhívása által Krisztussal egyesít bennünket.

Ef 1,13-14; Ef 2,8; Ef 3,17; Jn 6,37-39; 1Kor 1,9

31. K: Mi a hatékony elhívás?

F: A hatékony elhívás Isten Lelkének azon munkája, amely által meggyőz bennünket bűneinkről és nyomorúságunkról, megvilágosítja értelmünket Krisztus megismerésében, és megújítja akaratumkat; meggyőz és képessé tesz arra, hogy Jézus Krisztust befogadjuk, akit az evangélium szabadon felkínál.

2Tim 1,9; 2Tess 2,13-14; ApCsel 2,37; ApCsel 26,18; Ez 36,26-27; Jn 6,44-45; Fil 2,13

32. K: Milyen kiváltságokban részesülnek ebben az életben azok, akiket Isten hatékonyan elhív?

F: Azok, akiket Isten ebben az életben hatékonyan elhív, a megigazulásban, örökbefogadásban, és a megszentelődésben részesülnek, és mindazon kiváltságokban, amelyek ezeket kísérik, vagy ezekből származnak.

Róm 8,30; Ef 1,5; 1Kor 1,26; 1Kor 1,30

33. K: Mi a megigazulás?

F: A megigazulás Isten ingyen kegyelmének azon cselekedete, amely által megbocsátja minden bűnünket, igaznak tekint bennünket kizárólag Krisztus nekünk tulajdonított igazságáért, melyet egyedül hit által fogadunk el.

Róm 3,24-25; Róm 4,6-8; 2Kor 5,19; 2Kor 5,21; Róm 5,17-19; Gal 2,16; Fil 3,9

34. K: Mi az örökbefogadás?

F: Az örökbefogadás Isten ingyen kegyelmének azon cselekedete, amely által Isten gyermekei közé számláltatunk, és Isten gyermekeinek összes kiváltságában részesülünk.

1Jn 3,1; Jn 1,12; Róm 8,17

35. K: Mi a megszentelődés?

F: A megszentelődés Isten ingyen kegyelmének azon cselekedete, amely által teljes valónk megújul Isten képmására, és egyre inkább képessé válnunk arra, hogy meghaljunk a bűnnek, és éljünk az igazságosságnak.

2Thesz 2,13; Ef 4,23-24; Róm 6,4; Róm 6,6; Róm 8,1

36. K: Melyek azok a kiváltságok, amelyek ebben az életben a megigazulással, az örökbefogadással és a megszentelődéssel járnak, illetve belőlük fakadnak?

F: Azok a kiváltságok, amelyek ebben az életben a megigazulással, örökbefogadással és megszentelődéssel járnak, vagy belőlük fakadnak, az Isten szeretete felől való bizonyosság, a lelkiismeret békéje, a Szentlélekben való öröm, a kegyelem növekedése, és az abban való mindvégig tartó állhatatosság.

Róm 5,1-2; Róm 5,5; Róm 14,17; Péld 4,18; 1Jn 5,13; 1Pt 1,5

37. K: Milyen kiváltságokban részesíti Krisztus a hívőket halálukkor?

F: Haláluk pillanatában a hívők lelke tökéletessé válik a szentségben, és azonnal belép a mennyei dicsőségbe, testük pedig, amely Krisztussal egyesült, a sírban nyugszik a feltámadásig.

Zsid 12,23; 2Kor 5,1; 2Kor 5,6; 2Kor 5,8; Fil 1,23; Luk 23,43; 1Thessz 4,14; Ézs 57,2

38. K: Milyen kiváltságokban részesíti Krisztus a hívőket feltámadásukkor?

F: A feltámadáskor Isten a hívőket dicsőségben feltámasztja; az ítélet napján őket nyilvánosan elfogadja, és felmenti, majd tökéletes áldásában részesíti azáltal, hogy egy örökkévalóságon át teljes módon gyönyörködhetnek Benne.

1Kor 15,43; Mt 25,23; Mt 10,32; 1Jn 3,2; 1Kor 13,12; 1Thessz 4,17-18

39. K: Mit kíván Isten az embertől?

F: Isten azt kívánja az embertől, hogy engedelmeskedjen az Ő kijelentett akaratának.

Mik 6,8 1Sám 15,22

40. K: Mit adott Isten kezdetben az embernek az engedelmesség mércéjeként?

F: Isten az erkölcsi törvényt adta kezdetben az embernek az engedelmesség mércéjeként.

Róm 2,14-15; Róm 10,5

41. K: Hol van összegezve az erkölcsi törvény?

F: Az erkölcsi törvényt a tízparancsolat összegezi.

5Móz 10,4; Mt 19,17

42. K: Mi a tízparancsolat lényege?

F: A tízparancsolat lényege az, hogy szeressük az Urat, a mi Istenünket teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel, teljes erőnkkel és teljes elménkkel; és szeressük felebarátunkat, mint magunkat.

Mt 22,37-40

43. K: Mi a tízparancsolat bevezetése?

F: A tízparancsolat bevezetése így hangzik: „*Én, az Úr, vagyok a te Istened, akit kihoztalak téged Egyiptomnak földéről, a szolgálat házából.*”

2Móz 20,2

44. K: Mit tanít nekünk a tízparancsolat bevezetése?

F: A tízparancsolat bevezetése azt tanítja nekünk, hogy mivel Isten az Úr, a mi Istenünk és Megváltónk, ezért kötelesek vagyunk megtartani összes parancsolatát.

Lk 1,74-75; 1Pt 1,15-19

45. K: Melyik az első parancsolat?

F: Az első parancsolat ez: „*Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem!*”

2Móz 20,3

46. K: Mit kíván Isten az első parancsolatban?

F: Isten azt kívánja az első parancsolatban, hogy ismerjük meg, és ismerjük el Őt az egyetlen igaz Istenként, a mi Istenünként, és ennek megfelelően imádjuk és dicsőítsük Őt.

1Krón 28,9; 5Móz 26,17; Mt 4,10; Zsolt 29,2

47. K: Mit tilt Isten az első parancsolatban?

F: Isten tiltja az első parancsolatban, hogy Őt, az igaz Istent megtagadjuk, vagy ne imádjuk és dicsőítsük Istenként, és a mi Istenünként, valamint, hogy az imádatot és dicsőséget, ami egyedül Őt illeti, másnak adjuk.

Zsolt 14,1; Róm 1,21; Zsolt 81,10-11; Róm 1,25-26

48. K: Mit tanítanak különösen ezek a szavak, „én előttem”, az első parancsolatban?

F: Ezek a szavak, „én előttem”, az első parancsolatban azt tanítják, hogy Isten, aki mindent lát, észreveszi és utálja azt a bűnt, hogyha bármilyen más istenünk van őrajta kívül.

Ez 8,5-6; Zsolt 46,20-21

49. K: Melyik a második parancsolat?

F: A második parancsolat ez: *„Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy amelyek alatt a földön, vagy amelyek a vizekben a föld alatt vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat; mert én, az Úr a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák véikét a fiakban, harmad és negyediziglen, akik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezeriziglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolatimat megtartják.”*

2Móz 20,4-6

50. K: Mit kíván Isten a második parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a második parancsolatban, hogy tisztán és teljesen fogadjuk el, tartsuk meg és teljesítsük az istentiszteleti rendelkezéseket, ahogy Ő azt előírta Igéjében.

5Móz 32,46; Mt 28,20; ApCsel 2,42

51. K: Mit tilt Isten a második parancsolatban?

F: Isten azt tiltja a második parancsolatban, hogy Őt képekkel vagy bármilyen más – az Ő Igéjében nem előírt – módon tiszteljük.

5Móz 4,15-19; 2Móz 32,5; 2Móz 32,8; 5Móz 12,31-32

52. K: Milyen érvekkel támasztja alá Isten a második parancsolatot?

F: Isten saját szuverenitásával, felettünk való tulajdonjogával és saját tiszteletének buzgó védelmével támasztja alá a második parancsolatot.

Zsolt 95,2-3; Zsolt 95,6; Zsolt 45,11; 2Móz 34,13-14

53. K: Melyik a harmadik parancsolat?

F: A harmadik parancsolat ez: *„Az Úrnak a te Istenednek nevét hiába fel ne vedd; mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, aki az Ő nevét hiába felveszi.”*

2Móz 20,7

54. K: Mit kíván Isten a harmadik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a harmadik parancsolatban, hogy neveit, címeit, tulajdonságait, rendelkezéseit, Igéjét és munkáit szent és tiszteletteljes módon említsük.

Mt 6,9; 5Móz 28,58; Zsolt 68,4; Jel 15,3-4; Mal 1,11; Mal 1,14; Zsolt 138,1-2; Jób 36,24

55. K: Mit tilt Isten a harmadik parancsolatban?

F: Isten a harmadik parancsolatban tiltja azoknak a dolgoknak bármiféle meggyalázását vagy helytelen használatát, melyek által Ő megismerteti magát.

Mal 1,6-7; Mal 1,12; Mal 2,2; Mal 3,14

56. K: Mivel támasztja alá Isten a harmadik parancsolatot?

F: Isten azzal támasztja alá a harmadik parancsolatot, hogy noha ezen parancsolat megszegői elkerülhetik az emberektől a büntetést, Isten, a mi Urunk azonban nem hagyja, hogy megmeneküljenek igazságos ítélete alól.

1Sám 2,12; 1Sám 2,17; 1Sám 2,22; 1Sám 2,29; 1Sám 3,13; 5Móz 28,58-59

57. K: Melyik a negyedik parancsolat?

F: A negyedik parancsolat ez: *„Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, és végezd minden dolgodat; de a hetedik nap az Úrnak a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon se magad, se fiad, se leányod, se szolgálóleányod, se barmod, se jöve-*

vényed, aki a te kapuidon belül van; Mert hat napon teremté az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék. Azért megáldá az Úr a szombat napját, és megszentelé azt.

2Móz 20,8-11

58. K: Mit kíván Isten a negyedik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a negyedik parancsolatban, hogy szenteljük neki az Igéje által megszabott időt, pontosabban egy teljes napot a hétből, amely legyen az Ő szent nyugalomnapja.

5Móz 5,12-14

59. K: A hét melyik napját jelölte ki Isten a heti nyugalomnapként?

F: A világ kezdetétől fogva Krisztus feltámadásáig, Isten a hét hetedik napját rendelte el heti nyugalomnapként; a feltámadás óta pedig egészen a világ végéig, Isten a hét első napját rendelte el a keresztyének nyugalomnapjaként.

1Móz 2,2-3; 1Kor 16,1-2; ApCsel 20,7

60. K: Hogyan kell megszentelni a nyugalom napját?

F: A nyugalom napját úgy szenteljük meg, hogy teljes időnket az egyéni és nyilvános istentiszteletre szánjuk; pihelve egész nap oly módon, hogy még azokat a világi feladatokat és szabadidős tevékenységeket sem végezzük, amelyek más napokon az Ige által engedélyezettek, kivéve a szükségszerű munkát és a szeretetszolgálatot.

2Móz 20,8; 2Móz 20,10; 2Móz 16,25-28; Neh 13,15-22; Lk 4,16; ApCsel 20,7; Zsolt 92,1; Ézs 66,23; Mt 12,1-31

61. K: Mit tilt Isten a negyedik parancsolatban?

F: Isten a negyedik parancsolatban tiltja az általa megkövetelt feladatok elmulasztását, vagy azok hanyag végrehajtását. Ugyanakkor tiltja azt is, hogy ezt a napot meggyalázzuk lustaságunkkal, vagy már önmagukban is bűnös dolgok elkövetésével, vagy a világi feladatainkkal és szabadidős tevékenységeinkkel kapcsolatos szükségtelen gondolatokkal, szavakkal vagy cselekedetekkel.

Ez 22,26; Ám 8,5; Mal 1,13; ApCsel 20,7; ApCsel 20,9; Ez 23,38; Jer 17,24-26; Ézs 58,13

62. K: Mivel támasztja alá Isten a negyedik parancsolatot?

F: Isten azzal támasztja alá a negyedik parancsolatot, hogy a hét hat napját engedélyezte munkavégzésre, a hetediket saját különleges tulajdonának tekinti. Ezt támasztja alá még saját példájával, és azzal is, hogy megáldotta a nyugalom napját.

2Móz 20,9; 2Móz 20,11

63. K: Melyik az ötödik parancsolat?

F: Az ötödik parancsolat ez: „*Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr a te Istened ád tenéked!*”

2Móz 20,12

64. K: Mit kíván Isten az ötödik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja az ötödik parancsolatban, hogy a különböző helyzetekben és viszonyokban mindenkinek adjuk meg a tiszteletet, és teljesítsük kötelességeinket mindenki felé, aki előljárónk, alárendeltünk, vagy velünk egyenlő.

Ef 5,21; 1Pt 2,17; Róm 12,10

65. K: Mit tilt Isten az ötödik parancsolatban?

F: Isten azt tiltja az ötödik parancsolatban, hogy a különböző helyzetekben és viszonyokban bárkit megillető tiszteletet, vagy feljűk irányuló kötelességeinket elhanyagoljuk, vagy bármit is azok ellen tegyűnk.

Mt 15,4-6; Ez 34,2-4; Róm 13,8

66. K: Mivel támasztja alá Isten az ötödik parancsolatot?

F: Isten azzal támasztja alá az ötödik parancsolatot, hogy azoknak, akik azt megtartják, hosszú életet és jólétet ígér (amennyiben ez Isten dicsőséget és az illető javát szolgálja).

5Móz 5,16; Ef 6,2-3

67. K: Melyik a hatodik parancsolat?

F: A hatodik parancsolat ez: „*Ne ölj!*”

2Móz 20,13

68. K: Mit kíván Isten a hatodik parancsolatban?

F: Isten a hatodik parancsolatban megkívánja a saját és mások életének védelmére irányuló jogos törekvést.

Ef 5,28-29; 1Kir 18,4

69. K: Mit tilt Isten a hatodik parancsolatban?

F: Isten tiltja a hatodik parancsolatban az öngyilkosságot, és felebarátunk életének igazságtalan kioltását, vagy bármit, ami erre vezetne.

ApCsel 16,28; 1Móz 9,6

70. K: Melyik a hetedik parancsolat?

F: A hetedik parancsolat ez: „*Ne paráználkoddj!*”

2Móz 20,14

71. K: Mit kíván Isten a hetedik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a hetedik parancsolatban, hogy gondolatban, szóban és viselkedésben ügyeljünk saját és felebarátunk tisztaságára.

1Kor 7,2-3; 1Kor 7,5; 1Kor 7,34; 1Kor 7,36; Kol 4,6; 1Pt 3,2

72. K: Mit tilt Isten a hetedik parancsolatban?

F: Isten a hetedik parancsolatban megtilt minden tisztátalan gondolatot, szót és cselekedetet.

Mt 15,19; Mt 5,28; Ef 5,3-4

73. K: Melyik a nyolcadik parancsolat?

F: A nyolcadik parancsolat ez: „*Ne lopj!*”

2Móz 20,15

74. K: Mit kíván Isten a nyolcadik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a nyolcadik parancsolatban, hogy saját és mások földi javait törvényes úton gyarapítsuk.

1Móz 30,30; 1Tim 5,8; 3Móz 25,35; 5Móz 22,1-5; 2Móz 23,4-5; 1Móz 47, 14; 1Móz 47,20

75. K: Mit tilt Isten a nyolcadik parancsolatban?

F: Isten a nyolcadik parancsolatban tilt minden olyan dolgot, ami bárkit igazságtalanul megfoszt, vagy megfoszthat földi javaitól.

Péld 21,17; Péld 23,20-21; Péld 28,19; Ef 4,28

76. K: Melyik a kilencedik parancsolat?

F: A kilencedik parancsolat ez: „*Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyosságot!*”

2Móz 20,16

77. K: Mit kíván Isten a kilencedik parancsolatban?

F: Isten a kilencedik parancsolatban megkívánja az emberek közötti igazság, valamint saját és felebarátunk jóhírének fenntartását és előmozdítását, kiváltképp a tanúskodásban.

Zak 8,16; 3Jn 12; Péld 14,5; Péld 14,25

78. K: Mit tilt Isten a kilencedik parancsolatban?

F: Isten a kilencedik parancsolatban tilt minden olyan dolgot, amely ártalmas az igazságra nézve, illetve rontja a saját vagy felebarátunk hírnevét.

1Sám 17,28; 3Móz 19,16; Zsolt 15,3

79. K: Melyik a tizedik parancsolat?

F: A tizedik parancsolat ez: „*Ne kívánd a te felebarátodnak házáat! Ne kívánd a te felebarátodnak feleségét, se szolgálóját, se szolgálóleányát, se ökrét, se szamarát, és semmit, ami a te felebarátodé!*”

2Móz 20,17

80. K: Mit kíván Isten a tizedik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a tizedik parancsolatban, hogy legyünk teljesen elégedettek saját körülményeinkkel, és helyes és jótékony magatartással viszonyuljunk felebarátunkhoz, és mindahhoz, ami az övé.

Zsid 13,5; 1Tim 6,6; Jób 31,29; Róm 12, 15; 1Tim 1,5; 1Kor 13, 4-7

81. K: Mit tilt Isten a tizedik parancsolatban?

F: Isten azt tiltja a tizedik parancsolatban, hogy elégedetlenek legyünk a saját helyzetünkkel, körülményeinkkel, továbbá hogy irigykedjünk vagy szomorkodjunk a felebarátunk szerencséje miatt, valamint tilt minden helytelen vágyódást és érzést bármi iránt, ami a felebarátunké.

1Kir 21,4; Eszt 5,13; 1Kor 10,10; Gal 5,26; Jak 3,14; Jak 3,16; Róm 7,7-8; Róm 13,9; 5Móz 5,21

82. K: Képes-e bárki tökéletesen megtartani Isten parancsolatait?

F: A bűnbeesés óta egyetlen ember sem képes ebben az életben tökéletesen megtartani Isten parancsolatait, sőt naponta megszegi azokat gondolatban, szavakban és tettekben.

Préd 7,20; 1Jn1,8; 1Jn1,10; Gal 5,17; 1Móz 6,5; 1Móz 8,21; Róm 3,9-21; Jak 3, 2-13

83. K: Egyenlő mértékben utálatos-e a törvény minden áthágása?

F: Néhány bűn önmagában, és súlyos következményei miatt, utálatosabb Isten előtt, mint más bűnök.

Ez 8,6; Ez 8,13; Ez 8,15; 1Jn 5,16; Zsolt 78,17; Zsolt 78,32; Zsolt 78,56

84. K: Mit érdemel minden bűn?

F: Minden bűn Isten haragját és átkát érdemli, mind ebben az életben, mind pedig az eljövendőben.

• Ef 5,6; Gal 3,10; JerSir 3,39; Mt 25,41

85. K: Mit kíván Isten tőlünk ahhoz, hogy megmenekülhessünk bűneink miatti jogos haragja és átka alól?

F: Ahhoz, hogy megmenekülhessünk bűneink miatti jogos haragja és átka alól, Isten azt kívánja, hogy higgyünk Jézus Krisztusban, térjünk meg hozzá (ez az életre vezető megtérés), és szorgalmasan éljünk az összes külső kegyelmi eszközzel, melyek által Krisztus a megváltás javait közli velünk.

ApCsel 20,21; Péld 2,1-5; Péld 8,33-36

86. K: Mit jelent Jézus Krisztusban hinni?

F: A Jézus Krisztusban való hit Isten azon üdvözítő kegyelme, amely által befogadjuk Jézus Krisztust, és üdvösségünk végett egyedül Őrá támaszkodunk, amint az evangélium Őt felajánlja nekünk.

Zsid 10,39; Jn 1,12; Ézs 26,3-4; Fil 3,9; Gal 2,16

87. K: Mi az életre vezető megtérés?

F: Az életre vezető megtérés Isten üdvözítő kegyelme, amely által a bűnös, bűnének valódi súlyosságát meglátva és Isten Krisztusban megnyilvánuló irgalmát megértve, bűnbánó szívvel bánkódva és megutálva bűneit, azokat elhagyva Isten felé fordul, hogy minden szándékával és igyekezetével engedelmességre törekedjék.

ApCsel 11,18; ApCsel 2,37; Jél 2,12; Jer 3,22; Jer 31,18-19; Ez 36,31; 2Kor 7,11; Ézs 1,16-17

88. K: Melyek azok a külső eszközök, amelyek által Krisztus a megváltás javait közli velünk?

F: A külső és közönséges eszközök, amelyek által Krisztus a megváltás javait közli velünk, az Ő kegyelmi eszközei: különösen az Ige, a sákramentumok és az imádság, amelyek hatékonyan szolgálják a választottak üdvösségét.

Mt 28,19-20; ApCsel 2,42; ApCsel 2,46-47

89. K: Hogyan válik hatékonyá az Ige az üdvösségre?

F: Isten Lelke hit által teszi az Ige olvasását, de főként annak hirdetését a bűnösök meggyőzésének és megtérítésének hatékony eszközévé, továbbá építi őket a szentségben és vigasztalja őket az üdvösségre.

Neh 8,8; 1Kor 14,24-25; ApCsel 26,18; Zsolt 19,8; ApCsel 20,32; Róm 15,4; 2Tim 3,15-17; Róm 10,13-17; Róm 1,16

90. K: Hogyan kell olvasni és hallgatni az Igét, hogy az hatékonyá válhasson az üdvösségre?

F: Ahhoz, hogy az Ige hatékonyá válhasson az üdvösségre, szorgalmasan, felkészülten és imádsággal kell vele foglalkoznunk, hittel és szeretettel kell azt elfogadnunk, szívünkbe kell zárnunk, és alkalmaznunk kell az életünkben.

Péld 8,34; 1Pt 2,1-2; Zsolt 119,18; Zsid 4,2; 2Thesz 2,10; Zsolt 119,11; Lk 8,15; Jak 1,25

91. K: Hogyan válnak a sákramentumok az üdvösség hatékony eszközeivé?

F: A sákramentumok nem önmagukban vagy az őket kiszolgáltató személy kegyessége miatt válnak az üdvösség hatékony eszközeivé, hanem csakis Krisztus áldása, és az Ő Lelkének munkálkodása által azokban, akik hittel fogadják azokat.

1Pt 3,21; Mt 3,11; 1Kor 3,6-7; 1Kor 12,13

92. K: Mi a sákramentum?

F: A sákramentum egy olyan szent rendelés, melyet Krisztus szerzett, és amelyben érzékelhető jelek által Krisztus és az új szövetség javai ábrázolódnak ki, azok pecsételtetnek meg, és azokat alkalmazza a Lélek a hívőkre.

1Móz 17,7; 1Móz 17,10; 2Móz 12; 1Kor 11,23; 1Kor 11,26

93. K: Melyek az Újszövetség sákramentumai?

F: Az Újszövetség sákramentumai a keresztség és az úrvacsora.

Mt 28,19; Mt 26,26-28

94. K: Mi a keresztség?

F: A keresztség egy sákramentum, amelyben az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében történő vízzel való megmosatás jelzi és megpecsételi a Krisztusba való beoltatásunkat, a kegyelmi szövetség javaiban való részesedésünket és azt, hogy mi az Úrnak jegyeztettünk el.

Mt 28,19; Róm 6,4; Gal 3,27

95. K: Kinek kell kiszolgáltatni a keresztséget?

F: A keresztséget nem szabad kiszolgáltatni senkinek, aki nem tartozik a látható egyházhoz, egészen addig, amíg meg nem vallja nyilvánosan a Krisztusba vetett hitét és engedelmisségét. Továbbá a látható egyház tagjainak a gyerekeit is meg kell keresztelni.

ApCsel 8,36-38; ApCsel 2,38-39; 1Móz 17,10; Kol 2,11-12; 1Kor 7,14

96. K: Mi az úrvacsora?

F: Az úrvacsora egy sákramentum, amelyben Krisztus rendelése szerint, a kenyér és a bor kiszolgáltatása és vétele révén, Krisztus halála jelenik

meg. Azok, akik méltón veszik magukhoz, nem testileg, hanem hit által részesülnek az Ő testében és vérében, és halálának minden hasznában, lelki táplálásukra és a kegyelemben való növekedésükre.

1Kor 11,23-26; 1Kor 10,16

97. K: Mi szükséges ahhoz, hogy valaki méltón vegye magához az úrvacsorát?

F: Ahhoz, hogy valaki méltón vegye magához az úrvacsorát, szükséges, hogy megvizsgálja magát: megbecsüli-e az Úr testét; hite belőle táplálkozik-e; bűnbánattal, szeretettel és engedelmisséggel járul-e az Úr asztalához, nehogy méltatlanul úrvacsorázva, ítéletet egyen és igyon önmagának.

1Kor 11,28-29; 2Kor 13,5; 1Kor 11,31; 1Kor 10,16-17; 1Kor 5,7-8

98. K: Mi az imádság?

F: Az imádság kívánságaink Isten elé terjesztése olyan dolgokért, amelyek összeegyeztethetők az Ő akaratával. Ezt Krisztus nevében, bűneink megvallásával és jótéteményeiért való hálaadással tesszük.

Zsolt 62,8; 1Jn 5,14; Jn 16,23; Zsolt 32,5-6; Dán 9,4; Fil 4,6

99. K: Milyen példát adott Isten arra nézve, hogyan imádkozzunk?

F: Isten teljes Igéje hasznos arra, hogy eligazítson az imádkozásban, de különleges példaként szolgál az az imádság, amelyet Krisztus tanított tanítványainak, közismert nevén az *Úr imádsága* [a Miatyánk].

1Jn 5,14; Mt 6,9-13; Lk 11,2-4

100. K: Mit tanít nekünk az Úr imádságának bevezetése?

F: Az Úr imádságának bevezetése – „*Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben*” – azt tanítja nekünk, hogy szent tisztelettel és bizalommal közeledjünk Istenhez, mint gyermekek egy olyan apához, aki képes és kész segíteni nekünk. Azt is tanítja, hogy másokkal együtt és másokért imádkozzunk.

Mt 6,9; Róm 8,15; Lk 11,13; ApCsel 12,5; 1Tim 2,1-2

101. K: Miért imádkozunk az első kérdésben?

F: Az első kérdésben – „szenteltessék meg a te neved” – azért imádkozunk, hogy Isten minket és másokat képessé tegyen arra, hogy mindenben, ami által megismerteti magát, Őt dicsőítsük; és hogy mindent a saját dicsőségére tegyen.

Mt 6,9; Zsolt 67,2-3; Zsolt 83

102. K: Miért imádkozunk a második kérdésben?

F: A második kérdésben – „jőjjön el a te országod” – azért imádkozunk, hogy a Sátán országa leromboltassék, és hogy a kegyelem országa terjedjen, saját magunk és mások bemehessünk abba, és bent is tartassunk, valamint hogy Isten dicsőséges országa mihamarabb eljőjjön.

Mt 6,10; Zsolt 68,1; Zsolt 68,18; Jel 12,10-11; 2Thessz 3,1; Róm 10,1; Jn 17,9; Jn 17,20; Jel 22,20

103. K: Miért imádkozunk a harmadik kérdésben?

F: A harmadik kérdésben – „legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is” – azért imádkozunk, hogy Isten az Ő kegyelme által tegyen bennünket képesekké és hajlandókká arra, hogy megismerjük az Ő akaratát, engedelmeskedjünk és alárendeljük magunkat annak minden dologban, ahogy az angyalok teszik azt a mennyben.

Mt 6,10; Zsolt 67; Zsolt 119, 36; Mt 26,39; 2Sám 15,25; Jób 1,21; Zsolt 103,20-21

104. K: Miért imádkozunk a negyedik kérdésben?

F: A negyedik kérdésben – „a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma” – azért imádkozunk, hogy Isten ingyenes ajándékaként megfelelő mértékben részesüljünk ezen élet javaiban, és ezekkel együtt az Ő áldását is vegyük.

Mt 6,11; Péld 30,8-9; 1Móz 28,23; 1Tim 4,4-5

105. K: Miért imádkozunk az ötödik kérdésben?

F: Az ötödik kérdésben – „és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek” – azért imádkozunk, hogy Isten Krisztusért ingyen bocsássa meg összes bűnünket. A másoknak való megbocsátásra ezáltal bátorítást kapunk, mivel az Ő kegyelme képessé tesz bennünket arra, hogy szívünkéből megbocsássunk egymásnak.

Mt 6,12; Zsolt 51,1-2; Zsolt 51,7, Zsolt 51,9, Dán 9,17-19; Lk 11,4; Mt 13,35

106. K: Miért imádkozunk a hatodik kérdésben?

F: A hatodik kérdésben – „és ne vigy minket kísértésbe, de szabadíts meg minket a gonosztól” – azért imádkozunk, hogy Isten vagy ne engedje, hogy a bűn megkísértsen, vagy támogasson és szabadítson meg, ha kísértésbe esünk.

Mt 6,13; Mt 26,41; 2Kor 12,7-8

107. K: Mit tanít nekünk az Úr imádságának befejezése?

F: A Miatyánk befejezése – „mert tiéd az ország és a hatalom és a dicsőség mindörökké. Amen.” – azt tanítja nekünk, hogy az imádkozásban csak Istentől várjuk a bátorítást, Őt dicsérjük, és Neki tulajdonítuk az uralmat, hatalmat és dicsőséget. Az imameghallgatás felőli vágyunk és bizonyosságunk bizonyítékaul azt mondjuk, Amen.

Mt 6,13; Dán 9,4; Dán 9,7-9, Dán 9,16-19; 1Krón 29,10-13; 1Kor 14,16; Jel 22,20-21

WESTMINSTERI
NAGYKÁTÉ

1. K: Mi az ember végső és legfőbb célja?

F: Az ember végső és legfőbb célja, hogy Istent dicsőítse, és Őbenne mindvégig teljesen gyönyörködjön.

Róm 11,36; 1Kor 10,31; Zsolt 73,24-28; Jn 17,21-23

2. K: Honnan tudható, hogy van Isten?

F: A természet világossága az emberben, és Isten munkái egyértelműen tanúskodnak amellet, hogy van Isten, de egyedül az ő Igéje és Lelke nyilatkoztatja ki Őt elégségesen és hatékonyan az embereknek az üdvösségre.

Róm 1,19-20; Zsolt 19,1-3; ApCsel 17,28; 1Kor 2,9-10; 2Tim 3,15-17; Ézs 59,21

3. K: Mi Isten Igéje?

F: Isten Igéje az Ó- és Újszövetségből álló Szentírás, a hit és engedelmeség egyedüli mércéje.

2Tim 3,15-16; 2Pét 1,19-21; Ef 2,20; Jel 22,18-19; Ézs 8,20; Lk 16,29; Luk 16,31; Gal 1,8-9

4. K: Honnan tudható, hogy a Szentírás Isten Igéje?

F: A Szentírás nyilvánvalóvá teszi magáról, hogy Isten szava magasztossága és tisztasága által, minden részének egybehangzása és az egésznek a célja által, amely nem más, mint Istennek adni minden dicsőséget világossága és ereje által, amely meggyőzi és megtéríti a bűnösöket, valamint vigasztalja és építi a hívőket az üdvösségre. Mégis egyedül Isten Lelke képes – aki bizonytságot tesz a Szentírás által és a Szentírással az ember szívében – teljesen meggyőzni arról, hogy a Szentírás maga, Isten szava.

Hós 8,12; 1Kor 2,6-7; 1Kor 2,13; Zsolt 119,18; Zsolt 119,129; Zsolt 119,140; Zsolt 12,6; ApCsel 10,43; ApCsel 26,22; Róm 3,19; Róm 3,27; ApCsel 18,28; Zsid 4,12; Jak 1,18; Zsolt 19,7-9; Róm 15,4; ApCsel 20,32; Jn 16,13-14 1Jn 2,20; 1Jn 2,27; Jn 20,31

5. K: Mit tanít elsősorban a Szentírás?

F: A Szentírás elsősorban azt tanítja, hogy mit kell az embernek hinnie Istenről és mi a kötelessége Isten felé.

2Tim 1,13

AMIT AZ EMBERNEK ISTENRŐL HINNIE KELL

6. K: Mit ismertet meg velünk a Szentírás Istenről?

F: A Szentírás megismerteti velünk, hogy kicsoda Isten; Isten személyeit, rendeleteit és rendeleteinek megvalósítását.

Zsid 11,6; 1Jn 5,17; ApCsel 15,14-15; ApCsel 15,18; ApCsel 4,27-28

7. K: Kicsoda Isten?

F: Isten Lélek, aki saját lényében, dicsőségében, boldogságában és tökéletességében végtelen; önmagában teljesen elégséges, örökkévaló, változhatatlan, felfoghatatlan, mindenütt jelenvaló, mindenható, mindentudó, bölcs, szent, igaz, irgalmas, kegyelmes, hosszútűrő és bővölködik jóságban és igazságban.

Jn 4,24; 2Móz 3,14; Jób 11,7-9; ApCsel 7,2; 1Tim 6,15; Mt 5,48; 1Móz 17,1; Zsolt 90,2; Mal 3,6; Jak 1,17; 1Kir 8,27; Zsolt 139,1-13; Jel 4,8; Zsid 4,13; Zsolt 147,5; Róm 16,27; Ézs 6,3; Jel 15,4; 5Móz 32,4; 2Móz 34,6

8. K: Létezik-e több Isten?

F: Nem létezik, csak egyetlen élő és igaz Isten van.

5Móz 6,4; 1Kor 8,4; 1Kor 8,6; Jer 10,10

9. K: Hány személy van Istenben?

F: Istenben három személy van: az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Ők hárman egy igaz, örök Isten, azonos lényegűek, egyenlőek hatalomban és dicsőségben, mégis megkülönböztethetőek személyes sajátosságaik alapján.

1Jn 5,7; Mt 3,16-17; Mt 28,19; 2Kor 13,14; Jn 10,30

10. K: Isten három személyének melyek a sajátosságai?

F: Az Atya sajátossága, hogy ő nemzette a Fiút, a Fiúé az, hogy az Atyától nemzetett, a Szentléleké pedig, hogy az Atyától és a Fiútól származik öröktől fogva.

Zsid 1,5-6; Zsid 1,8; Jn 1,14; Jn 1,18; Jn 15,26; Gal 4,6

11. K: Honnan tudható, hogy a Fiú és a Szentlélek Isten, egyenlők az Atyával?

F: A Szentírás kinyilvánítja, hogy a Fiú és a Szentlélek Isten, egyenlők az Atyával, azáltal, hogy olyan neveket, tulajdonságokat, munkákat és imádatot tulajdonít nekik, amelyek egyedül Istent illetik meg.

Ézs 6,3; Ézs 6,5; Ézs 6,8; Jn 12,41; ApCsel 28,25; 1Jn 5,20; ApCsel 5,3-4; Jn 1,1; Ézs 9,6; Jn 2,24-25; 1Kor 2,10-11; Kol 1,16; 1Móz 1,2; Mt 28,19; 2Kor 8,14

12. K: Mit nevezünk Isten rendeleteinek?

F: Isten rendeletei az Ő akaratának és elhatározásának bölcs, szabad és szent cselekedetei, melyek által minden időben bekövetkezőt öröktől fogva, megváltozhatatlanul előre elrendelt saját dicsőségére, kiváltképpen az angyalokkal és emberekkel kapcsolatban.

Ef 1,4; Ef 1,11; Róm 11,33; Róm 9,14-15; Róm 9,18; Róm 9,22-23; Zsolt 33,11

13. K: Mit rendelt el Isten kiváltképpen az angyalokkal és emberekkel kapcsolatban?

F: Isten örök és megváltozhatatlan rendelete által, az Ő szeretetéből, dicsőséges kegyelmének magasztalására, hogy az a kellő időben nyilvánvalóvá váljon, egyes angyalokat a dicsőségre, egyes embereket pedig Krisztusban az örök életre választott ki, és eleve elrendelte az ahhoz szükséges eszközöket is. Szuverén hatalma és akaratának kikutathatatlansága tanácsa szerint – amely által tetszése szerint kiterjeszti vagy visszafogja kegyelmét –, elhagyta és gyalázatra valamint haragra rendelte a többieket, bűnük büntetéséeként, dicsőséges igazságának magasztalására.

1Tim 5,21; Ef 1,4-6; 2Thessz 2,13-14; Róm 9,17-18; Róm 9,21-22; Mt 11,25-26; 2Tim 2,20; Júd 4; 1Pét 2,8

14. K: Hogyan valósítja meg Isten a rendeleteit?

F: Isten a teremtésben és a gondviselésben valósítja meg a rendeleteit, tévedhetetlen eleve ismerése, valamint akaratának szabad és változhatatlan tanácsa szerint.

Ef 1,11

15. K: Mi a teremtés munkája?

F: A teremtés az Isten kezdetben végzett munkája, amikor a semmiből hat nap időtartama alatt hatalmának szavával, saját magának igen jónak megalkotta a világmindenséget és minden benne lévő.

1Móz 1; Zsid 11,3; Péld 16,4

16. K: Hogyan teremtette Isten az angyalokat?

F: Isten minden angyalt léleknek, halhatatlannak, szentnek, az ismeretben kiválóknak, hatalmas erejűnek teremtett, parancsolatainak végrehajtására és nevének magasztalására, mégis a változásnak alávetve.

Kol 1,16; Zsolt 104,4; Mt 22,30; Mt 25,31; 2Sám 14,17; Mt 24,36; 2Thessz 1,7; Zsolt 103,20-21; 2Pét 2,4

17. K: Hogyan teremtette Isten az embert?

F: Miután Isten minden más teremtményt megalkotott, megteremtette az embert férfiuvá és nővé. A föld porából formálta meg a férfi testét, a nőt pedig a férfi oldalbordájából, és megáldotta őket élő, értelmes és halhatatlan lélekkel. A saját képmására teremtette az embert, megáldva ismerettel, igazságossággal és szentséggel, törvényét a szívükbe írta, és erőt adott annak betöltéséhez, valamint uralmat adott nekik a teremtmények fölött. Mégis az elbukás lehetőségével teremtette meg őket.

1Móz 1,27-28; 1Móz 2,7; 1Móz 2,22; Jób 35,11; Préd 12,7; Mt 10,28; Lk 23,43; Kol 3,10; Ef 4,24; Róm 2,14-15; Préd 7,29; 1Móz 3,6

18. K: Mi Isten gondviselése?

F: Isten gondviselése az, hogy szentül, bölcsen és hatalommal fenntartja, kormányozza minden teremtményét, és elrendeli azokat, azok minden cselekvését a saját dicsőségére.

Zsolt 145,17; Zsolt 104,24; Ézs 28,29; Zsid 1,3; Zsolt 103,19; Mt 10,29-31; 1Móz 45,7; Róm 11,36; Ézs 63,14

19. K: Mi Isten gondviselése az angyalok felé?

F: Isten az Ő gondviselése által megengedte az angyalok egy részének, hogy szándékosan és visszafordíthatatlanul bűnbe és kárhozatba essenek, továbbá bűneiket korlátozta és a saját dicsőségére rendezte. A többieket megerősítette szentségben és boldogságban, tetszése szerint hatal-

mának, irgalmának és igazságának kiszolgáltatására rendelte el mindannyiukat.

Júd 6; 2Pét 2,4; Zsid 2,16; Jn 8,44; Jób 1,12; Mt 8,31; 1Tim 5,21; Mk 8,38; Zsid 12,22; Zsolt 104,4; 2Kir 19,35; Zsid 1,14

20. K: Mi volt Isten gondviselése az ember felé abban az állapotában, amelyben Isten megteremtette?

F: Isten gondviselése az ember felé abban az állapotában, amelyben Isten megteremtette az volt, hogy a paradicsomba helyezte, megbízta annak művelésével, és szabadon ehetett a föld minden gyümölcséből. Uralma alá helyezte a teremtményeket, és elrendelte a házasságot a segítségére. Megengedte neki, hogy közösségben legyen Vele, elrendelvén az Úr napját, és az élet szövetségére lépett vele, a személyes, tökéletes és állandó engedelmesség feltételével, amely szövetségnek az élet fája volt a pecsétje. Ezenkívül megtiltotta neki, hogy egyék a jó és a rossz tudásának fájáról, mert máskülönben meghal.

1Móz 2,3; 1Móz 2,8-9; 1Móz 2,15-18; 1Móz 1,26-29; 1Móz 3,8; 1Móz 3,12; Róm 10,5

21. K: Megmaradt-e az ember abban az állapotában, amelyben Isten megteremtette?

F: Első szüleink saját szabad akaratukból a Sátán kísértése által megszegték Isten parancsolatát, amikor ettek a tiltott gyümölcsből, és ezáltal kiestek az ártatlanság állapotából, amelyben teremtettek.

1Móz 3,6-8; 1Móz 3,13; Préd 7,29; 2Kor 11,3

22. K: Az egész emberiség elbukott ebben az első bűnben?

F: Az Ádámmal, mint képviselővel kötött szövetség nemcsak rá, hanem leszármazottaira is érvényes, ezért az egész emberiség Ádám természetes utódként vétkezett benne, és elbukott vele ebben az első bűnben.

ApCsel 17,26; 1Móz 2,16-17; Róm 5,12-20; 1Kor 15,21-22

23. K: Milyen állapotba került az emberiség a bűneset következtében?

F: A bűneset következtében az emberiség a bűn és nyomorúság állapotába került.

Róm 5,12; Róm 3,23

24. K: Mi a bűn?

F: A bűn Isten bármely törvényéhez – mint az értelmes teremtménynek adatott mércéhez – való igazodás bárminemű hiánya, vagy annak megszegése.

1Jn 3,4; Gal 3,10-12

25. K: Miben áll azon állapot bűnössége, amelybe az ember bukása miatt került?

F: Azon állapot bűnössége, amelybe az ember bukása miatt került, Ádám első bűnének vétkeiből, és azon igazságosság hiányából áll, amelyben teremtett; valamint természetének romlottságából, amelyből kifolyólag minden lelki jóval szemben ellenszegülő, arra teljesen képtelen és alkalmatlan. Továbbá minden gonoszra teljesen és szüntelenül hajlamos. Ezt nevezik eredendő bűnnek és ebből származik minden jelenlegi törvényszegés.

Róm 5,6; Róm 5,12; Róm 5,19; Róm 3,10-19; Ef 2,1-3; Róm 8,7-8; 1Móz 6,5; Jak 1,14-15; Mt 15,19

26. K: Hogyan adódik át az eredendő bűn első szüleinktől utódaiknak?

F: Az eredendő bűn természetes úton adódik át első szüleinktől utódaiknak, így minden leszármazottuk bűnben fogan és születik.

Zsolt 51,5; Jób 14,4; Jób 15,14; Jn 3,6

27. K: Milyen nyomorúságot hozott a bűneset az emberiségre?

F: A bűneset következtében az emberiség elveszítette közösségét Istennel, az Ő haragja és átka alá került, ezért emberi természetünk szerint a harag fiai vagyunk, a Sátán megkötözött foglyai, igazságosan kiszolgáltatva minden büntetésnek ebben a világban és az eljövendőben.

1Móz 3,8; 1Móz 3,10; 1Móz 3,24; Ef 2,2-3; 2Tim 2,26; 1Móz 2,17; JerSir 3,39; Róm 6,23; Mt 25,41; Mt 25,46; Júd 7

28. K: Mi a bűn büntetése ebben a világban?

F: A bűn büntetése ebben a világban lehet belső – mint az értelem vaksága –, elvetemült [erkölcsi ítéletre képtelen] gondolkodás, erős tévelygések, a szív keménysége, a lelkiismeret rettegése és gyalázatos szenvedélyek. Lehet külső, mint Isten átka a teremtett világon miattunk, és minden egyéb go-

nosz, ami testünkkel, nevünkkel, állapotunkkal, kapcsolatainkkal és foglalatosságainkkal történik, beleértve a halált is.

Ef 4,18; Róm 1,26; Róm 1,28; 2Thessz 2,11; Róm 2,5; Ézs 33,14; 1Móz 4,13; Mt 27,4; 1Móz 3,17; 5Móz 28,15-18; Róm 6,21; Róm 6,23

29. K: Mi a bűn büntetése az eljövendő világban?

F: A bűn büntetése az eljövendő világban az Isten vigasztaló jelenlététől való örök elszakíttottság, és a pokol tüzében való szünet nélküli elviselhetetlen gyötrelmek testben és lélekben, örökké.

2Thessz 1,9; Mk 9,43-44; Mk 9,46; Mk 9,48; Lk 16,14

30. K: Hagyja-e Isten, hogy az egész emberiség elveszen a bűn és nyomorúság állapotában?

F: Isten nem hagyja, hogy minden ember elveszen a bűn és nyomorúság állapotában, amelybe az első szövetség, az úgynevezett cselekedeti szövetség megszegésével került, hanem szeretetéből és irgalmából megszabadítja választottait belőle, és az üdvösség állapotába juttatja őket a második szövetség által, amelyet általában kegyelmi szövetségnek neveznek.

1Thessz 5,9; Gal 3,10; Gal 3,12; Gal 3,21; Tit 3,4-7; Róm 3,8-9; Róm 3,20

31. K: Kivel kötötte Isten a kegyelmi szövetséget?

F: Isten Krisztussal, mint a második Ádámmal kötötte a kegyelmi szövetséget, és benne minden választottal, mint az ő utódaival.

Gal 3,16; Róm 5,15-21; Ézs 53,10-11

32. K: Hogyan nyilvánul meg Isten kegyelme a második szövetségben?

F: Isten kegyelme úgy nyilvánul meg a második szövetségben, hogy szabadon felajánlott egy Közbenjárót a bűnösöknek, és általa életet és üdvösséget. Amit pedig feltételként megkíván tőlük az a hit, amely által Őt megragadhatják. Továbbá minden választottjának megígéri és megadja az Ő Szentlelkét, hogy kimunkálja bennük ezt a hitet, és minden más kegyelmi ajándékot, valamint, hogy képesekké tegye őket a szent engedelmességre, amely hitük igazságának és Isten iránti hálájuknak a bizonyítéka, és az elrendelt üdvösségre vezető út.

1Móz 3,15; Ézs 42,6; Jn 6,27; 1Jn 5,11-12; Jn 3,16; Jn 1,12; Péld 1,23; 2Kor 4,13; Gal 5,22-23; Ez 36,27; Jak 2,18 Jak 2,22; 2Kor 5,14-15; Ef 2,18

33. K: Mindig ugyanazon módon volt a kegyelmi szövetség alkalmazva?

F: A kegyelmi szövetség nem volt mindig egyformán alkalmazva. Másként volt az Ószövetség alatt, és másként az Újszövetség idején.

2Kor 3,6-7; 2Kor 3,21-22

34. K: Hogyan volt a kegyelmi szövetség alkalmazva az Ószövetség alatt?

F: A kegyelmi szövetség az Ószövetség alatt ígéretes, prófécia, áldozatok, a körülmetélés, a páskabarány és más jelképek és rendelkezések által alkalmaztatott, amelyek mind az eljövendő Krisztust ábrázolták ki, és amelyek abban az időben elegendőek voltak arra, hogy építsék a választottakat a megígért Messiásba vetett hitben, aki által teljes bűnbocsánatot és örök üdvösséget nyertek.

Róm 15,8; ApCsel 3,20; ApCsel 3,24; Zsid 10,1; Róm 4,11; 1Kor 5,7; Zsid 8; Zsid 9; Zsid 10; Zsid 11; Zsid 13; Gal 3,7-9; Gal 3,14

35. K: Hogyan van alkalmazva a kegyelmi szövetség az Újszövetség idején?

F: Az Újszövetség alatt – amikor Krisztus, a lényeg nyilvánvalóvá lett – ugyanazt a kegyelmi szövetséget az Ige prédikálásában, a keresztség és az úrvacsora sákramentumának kiszolgáltatásában kellett és kell alkalmazni. Ezekben a kegyelem és üdvösség még teljesebben, nyilvánvalóbban és hatékonyabban tárul fel minden nemzet számára.

Mk 16,15; Mt 28,19-20; 1Kor 11,23-25; 2Kor 3,6-9; Zsid 8,6; Zsid 8,10-11

36. K: Ki a kegyelmi szövetség Közbenjárója?

F: A kegyelmi szövetség egyetlen Közbenjárója az Úr Jézus Krisztus, aki – Isten örökkévaló Fiaként egyként és egyenlő az Atyával – az idők teljességkor emberré lett, és így egy személyben, de két teljes, megkülönböztethető természetben Isten és ember volt, és továbbra is az marad mindörökké.

1Tim 2,5; Jn 1,1; Jn 1,14; Jn 10,30; Fil 2,6; Gal 4,4; Lk 1,35; Róm 9,5; Kol 2,9; Zsid 7,24-25

37. K: Hogyan vált Krisztus, Isten Fia emberré?

F: Krisztus, Isten Fia úgy lett emberré, hogy magára vett egy valódi testet és egy értelmes lelket, a Szentlélek ereje által fogantatott szűz Mária méhében, az ő testéből, tőle született, de bűn nélkül való volt.

Jn 1,14; Mt 26,38; Lk 1,27; Lk 1,31; Lk 1,35; Lk 1,42; Gal 4,4; Zsid 4,15; Zsid 7,26

38. K: Miért volt szükséges, hogy a Közbenjáró Isten legyen?

F: Azért volt szükséges, hogy a Közbenjáró Isten legyen, hogy fenntartsa és megakadályozza, hogy az emberi természet Isten végtelen haragja és a halál hatalma alá kerüljön. Továbbá azért, hogy szenvedéseit, engedelmességét és közbenjárását értékessé és hatékonyá tegye, valamint hogy eleget tegyen Isten igazságának és megnyerje jóindulatát, megvásároljon egy különleges népet magának, nekik adja a Lelkét, legyőzze összes ellenségüket, és örök üdvösségre juttassa őket.

ApCsel 2,24-25; Róm 1,4; Róm 4,25; Zsid 9,14; ApCsel 20,28; Zsid 7,25-28; Róm 3,24-26; Ef 1,6; Mt 3,17; Tít 2,13-14; Gal 4,6; Lk 1,68-69; Lk 1,71; Lk 1,74; Zsid 5,8-9; Zsid 9,11-15

39. K: Miért volt szükséges, hogy a Közbenjáró ember legyen?

F: Azért volt szükséges, hogy a Közbenjáró ember legyen, hogy helyreállítsa természetünket, engedelmeskedhessen a törvénynek, szenvedhessen és közbenjárhasson értünk emberi természetben, és hogy együttérezhessen velünk erőtlenségeinkben. Továbbá azért, hogy részesülhessünk a fiúváfogadásban, és hogy bizalommal, bátran és szabadon járulhassunk a kegyelem trónusához.

Zsid 2,14; Zsid 2,16; Zsid 4,15-16; Gal 4,4-5; Zsid 7,24-25

40. K: Miért volt szükséges, hogy a Közbenjáró Isten és ember legyen egy személyben?

F: Azért volt szükséges, hogy a Közbenjáró, aki majd megbékíti Istent és az embert, önmaga Isten is és ember is legyen egy személyben, hogy Isten elfogadhassa Krisztus mindkét természetének megfelelő cselekedeteit értünk, mi pedig támaszkodhassunk azokra, mint egy személy cselekedeteire.

Mt 1,21; Mt 1,23; Mt 3,17; Zsid 9,14; 1Pét 2,6

41. K: Miért nevezték Közbenjárónkat Jézusnak?

F: Azért nevezték Közbenjárónkat Jézusnak, mert Ő szabadítja meg népet bűneiből.

Mt 1,21

42. K: Miért nevezték Közbenjárónkat Krisztusnak?

F: Azért nevezték Közbenjárónkat Krisztusnak, mert felettébb felkennett Szentlélekkel, valamint minden hatalommal és képességgel teljesen felruházva elkülönítettet, hogy betöltse egyházának prófétai, papi és királyi tisztségét, mind megaláztatott, mind felmagasztalt állapotában.

Jn 3,34; Zsolt 45,7; Jn 6,27; Mt 28,18-20; ApCsel 3,21-22; Lk 4,18; Lk 4,21; Zsid 5,5-7; Zsid 4,14-15; Zsolt 2,6; Mt 21,5; Ézs 9,6-7; Fil 2,8-11

43. K: Hogyan gyakorolja Krisztus prófétai tisztségét?

F: Krisztus a prófétai tisztségét úgy gyakorolja, hogy felfedi – minden korban az Ő Lelke és Igéje által, valamint különböző módon kiszolgáltatva – Isten teljes akaratát az egyháznak mindenben, ami épülését és üdvösségét szolgálja.

Jn 1,18; 1Pét 1,10-12; Zsid 1,1-2; Jn 15,15; ApCsel 20,23; Jn 20,31; Ef 4,11-13

44. K: Hogyan gyakorolja Krisztus a papi tisztségét?

F: Krisztus a papi tisztségét úgy gyakorolja, hogy egyszer felajánlotta önmagát szeplőtelen áldozatként Istennek engesztelésül népe bűneiért, továbbá úgy, hogy állandóan közbenjár értük.

Zsid 9,14; Zsid 9,28; Zsid 2,17; Zsid 7,25

45. K: Hogyan gyakorolja Krisztus királyi tisztségét?

F: Krisztus királyi tisztségét úgy gyakorolja, hogy kihív a világból egy népet magának, és tisztviselőket, törvényeket, fegyelmezési előírásokat ad nekik, melyek által láthatóan kormányozza őket. Választottainak adományozza üdvözítő kegyelmét, megjutalmazza engedelmességüket, megfeddi őket bűneikért, megőrzi és támogatja őket minden kísértésük és szenvedésük közepette, visszatartja és legyőzi minden ellenségüket, valamint saját dicsőségére és választottai javára rendel el hatalmasan minden dolgot. Ezenkívül bosszút áll mindenki másón, aki nem ismeri Istent, és nem engedelmeskedik az evangéliumnak.

ApCsel 15,14-16; Ézs 55,4-5; 1Móz 49,10; Zsolt 110,1-3; Ef 4,11-12; 1Kor 12,28; Ézs 33,22; Mt 18,17-18; 1Kor 5,4-5; ApCsel 5,31; Jel 22,12; Jel 2,10; Jel 3,19; Ézs 63,9; 1Kor 15,25; Róm 14,10-11; Róm 8,28; 2Thessz 1,8-9; Zsolt 2,8-9

46. K: Mi volt Krisztus megaláztatásának állapota?

F: Krisztus megaláztatását azon megvetett állapot jelenti, amelyben miértünk volt: szolgálai formában, önmagát dicsőségétől megüresítve, fogantatásában és születésében, életében, halálában és halála után a feltámadásáig.

Fil 2,6-8; Lk 1,31; 2Kor 8,9; ApCsel 2,24

47. K: Hogyan alázta meg magát Krisztus fogantatásában és születésében?

F: Krisztus abban alázta meg magát fogantatásában és születésében, hogy bár Isten örökkévaló Fia és öröktől fogva az Atya kebelén van, tettett neki, hogy az idők teljességekor az ember fiává legyen, egyszerű származású asszonytól származzon, tőle szülessen; igen lealacsonyító körülmények között.

Jn 1,14; Jn 1,18; Gal 4,4; Lk 2,7

48. K: Hogyan alázta meg magát Krisztus életében?

F: Krisztus úgy alázta meg magát életében, hogy alárendelte magát a törvénynek, amelyet tökéletesen betöltött, valamint megküzdött a világ igazságtalanságaival, a Sátán kísértéseivel és a test gyengeségeivel, amelyek vagy az emberi természet jellemzői, vagy kifejezetten megvetett állapotának a velejárói voltak.

Gal 4,4; Mt 5,17; Róm 5,19; Zsolt 22,6; Zsid 12,2-3; Mt 4,1-12; Lk 4,13; Zsid 2,17-18; Zsid 4,15; Ézs 52,13-14

49. K: Hogyan alázta meg magát Krisztus halálában?

F: Halálában Krisztus úgy alázta meg magát, hogy miután Júdás elárulta, a tanítványai elhagyták, a világ megvetette és elutasította, Pilátus elítélte, és üldözői megkínózták, valamint miután megküzdött a halál rettenetével és a sötétség erőivel is, és érezte és elszenvedte Isten haragjának a súlyát, feláldozta életét a bűnökért, vállalva a fájdalmas, gyalázatos és átkozott kereszthalált.

Mt 27,4; Mt 27,26-50; Mt 26,56; Ézs 53,2-3; Ézs 53,10; Jn 29,34; Lk 22,44; Fil 2,8; Zsid 12,2; Gal 3,13

50. K: Miben állt Krisztus megaláztatása halála után?

F: Krisztus megaláztatása halála után abban állt, hogy eltemették és a holtak állapotában maradt, a halál hatalma alatt a harmadik napig. Ezt másképpen így fogalmazták meg: „szállá alá poklokra.”

1Kor 15,3-4; Zsolt 16,10; ApCsel 2,24-27; ApCsel 2,31; Róm 6,9; Mt 12,40

51. K: Miben állt Krisztus felmagasztaltatása?

F: Krisztus felmagasztaltatásának állapota magába foglalja az Ő feltámadását, mennybemenetelét, az Atya jobb keze felől való ülését, és visszajövetelét, hogy megítélje a világot.

1Kor 15,4; Mk 16,19; Ef 1,20; ApCsel 1,11; ApCsel 17,31

52. K: Hogyan magasztaltott fel Krisztus az Ő feltámadásában?

F: Krisztus az Ő feltámadásában úgy magasztaltott fel, hogy nem látván romlást a halálban (hiszen lehetetlen volt, hogy az fogva tartsa Őt), és miután ugyanaz a teste amelyben szenvedett, annak lényeges tulajdonságaival (kivéve a halandóságot, és más, ehhez az élethez tartozó közönséges gyengeségeket), valóságosan egyesülve lelkével, a harmadik napon feltámadt halottaiból saját hatalma által. Ezáltal kinyilvánította önmagáról, hogy Isten Fia, és kielégítette az isteni igazságszolgáltatást, hogy legyőzte a halált, és azt, akinél volt annak uralma, valamint hogy élők és holtak Ura. Mindezt mint képviselő tette egyházának fejeként megigazulásukra, a kegyelemben való megelevenítésükre, az ellenséggel szemben való támogatásukra, és hogy biztosítsa őket arról, hogy feltámadnak a halálból az utolsó napon.

ApCsel 2,24; ApCsel 2,27; Lk 24,39; Róm 6,9; Jel 1,18; Jn 10,18; Róm 1,4; Róm 8,34; Zsid 2,14; Róm 14,9; 1Kor 15,20-27; Ef 1,20-23; Kol 1,18; Róm 4,25; Ef 2,1; Ef 2,5-6; Kol 2,12

53. K: Hogyan magasztaltott fel Krisztus az Ő mennybemenetelében?

F: Krisztus úgy magasztaltott fel az Ő mennybemenetelében, hogy miután gyakran megjelent és beszélgetett apostolaival feltámadása után, beszélt nekik az Isten országának dolgairól, és megparancsolta nekik, hogy hirdessék az evangéliumot minden népnek. Feltámadása után negyven nappal, a mi természetünkben, mint a mi fejünk, győzedelmeskedve ellenségein, láthatóan felment a mennyei magasságokba, hogy ott ajándé-

kokat kapjon az emberek számára, felemelje tekintetünket az odafennvalókra, és helyet készítsen nekünk ott, ahol Ő maga van, és ahol marad második eljöveteleig a világ végezetén.

ApCsel 1,2-3; ApCsel 1,9-11; Mt 28,19-20; Zsid 6,20; Ef 4,8; Ef 4,10; Zsolt 68,18; Kol 3,1-2; Jn 14,3; ApCsel 3,21

54. K: Hogyan magasztaltatik fel Krisztus abban, hogy az Atya jobb keze felől ül?

F: Krisztus úgy magasztaltatik fel abban, hogy az Atya jobb keze felől ül, hogy Isten-emberként az Atya Isten legnagyobb kegyébe emeltetik fel, minden örömmel, dicsőséggel és hatalommal mindenek felett a mennyben és a földön. Ezenkívül összegyűjti és megvédelmezi az egyházát, legyőzi ellenségeit, valamint szolgálait és népét kegyelmi ajándékokkal látja el, és közbenjár értük.

Fil 2,9; ApCsel 2,28; Zsolt 16,11; Jn 17,5; Ef 1,22; 1Pét 3,22; Ef 4,10-12; Zsolt 110,1; Róm 8,34

55. K: Hogyan jár közben értünk Krisztus?

F: Krisztus úgy jár közben értünk, hogy földi engedelmessége és áldozata érdeméért állandóan megjelenik emberi természetünkben az Atya előtt a mennyben, kinyilvánítva akaratát, hogy földi engedelmessége és áldozata alkalmazva legyen az összes hívőre. Megválaszolja az ellenük felhozott vádakokat, és naponkénti bukásaik ellenére a lelkiismeret nyugalmát, a kegyelem trónusához való szabad bejárást, valamint személyük és szolgálatuk elfogadását szerzi meg számukra.

Zsid 9,12; Zsid 9,24; Zsid 1,3; Jn 3,16; Jn 17,9; Jn 17,20; Jn 17,24; Róm 8,33-34; Róm 5,1,2; 1Jn 2,1-2; Zsid 4,16; Ef 1,6; 1Pét 2,5

56. K: Hogyan fog felmagasztaltatni Krisztus amikor újra eljön, hogy megítélje a világot?

F: Krisztus úgy fog felmagasztaltatni amikor újra eljön, hogy megítélje a világot, hogy Ő, akit igazságtalanul ítélték el gonosz emberek, újra eljön az utolsó napon nagy hatalommal, saját, és Atyja dicsőségének teljes kinyilvánításával, összes szent angyalával, a riadó hangjával, az arkangyal szózatával és az Isten harsonájával, hogy megítélje a világot igazságban.

ApCsel 3,14-15; Mt 24,30; Lk 9,26; Mt 25,31; 1Thessz 4,16; ApCsel 17,31

57. K: Milyen javakat szerzett meg nekünk Krisztus közbenjárásával?

F: Krisztus közbenjárásával a megváltást és a kegyelmi szövetség összes többi javát szerezte meg számunkra.

Zsid 9,12; 2Kor 1,20

58. K: Hogyan részesülünk azokban a javakban, amelyeket Krisztus szerzett meg?

F: Azokban a javakban, melyeket Krisztus szerzett meg a számunkra, alkalmazásuk által részesülünk, amely különösen a Szentlélek Isten munkája.

Jn 1,11-12; Tit 3,5-6

59. K: Kik részesülnek a Krisztus általi megváltásban?

F: A megváltás bizonyosan alkalmazva és hatékonyan közölve van mindazokkal, akiknek azt Krisztus megszerezte. Őket a Szentlélek kellő időben képessé teszi arra, hogy higgyenek Krisztusban az evangélium szerint.

Ef 1,13-14; Jn 6,37; Jn 6,39; Jn 10,15-16; Ef 2,8; 2Kor 4,13

60. K: Üdvözülhetnek-e a természet világossága szerint élve azok, akik soha nem hallották az evangéliumot, és ezért nem ismerik Jézus Krisztust, és nem hisznek benne?

F: Azok, akik soha nem hallották az evangéliumot, és ezért nem ismerik Jézus Krisztust, és nem hisznek benne, nem üdvözülhetnek még akkor sem, ha figyelmesen rendezik életüket a természet világossága és az általuk gyakorolt vallás törvényei szerint, mert nincsen üdvösség senki másban, hanem egyedül Krisztusban, aki csak az Ő testének, az egyháznak a Megváltója.

Róm 10,14; 2Thessz 1,8-9; Ef 2,12; Jn 1,10-12; Jn 8,24; Mk 16,16; 1Kor 1,20-24; Jn 4,22; Róm 9,31-32; Fil 3,4-9; ApCsel 4,12; Ef 5,23

61. K: Mindenki üvözzül, aki hallja az evangéliumot, és az egyházban él?

F: Nem mindenki üvözzül, aki hallja az evangéliumot, és a látható egyházban él, hanem csakis az, aki a láthatatlan egyház valódi tagja.

Jn 12,38-40; Róm 9,6; Mt 22,14; Mt 7,21; Róm 11,7

62. K: Mi a látható egyház?

F: A látható egyházat azok alkotják, akik minden korban és mindenütt a világon az igaz vallást gyakorolják gyermekeikkel együtt.

1Kor 1,2; 1Kor 12,13; Róm 15,9-12; Jel 7,9; Zsolt 2,8; Zsolt 22,27-31; Zsolt 45,17; Mt 28,19-20; Ézs 59,21; 1Kor 7,14; ApCsel 2,39; Róm 11,16; 1Móz 17,7

63. K: Melyek a látható egyház különleges kiváltságai?

F: A látható egyház kiváltsága, hogy Isten különlegesen törődik vele, és kormányozza, megvédi és fenntartja minden korban összes ellensége ellenére is, valamint élvezi a szentek közösségét, az üdvösség közösséges eszközeit, és Krisztus által az összes tagja részesül a kegyelem felajánlásában az evangélium szolgálata révén, mely arról tanúskodik, hogy bárki, aki hisz Őbenne, üdvözl, és Ő senkit sem küld el, aki hozzá jön.

Ézs 9,5-6; 1Tim 4,10; Zsolt 115,1-2; Zsolt 115,9; Ézs 31,4-5; Zak 12,2-4; Zak 12,8-9; ApCsel 2,39; ApCsel 2,42; Zsolt 147,19-20; Róm 9,4; Ef 4,11-12; Mk 16,15-16; Jn 6,37

64. K: Mi a láthatatlan egyház?

F: A láthatatlan egyház az összes választottból áll, akik egybe voltak, vannak és lesznek gyűjtve az egyház feje, Krisztus vezetése alatt.

Ef 1,10; Ef 1,22-23; Jn 10,16; Jn 11,52

65. K: Milyen különleges előnyöket élveznek a láthatatlan egyház tagjai Krisztus által?

F: A láthatatlan egyház tagjai Krisztus által a Vele való egységet és közösséget élvezik, kegyelemben és dicsőségben.

Jn 17,21; Jn 17,24; Ef 2,5-6

66. K: Milyen egységben van részük a választottaknak Krisztussal?

F: A választottak egysége Krisztussal Isten kegyelmének a munkája, amely által lelkileg és titokzatosan, mégis valóságosan és elválaszthatatlanul egyesíti őket Krisztussal, mint fővel és férjjel. Ezt hatékony elhívásukban viszi véghez.

Ef 1,22; Ef 2,6-7; 1Kor 6,17; Jn 10,28; Ef 5,23; Ef 5,30; 1Pét 5,10; 1Kor 1,9

67. K: Mi a hatékony elhívás?

F: A hatékony elhívás Isten mindenható erejének és kegyelmének munkája, amely által Isten – a választottak iránti szabad és különleges szeretetéből, és semmi bennük lévő miatt, amely erre indítaná Őt –, az általa elfogadható időpontban, Jézus Krisztushoz hívja és vonja őket Igéje és Lelke által. Értelmüket üdvözítő módon megvilágosítja, akarukat pedig megújítja, és hatalmasan készíti, hogy – noha önmagukban halottak a bűnben –, késszé és képesekké váljanak arra, hogy hívására szabadon válaszoljanak, és az ebben felajánlott és közölt kegyelmet elfogadják és megragadják.

Jn 5,25; Ef 1,18-20; 2Tim 1,8-9; Tit 3,4-5; Ef 2,4-5; Ef 2,7-9; Róm 9,11; 2Kor 5,20; 2Kor 6,1-2; Jn 6,44; 2Thessz 2,13-14; ApCsel 26,18; 1Kor 2,10; 1Kor 2,12; Ez 11,19; Ez 36,26-27; Jn 6,45; Ef 2,5; Fil 2,13; 5Móz 30,6

68. K: Csak a választottak hívatnak el hatékonyan?

F: Igen, csak a választottak hívatnak el hatékonyan (minden választott), bár az Ige szolgálata által mások is lehetnek külsőleg elhívottak – ez gyakran így is van –, és a Lélek általános munkáját is megtapasztalhatják. Mégis őket, akik szándékosan semmibe veszik és megvetik a nekik felajánlott kegyelmet, Isten igazságosan hitetlenségükben hagyja, és soha nem térnek meg igazán Jézus Krisztushoz.

ApCsel 13,48; Mt 22,14; Mt 7,22; Mt 13,20-21; Zsid 6,4-6; Jn 12,38-40; ApCsel 28,25-27; Jn 6,64-65; Zsolt 81,11-12

69. K: Milyen kegyelmi közösségük van Krisztussal a láthatatlan egyház tagjainak?

F: A láthatatlan egyház tagjainak kegyelmi közössége Krisztussal azt jelenti, hogy részesülnek az Ő közbenjárásának érdemében, a megigazulásukban, örökbefogadásukban, megszentelődésükben és minden másban, amely a vele való egységüket fejezi ki ebben az életben.

Róm 8,30; Ef 1,5; 1Kor 1,30

70. K: Mi a megigazulás?

F: A megigazulás Isten ingyen kegyelmének cselekedete a bűnösök felé, amelyben megbocsátja minden bűnüket, valamint igaznak tekinti és fogadja el személyüket. Nem azért, ami őbennük van, sem cselekedete

teikért, hanem kizárólag Krisztus tökéletes engedelmisségéért és teljes elégtételéért, amelyet Isten nekik tulajdonít, és egyedül hit által nyerhetnek el.

Róm 3,22-28; Róm 4,5-8; 2Kor 5,19; 2Kor 5,21; Tit 3,5; Tit 3,7; Ef 1,7; Róm 5,17-19; ApCsel 10,43; Gal 2,16; Fil 3,9

71. K: Hogyan lehet Isten ingyen kegyelmének cselekedete a megigazulás?

F: Habár Krisztus, engedelmsége és halála által, Isten igazságosságának megfelelő, valóságos és teljes elégtételt szerzett azokért, akik megigazítottak, mégis mivel Isten ezt az elégtételt, amelyet tőlük is követelhetett volna, egy kezestől fogadja el, akiről Ő maga gondoskodott, saját egyetlen Fia személyében, akinek igazságosságát nekik tulajdonította, és megigazulásukért semmit sem kívánt tőlük, csak hitet, amely szintén az Ő ajándéka, így megigazulásuk ingyen kegyelemből van.

Róm 5,8-10; Róm 5,19; 1Tim 2,5-6; Zsid 10,10; Mt 20,28; Dán 9,24; Dán 9,26; Ézs 53,4-6; Ézs 53,10-12; Zsid 7,22; Róm 8,32; 1Pét 1,18-19; 2Kor 5,21; Róm 3,24-25; Ef 2,8; Ef 1,17

72. K: Mi a megigazító hit?

F: A megigazító hit Isten üdvözítő kegyelme, amelyet a bűnös szívében munkál ki Igéje és Lelke által, amely által a bűnös – miután meggyőződött saját bűnösségéről és nyomorúságáról, valamint arról, hogy ebből az elveszett állapotából sem önmaga, sem semmilyen más teremtmény Őt kiszabadítani nem képes – nemcsak beismeri az evangélium ígéretének igaz voltát, de el is fogadja azt, és megnyugszik az evangéliumban bemutatott Krisztusban és az ő igazságosságában. Ezt bűnei bocsánatáért teszi, és azért, hogy Isten előtt – üdvössége céljából –, igaznak legyen elfogadva és tekintve.

Zsid 10,39; 2Kor 4,13; Ef 1,13; Ef 1,17-19; Róm 10,14-17; ApCsel 2,37; ApCsel 16,30-31; Jn 16,8-9; Róm 6,6; Ef 2,1; ApCsel 4,12; Jn 1,12; ApCsel 10,43; Fil 3,9; ApCsel 15,11

73. K: Hogyan igazít meg a hit egy bűnöst Isten előtt?

F: A hit nem azon más kegyelmi ajándékok miatt igazít meg egy bűnöst Isten előtt, amelyek mindig társulnak hozzá, vagy azon jócselekedetek miatt, amelyek a hit gyümölcsei, és Isten nem is a hit ajándékát, vagy bármilyen abból fakadó cselekedetet számít be neki megigazulása gyanánt.

A hit csak egy eszköz az ő megigazulásában, amely által a bűnös elfogadja és alkalmazza Krisztust és az Ő igazságát.

Gal 3,11; Róm 3,28; Róm 4,5; Róm 10,10; Jn 1,12; Fil 3,9; Gal 1,16

74. K: Mi az örökbefogadás?

F: Az örökbefogadás Isten ingyen kegyelmének egy cselekedete az Ő egyetlen Fiában, Jézus Krisztusban, és az Ő érdemeért, amely által azok, akik megigazultak Isten gyermekei közé fogadtatnak. Az Ő nevével neveztetnek, és Fiának Lelke adatik nekik, atyai figyelmé és gondoskodása alatt vannak, és részesülnek Isten gyermekeinek összes szabadságában és kiváltságában, öröklik az ígéreteket, és Krisztussal örökostársak lesznek a dicsőségben.

1Jn 3,1; Ef 1,5; Gal 4,4-6; Jn 1,12; 2Kor 6,18; Jel 3,12; Zsolt 103,13; Péld 14,26; Mt 6,32; Zsid 6,12; Róm 8,17

75. K: Mi a megszentelődés?

F: A megszentelődés Isten kegyelmének a munkája, amely által azok, akiket Isten a világ teremtése előtt kiválasztott, hogy szentek legyenek, Lelkének hatalmas munkálkodása folytán – aki Krisztus halálát és feltámadását alkalmazza rájuk – a kellő időben egész valójukban megújulnak Isten képmására azáltal, hogy az életre vezető megtérés magvait és minden más kegyelmi ajándékot a szívükbe helyez, ezeket pedig oly mértékben munkálja, növeli és erősíti, hogy ők egyre inkább meghalnak a bűnnek, és új életre elevenednek meg.

Ef 1,4; 1Kor 6,11; 2Thessz 2,13; Róm 6,4-6; Róm 6,14; Ef 4,23-24; ApCsel 11,18; 1Jn 3,9; Júd 20; Zsid 6,11-12; Ef 3,16-19; Gal 5,24; Kol 1,10-11

76. K: Mi az életre vezető megtérés?

F: Az életre vezető megtérés egy üdvözítő kegyelem, amelyet Isten Lelke és Igéje munkál ki a bűnös szívében, mely által a bűnös nemcsak bűnei veszélyét, hanem szennyét és utálatosságát is meglátva és érezve, valamint megértve Istennek a megtérők iránt Krisztusban megnyilvánuló kegyelmét, olyan bűnbánó szívvel siratja el, és utálja meg bűneit, hogy azokat teljesen elhagyva Isten felé fordul, hogy minden szándékával és igyekezetével szüntelen vele járjon, és neki engedelmeskedjen mindenben.

2Tim 2,25; Zak 12,10; ApCsel 11,18; ApCsel 11,20-21; Ez 18,28; Ez 18,30; Ez 18,32; Lk 15,17-18; Hós 2,6-7; Ez 36,31; Ézs 30,22; Jóel 2,12-13; Jer 31,18-19; 2Kor 7,11; ApCsel 26,18; Ez 14,6; 1Kir 8,47-48; Zsolt 119,6; Zsolt 119,59; Zsolt 119,128; Lk 1,6; 2Kir 23,25

77. K: Miben különbözik a megigazulás és a megszentelődés?

F: Noha a megszentelődés elválaszthatatlanul kapcsolódik a megigazuláshoz, mégis különböznek abban, hogy a megigazulásban Isten Krisztus igazságát tulajdonítja a bűnösnek, a megszentelődésben pedig az ő Lelke oltja belé a kegyelmet, és teszi képessé a szentség gyakorlására. Az előbbiben a bűn megbocsáttatik, az utóbbiban legyőzetik. Továbbá a megigazulás minden hívőt egyenlően, tökéletesen megszabadít ebben az életben Isten bosszúálló haragjától, így soha nem kárhoztathatók. A megszentelődés viszont nem egyenlő mértékű a hívőkben, és nem is tökéletes ebben az életben senkiben, hanem a tökéletesség fele vezet.

1Kor 6,11; 1Kor 1,30; Róm 4,6; Róm 4,8; Ez 36,27; Róm 3,24-25; Róm 6,6; Róm 6,14; Róm 8,33-34; 1Jn 2,12-14; Zsid 5,12-14; 1Jn 1,8; 1Jn 1,10; 2Kor 7,1; Fil 3,12-14

78. K: Honnan ered a megszentelődés tökéletlensége a hívőkben?

F: A megszentelődés tökéletlensége a hívőkben a bűn maradékából ered, amely bennük mindenhol megtalálható, valamint a test állandó bűnös kívánságaiból, amelyek a lélek ellen törnek. Ezáltal a kísértések gyakran legyőzik a hívőket, és ők sokféle bűnbe esnek, lelki szolgálataikban megakadályoztatnak, és legjobb cselekedetük is tökéletlen és szennyes Isten előtt.

Róm 7,18; Róm 7,23; Mk 14,66-72; Gal 2,11-12; Zsid 12,1; Ézs 64,6; 2Móz 28,38

79. K: Kieshetnek-e az igazi hívők a kegyelem állapotából tökéletlenségeik miatt és a számos kísértés és bűn miatt, amelyek elborítják őket?

F: Az igazi hívők Isten változhatatlan szeretete, valamint az Ő végzése és szövetsége miatt, mely szerint állhatatosságot ad nekik, továbbá Krisztussal való elválaszthatatlan egységük, az Ő folytonos közbenjárása érettségük, valamint a Lélek és az isteni mag bennük maradása miatt sem teljesen, sem véglegesen nem eshetnek ki a kegyelem állapotából, hanem Isten erejéből megtartatnak az üdvösségre hit által.

Jer 31,3; 2Tím 2,19; Zsid 13,20-21; 2Sám 23,5; 1Kor 1,8-9; Zsid 7,25; Lk 22,32; 1Jn 3,9; 1Jn 2,27; Jer 32,40; Jn 10,28; 1Pét 1,5

80. K: Lehet-e tévedhetetlen bizonyosságuk az igazi hívőknek afelől, hogy a kegyelem állapotában vannak, és abban ki is tartanak az üdvösséig?

F: Azoknak, akik igazán hisznek Krisztusban, és igyekeznek jó lelkiismerettel járni előtte különleges kijelentés nélkül, hit által, mely Isten ígé-

reteinek igazságára épül, valamint a Lélek által, aki képessé teszi őket, hogy meglássák magukban azokat a kegyelmi ajándékokat, melyekre nézve az élet ígéretei adattak; és Aki bizonyóságot tesz a lelkükkel együtt, hogy Isten gyermekei közé tartoznak, tévedhetetlen bizonyosságuk lehet afelől, hogy a kegyelem állapotában vannak, és ki is tartanak abban az üdvösséig.

1Jn 2,3; 1Kor 2,12; 1Jn 3,14; 1Jn 3,18-19; 1Jn 3,21; 1Jn 3,24; 1Jn 4,13; 1Jn 4,16; Zsid 6,11-12; Róm 8,16; 1Jn 5,13

81. K: Mindenkor bizonyos minden hívő afelől, hogy a kegyelem állapotában van, és hogy üdvözülni fog?

F: Mivel a kegyelem és üdvösség felőli bizonyosság nem tartozik a hit lényegéhez, az igazi hívők hosszú ideig várakozhatnak mielőtt azt megkapják. Miután azt megtapasztalták, a bizonyosság gyengülhet, és meg is szakadhat különböző betegségek, bűnök, kísértések és elhagyatottság miatt. Mégis soha nem maradnak Isten Lelkének jelenléte és támogatása nélkül, hogy ne süllyedjenek a teljes kétségbeesésbe.

Ef 1,13; Ézs 50,10; Zsolt 88,1-3; Zsolt 88,6-7; Zsolt 88,9-10; Zsolt 88,13-15; Zsolt 77,1-12; Én 5,2-3; Én 5,6; Zsolt 51,8; Zsolt 51,12; Zsolt 31,22; Zsolt 22,1; 1Jn 3,9; Jób 13,15; Zsolt 73,15; Zsolt 73,23; Ézs 54,7-10

82. K: Milyen dicsőséges közösségük van a láthatatlan egyház tagjainak Krisztussal?

F: A láthatatlan egyház tagjainak Krisztussal már ebben az életben dicsőséges közösségük van, mely közvetlen a halál után, és végül a feltámadáskor, az ítélet napján lesz tökéletes.

2Kor 3,18; Lk 23,43; 1Thessz 4,17

83. K: Milyen dicsőséges közösséget élveznek Krisztussal a láthatatlan egyház tagjai ebben az életben?

F: A láthatatlan egyház tagjai Krisztussal megkapják ebben az életben a dicsőség első gyümölcseit, mivel ők tagjai neki, a Főnek, és így részesei annak a dicsőségnek, amellyel Ő rendelkezik. Ennek zálogaként átélik Isten szeretetét, a lelkiismeret békéjét, a Szentlélekben való örömet, és a dicsőség reménységét. A gonoszok számára viszont éppen ellenkezőleg, Isten bosszúálló haragjának megérezése, a lelkiismeret rettegése, és az íté-

let félelmetes várása a kezdete azoknak a gyötrelmeknek, amelyeket haláluk után fognak elszenvedni.

Ef 2,5-6; Róm 5,1-2; Róm 5,5; 2Kor 1,22; Róm 14,17; 1Móz 4,13; Mt 27,4; Zsid 10,27; Róm 2,9; Mk 9,44

84. K: Meghal-e minden ember?

F: Mivel a bűn zsoldjaként a halál lett kilátásba helyezve, ezért elrendeltetett, hogy minden ember egyszer meghaljon, mert mindenki vétkezett.

Róm 6,23; Zsid 9,27; Róm 5,12

85. K: Ha a bűn zsoldja a halál, miért nem menekülnek meg az igazak a haláltól, tekintettel arra, hogy minden bűnük megbocsáttatott Krisztusban?

F: Az igazak meg fognak szabadulni magától a haláltól az utolsó napon, és még a halálban is megszabadulnak annak fullánkjától és átkától. Így tehát bár meghalnak, ezt Isten az Ő szeretetéből teszi, hogy tökéletesen megszabadítsa őket a bűnből és nyomorúságból, és hogy felkészítse őket a Krisztussal való további dicsőséges közösségre, amelybe akkor lépnek be.

1Kor 15,26; 1Kor 15,55-57; Zsid 2,15; Ézs 57,1-2; 2Kir 22,20; Jel 14,13; Ef 5,27; Lk 23,43; Fil 1,23

86. K: Milyen az a Krisztussal való dicsőséges közösség, amelyben a láthatatlan egyház tagjai részesülnek közvetlen a halál után?

F: A Krisztussal való dicsőséges közösség, amelyben a láthatatlan egyház tagjai részesülnek közvetlen a halál után, abban áll, hogy Isten tökéletesen szentté teszi lelküket, és befogadja őket a mennyei magasságokba, ahol világosságban és dicsőségben szemlélhetik az Ő orcáját, testük teljes megváltását várva, amely a halálban továbbra is Krisztussal egyesülve nyugszik a sírban, mint fekvőhelyén, amíg az utolsó napon ismét egyesül lelkével. A gonoszok lelke azonban halálukkor a pokolra vettetik, ahol gyötrelemben és teljes sötétségben marad, testük pedig a sírban, mint börtönben tartatik a feltámadásig, és az ítélet ama nagy napjáig.

Zsid 12,32; 2Kor 5,1; 2Kor 5,6; 2Kor 5,8; Fil 1,23; ApCsel 3,21; Ef 4,10; 1Jn 3,2; 1Kor 13,12; Róm 8,23; Zsolt 16,9; 1Thessz 4,14; Ézs 57,2; Jób 19,26-27; Lk 16,23-24; ApCsel 1,25; Júd 6-7

87. K: Mit kell hinnünk a feltámadást illetően?

F: Azt kell hinnünk, hogy az utolsó nap lesz egy egyetemes feltámadása a halottaknak, mind az igazaknak, mind a hamisaknak. Akkor azok, akik élnek, egy pillanat alatt elváltoznak. A holtak ugyanazon teste pedig, amely a sírban feküdt, lelkükkel ismét mindörökre egyesülve feltámad Krisztus ereje által. Az igazak teste Krisztus Leleke által, és az Ő feltámadásának érdeméért (Aki nékik fejük), feltámasztatik erővel, lelki testként, romolhatatlanságban, és Krisztus dicsőséges testéhez lesz hasonlónak. A gonoszok teste pedig gyalázatban támasztatik fel az igazságos Bíró által.

ApCsel 24,15; 1Thessz 4,15-17; Jn 5,28-29; 1Kor 15,21-23; 1Kor 15,42-44; 1Kor 15,51-53; Fil 3,21; Jn 5,27-29; Mt 25,33

88. K: Mi fog következni közvetlen a feltámadás után?

F: Közvetlen a feltámadás után következik az angyalok és emberek általános és végső ítélete, melynek napját és óráját egy ember sem ismeri, hogy mindenki vigyázzon és imádkozzon, valamint legyen készen az Úr eljövetelére.

2Pét 2,4-7; 2Pét 2,14-15; Mt 25,46; Mt 24,36; Mt 24,42; Mt 24,44

89. K: Mi fog történni a gonoszokkal az ítélet napján?

F: Az ítélet napján Krisztus a gonoszokat bal keze felől állítja, és a kárhozat félelmetes, de igazságos ítéletét mondja ki rájuk, egyértelmű bizonyítékok valamint saját lelkiismeretük teljesen meggyőző vádjai alapján. Azonnal kitaszítatnak Isten jelenlétéből, és a Krisztussal, szentjeivel és a szent angyalokkal való dicsőséges közösségből, a pokolra vettetnek, hogy ott testben és lélekben, kimondhatatlan gyötrelmek között örökké bűnhődjenek az ördöggel és angyalaival együtt.

Róm 2,15-16; Mt 25,33; Mt 25,41-43; Lk 16,26; 2Thessz 1,8-9

90. K: Mi fog történni az igazakkal az ítélet napján?

F: Az ítélet napján az igazak elragadtatnak a felhőkön Krisztushoz. Ő jobb keze felől állítja őket, nyilvánosan elismeri és felmenti őket, és ők vele együtt ítélkeznek majd az elvetett angyalok és emberek felett, és befogadtatnak a mennybe, ahol teljesen és véglegesen megszabadulnak minden büntől és nyomorúságtól. Felfoghatatlan örömmel telnek meg, tökéletesen szentté és boldoggá válnak mind testben, mind lélek-

ben a szentek és szent angyalok megszámlálhatatlan társaságában, de különösen az Atya Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus és a Szentlélek közvetlen látványában és a bennük való gyönyörködésben, az egész örökévalóságban át. Ez a teljes és tökéletes közösség, amelyet a láthatatlan egyház tagjai élvezni fognak Krisztussal a dicsőségben, a feltámadáskor, az ítélet napján.

1Thessz 4,17-18; Mt 10,32; 1Kor 6,2-3; Mt 25,33-34; Mt 25,46; Ef 5,27; Jel 14,13; Zsolt 16,11; Zsid 12,22-23; 1Jn 3,2; 1Kor 13,12

**LÁTVA, HOGY A SZENTÍRÁS TANÍTÁSA SZERINT
ELSŐSORBAN MIT KELL HINNÜNK ISTENRŐL,
A KÖVETKEZŐKBEN AZT VIZSGÁLJUK,
HOGY MI AZ EMBER KÖTELESSÉGE ISTEN FELÉ**

91. K: Mit kíván Isten az embertől?

F: Isten azt kívánja az embertől, hogy engedelmeskedjen az Ő kijelentett akaratának.

Róm 12,1-2; Mik 6,8; 1Sám 15,22

92. K: Mit jelentett ki Isten kezdetben az embernek engedelmissége mércéjeként?

F: Isten az ártatlanság állapotában Ádámnak és benne az egész emberiségnek egy különleges parancsa mellett, mely szerint nem ehet a jó és a rossz tudásának fájáról, az erkölcsi törvényt jelentette ki engedelmissége mércéjeként.

1Móz 1,26-27; Róm 2,14-15; Róm 10,5; 1Móz 2,17

93. K: Mi az erkölcsi törvény?

F: Az erkölcsi törvény Isten akaratának kijelentése az emberiségnek, mellyel Isten mindenkit az ahhoz történő személyes, tökéletes és állandó igazodásra és engedelmisségre irányít és kötelez egész emberi természete-

tére nézve, lélekben és testben, és mindazon szentségre és igazságosságra vonatkozó köteleességek gyakorlásában, amelyekkel tartozik Istennek és az embereknek. Betöltése esetén életet ígért, megszegése esetén pedig a halált helyezte kilátásba az ember számára.

5Móz 5,1-3; 5Móz 5,31; 5Móz 5,33; Lk 10,26-27; 1Thessz 5,23; Lk 1,75; ApCsel 24,16; Róm 10,5; Gal 3,10; Gal 3,12

94. K: Van-e az erkölcsi törvénynek valamilyen haszna az ember számára a bűneset óta?

F: Noha a bűneset óta egyetlen ember sem képes eljutni az igazságosságra és életre az erkölcsi törvény által, mégis nagy haszna van abból minden embernek, úgy az újjá nem születetteknek, mint az újjászületetteknek.

Róm 8,3; Gal 2,16; 1Tim 1,8

95. K: Miben van hasznára az erkölcsi törvény minden embernek?

F: Az erkölcsi törvény hasznára van minden embernek abban, hogy közli velük Isten szent természetét és akaratát, valamint köteleységüket, kötelezve őket, hogy annak megfelelően járjanak. Meggyőzi őket arról, hogy képtelenek azt betölteni, továbbá meggyőzi őket természetük, szívük és életük bűnös fertőzöttségéről. Megalázza őket bűnük és nyomorúságuk érzetében, és ezáltal hozzásegíti őket ahhoz a világosabb látáshoz, hogy szükségük van Krisztusra és az Ő tökéletes engedelmisségére.

3Móz 11,44-45; 3Móz 20,7-8; Róm 8,12; Mik 11,8; Jak 2,10-11; Zsolt 19,11-12; Róm 7,7; Róm 3,9; Róm 3,20; Róm 3,23; Gal 3,21-22; Róm 10,4

96. K: Miben van különösen hasznára az erkölcsi törvény az újjá nem született embereknek?

F: Az erkölcsi törvény abban van hasznára az újjá nem született embereknek, hogy felébreszti lelkiismeretüket, hogy meneküljenek az eljövendő harag elől. Továbbá, hogy Krisztushoz vezesse vagy mentség nélkül hagyja őket a törvény átka alatt.

1Tim 1,9-10; Gal 3,10; Gal 3,24; Róm 1,20; Róm 2,15

97. K: Milyen különleges haszna van az erkölcsi törvénynek az újjászületett emberek számára?

F: Noha azok, akik újjászülettek, és hisznek Krisztusban, megszabadítatnak az erkölcsi törvény, mint cselekedeti szövetség alól, és így meg nem igazulhatnak és el sem ítéltetnek általa, mégis, a törvény általános hasznán kívül, amely velük együtt minden emberre kihat, különleges haszna számukra abban van, hogy megmutatja mennyire rászorulnak Krisztusra, aki betöltötte a törvényt és elszenvedte annak átkát helyettük, javukra. Ezáltal még nagyobb hála ösztönzi őket, valamint arra, hogy ezt abban fejezzék ki, hogy még nagyobb gonddal igyekeznek igazodni ahhoz, mint engedelmisségük mércéjéhez.

Róm 6,14; Gal 4,4-5; Róm 3,20; Gal 5,23; Róm 7,4; Róm 7,6; Róm 7,24-25; Gal 3,13-14; Róm 8,1; Róm 8,3-4; Lk 1,68-69; Lk 1,74-75; Kol 1,12-14; Róm 7,22; Róm 12,2; Tit 2,11-14

98. K: Hol van összegezve az erkölcsi törvény?

F: Az erkölcsi törvény összegezését a tízparancsolatban találhatjuk meg, amelyet Isten a Sínai hegyen mondott el és két kőtáblára írta azokat. A tízparancsolat Mózes 2. könyvének 20. fejezetében van feljegyezve. Az első négy parancsolat Isten iránti kötelességeinket, a másik hat pedig az emberek iránti kötelességeinket tartalmazza.

5Móz 10,4; 2Móz 34,1-4; Mt 22,37-40

99. K: Milyen szabályokat kell betartanunk a tízparancsolat helyes értelmezéséhez?

F: A tízparancsolat helyes értelmezéséhez a következő szabályokat kell betartanunk:

1. A törvény tökéletes, és mindenkit, az egész embert a törvény igazságához való teljes igazodásra és teljes engedelmisségre kötelezi örökké, oly módon, hogy minden kötelesség legteljesebb teljesítését kívánja meg, és megtilt minden bűnt a legkisebb mértékben.

Zsolt 19,7; Jak 2,10; Mt 5,21-22

2. A törvény lelki, és így kiterjed az értelemre, az akaratra és az érzelmekre, és a lélek minden más cselekvő erejére, valamint a szavakra, a cselekedetekre és a megnyilvánulásokra.

Róm 7,14; 5Móz 6,5; Mt 22,37-39; Mt 5,21-22; Mt 5,27-28; Mt 5,33-34; Mt 5,37-39; Mt 5,43-44

3. Isten több parancsolatban, más-más tekintetben, de egy és ugyanazon dolgot tiltja vagy kívánja meg.

Kol 3,5; Ám 8,5; Péld 1,19; 1Tim 6,10

4. Ahol Isten megparancsol egy kötelességet, ott az azzal ellentétes bűnt tiltja, és ahol tilt egy bűnt, ott az azzal ellentétes kötelességet parancsolja. Ebből következően, ahol Isten ad egy ígéretet, ott az azzal ellentétes fenyegetés is szerepel, és ahol Isten fenyeget, ott az azzal ellentétes ígéret is szerepel.

Ézs 58,13; 5Móz 6,13; Mt 4,9-10; Mt 15,4-6; Mt 5,21-25; Ef 4,28; 2Móz 20,7; 2Móz 20,12; Péld 30,17; Jer 18,7-8; Zsolt 15,1; Zsolt 15,4-5; Zsolt 24,4-5

5. Amit Isten megtilt, azt nem szabad soha megtenni. Amit megparancsol, az mindig kötelességünk. Mégsem kell minden egyes kötelességünket mindenkor gyakorolni.

Jób 13,7-8; Róm 3,8; Jób 36,21; Zsid 11,25; 5Móz 4,8-9; Mt 12,7

6. Minden egyes bűnben vagy kötelességben Isten tiltja vagy megparancsolja az összes ugyanolyan jellegű bűnt vagy kötelességet, beleértve okaikat, eszközeiket, alkalmait, látszatukat és az arra való ösztönzést.

Mt 5,21-22; Mt 5,27-28; Mt 15,4-6; Zsid 10,24-25; 1Thessz 5,22; Júd 23; Gal 5,26; Kol 3,21

7. Kötelesek vagyunk helyzetünknek megfelelően arra igyekezni, hogy mindazokat a dolgokat, amelyeket Isten nekünk megtiltott vagy megparancsol, azokat másokkal is elkerültessük vagy véghezvitessük az ő helyzetükből fakadó kötelességeik szerint.

2Móz 20,10; 3Móz 19,17; 1Móz 18,19; Józs 14,15; 5Móz 6,6-7

8. Kötelesek vagyunk helyzetünk és elhívásunk szerint segítségére lenni másoknak a nekik megparancsolott dolgokban, és őrizkedni attól, hogy részt vegyünk velük olyan dolgokban, amelyek számukra tiltva vannak.

2Kor 1,24; 1Tim 5,22; Ef 5,11

100. K: Milyen különleges dolgokat kell figyelembe vennünk a tízparancsolatban?

F: A tízparancsolatban figyelembe kell vennünk annak bevezetését, maguknak a parancsolatoknak a lényegét, és azt a számos érvet, amely néhány parancsolatot alátámaszt, hogy minél inkább érvényre juttassa azt.

101. K: Mi a tízparancsolat bevezetése?

F: A tízparancsolat bevezetése így hangzik: *„Én, az Úr, vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptomnak földéről, a szolgálat házából”,* melyben Isten világosan megmutatja szuverenitását, mint aki Jehova, az örök, változhatatlan és mindenható Isten, aki önmagában és önmagától létezik, és minden szavának és munkájának életet ad. Továbbá megmutatja, hogy Ő a szövetség Istene, amint a régi Izraellel, úgy egész népével is. Ahogy kihozta őket egyiptomi szolgaságukból, úgy bennünket is megszabadít lelki szolgaságunkból, hogy ezért csak Őt tekintsük egyedüli Istenünknek és megtartsuk összes parancsolatát.

2Móz 20,2; Ézs 44,6; 2Móz 3,14; 2Móz 6,3; ApCsel 17,24; ApCsel 17,28; 1Móz 17,7; Róm 3,29; Lk 1,74-75; 1Pét 1,15; 1Pét 1,17-18; 3Móz 18,30; 3Móz 19,37

102. K: Mi az első négy parancsolat összegzése, amelyek Isten iránti kötelességünket tartalmazzák?

F: Az első négy parancsolat összegzése, amely Isten iránti kötelességünket tartalmazza az, hogy szeressük az Urat, a mi Istenünket teljes szívünkkel, teljes lelkünkkel, teljes erőnkkel és teljes elménkkel.

Lk 10,27

103. K: Melyik az első parancsolat?

F: Az első parancsolat ez: *„Ne legyenek néked idegen isteneid én előttem!”*

2Móz 20,3

104. K: Milyen kötelességeket kíván meg Isten az első parancsolatban?

F: Isten azt kívánja meg az első parancsolatban, hogy ismerjük meg, és ismerjük el Őt az egyetlen igaz Istenként, a mi Istenünként, és ennek megfelelően imádjuk és dicsőítsük Őt azáltal, hogy Róla gondolkozunk,

elmélkedünk; Róla megemlékezünk, Őt nagyra becsüljük, tiszteljük, csodáljuk, Őt választjuk, szeretjük, utána vágyakozunk, és Őt féljük. Továbbá hiszünk Neki, Benne bízunk, reménykedünk, gyönyörködünk, örvendezünk, Érte buzgólkodunk, segítségül hívjuk, Neki adunk minden dicséretet és hálát, Neki engedelmeskedünk és hódolunk egész lényünkkel. Végül alázatban járva vigyázunk, hogy minden dologban kedvére legyünk, és megszorodunk, ha bármiben megbántjuk Őt.

1Krán 28,9; 5Móz 26,7; Ézs 43,10; Jer 14,22; Zsolt 95,6-7; Mt 4,10; Zsolt 29,2; Mal 3,16; Zsolt 63,6; Préd 12,1; Zsolt 71,19; Mal 1,6; Ézs 45,23; Józ 24,15; Józ 24,22; 5Móz 6,5; Zsolt 73,25; Ézs 8,13; 2Móz 14,31; Ézs 26,4; Zsolt 130,7; Zsolt 37,4; Zsolt 32,11; Róm 12,11; 4Móz 25,11; Fil 4,6; Jer 7,23; Jak 4,7; 1Jn 3,22; Jer 31,18; Zsolt 119,136; Mik 6,8

105. K: Milyen bűnöket tilt Isten az első parancsolatban?

F: Isten az első parancsolatban tiltja az ateizmust, ha Isten létét tagadjuk, vagy ha nincs Istenünk. Tiltja a bálványimádást, ha egynél több istent imád valaki, vagy az igaz Istennel együtt vagy helyett imád bármilyen más istent. Tiltja, ha nem Ő az Istenünk, vagy nem Őt fogadjuk el Istenünként. Tiltja bármi elmulasztását vagy elhanyagolását annak, ami Neki jár, és amelyet az első parancsolatban megkíván. Tiltja a tudatlanságot, feledékenységet, félreértéseket, hamis véleményeket Vele kapcsolatban. A méltatlan, gonosz gondolatokat róla, továbbá a titkaiban való merész, kíváncsi kutakodást. Tilt minden istentelenséget, istengyűlöletet, önszeretetet, önzést, valamint értelmünk, akaratunk és érzelmeink más dolgokra történő szertelen és mértéktelen fordítását, és azok elterelését róla teljesen vagy részben. Tiltja a hiábavaló hiszékenységet, hitetlenséget, tévhitet, bizalmatlanságot, kétségbeesést, javíthatatlanságot és az ítélet alatti érzéketlenséget, a szív keménységét, büszkeséget, elbizakodottságot, testi biztonságot, Isten kísértését. Tiltja a törvénytelen eszközök használatát, és a törvényes eszközökben való bizakodást, a testi élvezeteket és örömeiket, a romlott, vak túlbuzgóságot, a langyosságot, és az Isten dolgaiban való közömbösséget. Ezenkívül tiltja az Istentől való elidegenedést, és a hitehagyást, valamint a szentekhez, az angyalokhoz vagy bármilyen más teremtményhez való imádkozást, vagy az ő tiszteletüket. Tiltja az ördöggel történő minden egyezkedést és tanácskozást, és a javaslatokra való hallgatást, valamint emberek fel-emelését hitünk és lelkiismeretünk uraivá. Tiltja Isten és az Ő parancsolatainak becsúrlését, megvetését, a Lelkének való ellenállást, és az

Ő megszomorítását, továbbá az elégedetlenkedést és türelmetlenséget rendelkezései felett, és Isten ostoba vádolását azokért a rossz dolgokért, amelyeket ránk mér. Tiltja a dicséret tulajdonítását a véletlennek, bálványoknak, magunknak vagy bármilyen más teremtménynek azért a jóért, amely bennünk van, amivel rendelkezünk, vagy amit megtehetünk.

Zsolt 14,1; Ef 2,12; Jer 2,27-28; Jer 2,32; 1Thessz 1,9; Zsolt 81,11; Ézs 43,2; Ézs 43,23-24; Jer 4,22; Hós 4,1; Hós 4,6; Hós 4,12; ApCsel 17,23; ApCsel 17,29; Ézs 40,18; Zsolt 50,21; 5Móz 29,29; Tit 1,16; Zsid 12,16; Róm 1,25; Róm 1,30; 2Tim 3,2; 2Tim 3,4; Fil 2,21; 1Jn 2,15-16; 1Sám 2,29; Kol 2,2; Kol 2,5; Kol 2,18; 1Jn 4,1; Zsid 3,12; Gal 5,20; Tit 3,10; ApCsel 26,9; Zsolt 78,22; 1Móz 4,13; Jer 5,3; Ézs 42,25; Róm 2,5; Jer 13,15; Zsolt 10,2; Zsolt 10,13; Zóf 1,12; Mt 4,7; Róm 3,8; Jer 17,5; Gal 4,17; Jn 16,2; Róm 10,2; Lk 9,54-55; Jel 3,16; Jel 2,1; Ez 14,5; Ézs 1,4-5; Róm 10,13-14; Róm 10,25-26; ApCsel 10,25-26; Jel 19,10; Mt 4,10; 3Móz 20,6; 1Sám 28,7; 1Sám 28,11; 1Krn 10,13-14; ApCsel 5,3; 2Kor 1,24; Mt 23,9; 5Móz 32,15; 2Sám 12,9; Péld 13,13; ApCsel 7,51; Ef 4,30; Zsolt 73,2-3; Zsolt 73,13-15; Zsolt 73,22; Jób 1,22; 1Sám 6,7-9; Dán 5,23; 5Móz 8,17; Dán 4,30; Hab 1,16

106. K: Mit tanítanak különösen ezek a szavak „én előttem” az első parancsolatban?

F: Ezek a szavak, „én előttem”, vagy orcám előtt, az első parancsolatban azt tanítják, hogy Isten, aki mindent lát, különösen felfigyel arra a bűnre és utálja azt, ha bármilyen más istenünk van. Ez egy érv arra, hogy távol tartson ettől a bűntől, és hogy felnagyítsa azt, mint arcátlan felségsértést, továbbá hogy meggyőzzön bennünket arról, hogy mindent, amit az Ő szolgálatában végzünk, az Ő tekintete előtt tegyünk.

Ez 8,5-6; Zsolt 44,20-21; 1Krn 28,9

107. K: Melyik a második parancsolat?

F: A második parancsolat ez: „*Ne csinálj magadnak faragott képet, és semmi hasonlót azokhoz, amelyek fenn az égben, vagy amelyek alant a földön, vagy amelyek a vizekben a föld alatt vannak. Ne imádd és ne tiszteld azokat; mert én, az Úr a te Istened, féltőn szerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkeit a fiakban, harmad és negyed íziglen, akik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezerízígliglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolataimat megtartják.*”

2Móz 20,4-6

108. K: Milyen kötelességeket kíván meg Isten a második parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a második parancsolatban, hogy tisztán és egészben tartsuk meg és teljesítsük a vallásos istentiszteletet és rendelkezéseket, ahogy Ő azt Igéjében elrendelte. Kifejezetten az imádságot és hálaadást Krisztus nevében, az Ige olvasását, hirdetését és hallgatását, a sákramentumok kiszolgáltatását és vételét, az egyházkormányzást és az egyházfegyelem gyakorlását, az Ige szolgálatát és annak fenntartását, a vallásos böjtöt, Isten nevére való esküvést és a Neki való fogadalomtételt, és megkívánja minden hamis istentisztelet helytelenítését, megvetését, ellenzését, valamint mindenkinek helye és elhívása szerint a hamis istentisztelet felszámolását, annak bálványaival együtt.

5Móz 32,46-47; Mt 28,19-20; ApCsel 2,42; 1Tim 6,13-14; Fil 4,6; Ef 5,20; 5Móz 17,18-19; ApCsel 15,21; 2Tim 4,2; Jak 1,21-22; ApCsel 10,33; 1Kor 11,23-30; Mt 18,15-17; Mt 16,19; 1Kor 5; 1Kor 12,28; Ef 4,11-12; 1Tim 5,17-18; 1Kor 9,7-15; Jóel 2,12; Jóel 2,18; 1Kor 7,5; 5Móz 6,13; Ézs 19,21; Zsolt 76,11; ApCsel 17,16-17; Zsolt 16,4; 5Móz 7,5; Ézs 30,22

109. K: Milyen bűnöket tilt Isten a második parancsolatban?

F: Isten a második parancsolatban a következő bűnöket tiltja: bármilyen, nem Isten által elrendelt istentisztelet kigondolását, javasolását, megparancsolását, használatát vagy bármilyen helyeslését. Tiltja a hamis vallások megtűrését, Isten bárminemű ábrázolását, mindhárom személyről vagy külön bármelyikükről, akár bensőleg a gondolatainkban, akár külsőleg bármilyen teremtmény képmására vagy hasonlóságára, és tiltja azok minden imádsását, vagy Isten imádsását bennük vagy általuk, továbbá tiltja kitalált istenségek bármilyen ábrázolását, és azok mindenfajta tiszteletét vagy szolgálatát. Tilt minden babonás eszközt, tiltja az istentisztelet megrontását, az ahhoz való hozzátételt vagy elvételt, akár saját magunk kezdeményezésére, akár a másoktól kapott hagyomány miatt, még akkor is, ha az a régiség, szokás, áhitat, jó szándék vagy bármi más ürügyén történik is. Tiltja a szentségárusítást, szentségtörést, és az Isten által előírt istentiszteleti rendelkezések semmivételeit, megvetését, akadályozását és ellenzését.

4Móz 15,39; 5Móz 13,6-8; Hós 5,11; Mik 6,16; 1Kir 11,33; 1Kir 12,33; 5Móz 12,30-32; 5Móz 4,15-19; ApCsel 17,29; Róm 1,21-23; Róm 1,25; Dán 3,18; Gal 4,8; 2Móz 32,5; 2Móz 32,8; 1Kir 18,26; 1Kir 18,28; ApCsel 17,22; Kol 2,21-23; Mal 1,7-8; Mal 1,13-14; 5Móz 4,2; Zsolt 106,39; Mt 15,9; 1Pét 1,18; Jer 44,17; Ézs 65,3-5; Ézs 65,11; Gal 1,13-14; 1Sám 13,11-12; 1Sám 15,21; ApCsel 8,18; Róm 2,22; Mal 3,8; 2Móz 4,24-26; Mt 22,5; Mt 23,13; ApCsel 13,44-45; 1Thessz 2,15-16

110. K: Milyen érveket fűz Isten a második parancsolathoz, hogy azt jobban alátámassza?

F: Az érvek, amelyeket Isten ezekben a szavakban: „*mert én, az Úr a te Istened, féltőnszerető Isten vagyok, aki megbüntetem az atyák vétkeit a fiakban, harmad és negyed íziglen, akik engem gyűlölnék. De irgalmasságot cselekszem ezerízígliglen azokkal, akik engem szeretnek, és az én parancsolataimat megtartják*” a második parancsolathoz fűz, hogy jobban alátámassza azt, a következők: Isten felettünk való szuverenitásán és tulajdonjogán kívül, saját dicsősége iránti heves buzgósága, valamint bosszúvágyó felháborodása minden hamis istentisztelettel szemben, ami lelki paráznaság. Továbbá olyannak tekinti a parancsolat megszegőit, mint akik gyűlölik Őt, és több generáción át tartó büntetéssel fenyegeti őket. De nagyra becsüli azokat, akik szeretik Őt, megtartják parancsolatait, és sok generáción át tartó kegyelmet ígér nekik.

2Móz 20,5-6; Zsolt 45,11; Jel 15,3-4; 2Móz 34,13-14; 1Kor 10,20-22; 5Móz 32,16-20; Hós 2,2-4; 5Móz 5,29

111. K: Melyik a harmadik parancsolat?

F: A harmadik parancsolat ez: „*Az Úrnak a te Istenednek nevét hiába felne vedd; mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, aki az ő nevét hiába felveszi!*”

2Móz 20,7

112. K: Mit kíván Isten a harmadik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a harmadik parancsolatban, hogy az Ő nevét, címeit, tulajdonságait, rendelkezéseit, az Igéjét, a sákramentumokat, az imádságot, az esküket, fogadalmakat, sorsvetést és tetteit, valamint minden mást, amelyben megismerteti magát szentül és tiszteletteljes módon használjuk mind gondolatban, mind elmélkedés közben, szóban és írásban, hitünk szent megvallásával és felelős beszélgetéssel, Isten dicsőségére, és saját, valamint mások javára.

Mt 11,9; 5Móz 28,58; Zsolt 29,2; Zsolt 68,4; Jel 15,3-4; Mal 1,14; Préd 5,1; Zsolt 138,2; 1Kor 11,24-25; 1Kor 11,28-29; 1Tim 2,8; Jer 4,2; Préd 5,2-6; ApCsel 1,24; ApCsel 1,26; Jób 36,24; Mal 3,16; Zsolt 8; Kol 3,17; Zsolt 105,2; Zsolt 105,5; Zsolt 102,18; 1Pét 3,15; Mik 4,5; Fil 1,27; 1Kor 10,31; Jer 32,39; 1Pét 2,12

113. K: Milyen bűnöket tilt Isten a harmadik parancsolatban?

F: Isten a harmadik parancsolatban tiltja nevének helytelen használatát, vagy az azzal való tudatlan, hiábavaló, tiszteletlen, szentségtörő, babonás vagy gonosz visszaélést, illetve címeinek, tulajdonságainak, rendelkezéseinek vagy munkáinak istenkáromlásban, hamis esküben való használatát. Tilt minden bűnös átkot, esküt, fogadalmat és sorsvetést; tiltja a törvényes eskük és fogadalmak megszegését, illetve a törvénytelen dolgokra vonatkozóak teljesítését. Tiltja a rendeletei és gondviselése miatt zúgolódást és vitatkozást, az azokba való túlzott kíváncsiságot, és azok helytelen alkalmazását. Tiltja Igéjének, vagy annak egy részének a félreértelmezését, helytelen alkalmazását, vagy bármilyen kiforgatását, szentségtelen viccelődés, részletekbe menő és haszontalan kérdések, üres fecsegés, vagy tévtanok fenntartása céljából. Tiltja Isten nevének, a teremtményeknek, vagy bárminek, amit Isten neve tartalmaz, a helytelen használatát varázslásra, vagy bűnös vágyakra és gyakorlatokra. Tiltja Isten igazságának, kegyelmének és útjainak rágalmazását, csúfolását, becsmérlését, vagy bármilyen szembehelyezkedést vele. Továbbá tiltja a képmutató vagy gonosz célok érdekében történő hitvallást; valamint ha szégyelljük Isten nevét, vagy szégyent hozunk rá engedetlen, esztelen, természetlen, visszataszító és visszaeső életünkkel.

Mal 2,2; ApCsel 17,23; Péld 30,9; Mal 1,6-7; Mal 1,12; Mal 3,14; 1Sám 4,3-5; Jer 7,4; Jer 7,9-10; Jer 7,14; Jer 7,31; Kol 2,20-22; 2Kir 18,30; 2Kir 18,35; 2Móz 5,2; Zsolt 139,20; Zsolt 50,16-17; Ézs 5,12; 2Kor 19,22; 3Móz 24,11; Zak 5,4; Zak 8,17; 1Sám 17,43; 2Sám 16,5; Jer 5,7; 5Móz 23,18; ApCsel 23,12; ApCsel 23,14; Eszt 3,7; Eszt 9,24; Zsolt 22,18; Zsolt 24,4; Ez 17,16; Ez 17,18-19; Mk 6,26; 1Sám 25,22; 1Sám 25,32-34; Róm 9,14; Róm 9,19-20; 5Móz 29,29; Róm 3,5; Róm 3,7; Róm 6,1; Préd 8,11; Préd 9,3; Zsolt 39; Mt 5,21-48; Ez 13,22; 2Pét 3,3; 2Pét 3,16; Mt 22,24-31; Ézs 22,13; Jer 23,10; Jer 23,34; Jer 23,36; Jer 23,38; 1Tim 1,4; 1Tim 1,6-7; 1Tim 6,4-5; 1Tim 6,20; 2Tim 2,14; Tit 3,9; 5Móz 18,10-14; ApCsel 19,13; 2Tim 4,3-4; Róm 13,13-14; 1Kir 21,9-10; Júd 4; ApCsel 13,45; 1Jn 3,12; Zsolt 1,1; 1Pét 4,4; ApCsel 13,45-46; ApCsel 13,50; ApCsel 4,18; ApCsel 19,9; 1Thessz 2,16; Zsid 10,29; 2Tim 3,5; Mt 23,14; Mt 6,1-2; Mt 6,5; Mt 6,16; Mk 8,38; Zsolt 73,14-15; 1Kor 6,5-6; Ef 5,15-17; Ézs 5,4; 2Pét 1,8-9; Róm 2,23-24; Gal 3,1; Gal 3,3; Zsid 6,6

114. K: Mivel támasztja alá Isten a harmadik parancsolatot?

F: Isten a harmadik parancsolatot a következő szavakkal támasztja alá: „*Az Úrnak a te Istenednek*” és „*mert nem hagyja azt az Úr büntetés nélkül, aki az ő nevét hiába felveszi*”. Mivel ő az Úr, és a mi Istenünk, ezért nevét nem szabad meggyaláznunk, vagy bármilyen módon helytelenül hasz-

nálnunk. Különösképpen, mivel annyira távol áll tőle, hogy felmentse e parancsolat megszegőit, és megkegyelmezzzen nekik, nem tűrheti, hogy megmeneküljenek igazságos ítélete alól, noha sokan elkerülik az emberektől való egyházi fegyelmezést és büntetést.

2Móz 20,7; 3Móz 19,12; Ez 36,21-23; 5Móz 28,58-59; Zak 5,2-4; 1Sám 2,12, 1Sám 2,17; 1Sám 2,22; 1Sám 2,24; 1Sám 3,13

115. K: Melyik a negyedik parancsolat?

F: A negyedik parancsolat ez: *„Megemlékezzél a szombatnapról, hogy megszenteljed azt. Hat napon át munkálkodjál, és végezd minden dolgodat; De a hetedik nap az Úrnak a te Istenednek szombatja: semmi dolgot se tégy azon se magad, se fiad, se leányod, se szolgálóleányod, se barmod, se jövevényed, a ki a te kapuidon belől van; Mert hat napon teremté az Úr az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék. Azért megáldá az Úr a szombat napját, és megszentelé azt.”*

2Móz 20,8-11

116. K: Mit kíván Isten a negyedik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a negyedik parancsolatban minden embertől, hogy szentelje Neki az Igéje által megszabott időt, kifejezetten egy teljes napot a hétből, amely a hét hetedik napja volt a világ kezdetétől fogva Krisztus feltámadásáig, attól fogva pedig a hét első napja a világ végezetéig. Ez a keresztyén szombatnap, amelyet az Újszövetség az Úr napjának nevez.

5Móz 5,12-14; 1Móz 2,2-3; 1Kor 16,1-2; Mt 5,17-18; Ézs 56,2; Ézs 56,4; Ézs 56,6-7; Jel 1,10

117. K: Hogyan kell megszentelni a nyugalom napját vagy Úr napját?

F: A nyugalom napját vagy Úr napját egész napon át tartó szent pihenéssel kell megszentelni, nemcsak olyan munkák tekintetében, amelyek mindenkor bűnösök, hanem olyan világi elfoglaltságok és szórakozások tekintetében is, amelyek más napokon törvényesek. Gyönyörködnünk kell abban, hogy teljes időnket (kivéve annyit, amennyit a szükségszerű feladatok végzésére és az irgalmasság cselekedeteire fordítunk) Isten személyes és nyilvános tiszteletében töltsük: ezen célból fel kell készíteni szívünket, és olyan előrelátással, szorgalommal és mértékkel kell elrendezni és előzetesen elintézni mindennapi világi dolgainkat, hogy

még inkább szabadok és képesek legyünk a naphoz kapcsolódó kötelességeink végzésére.

2Móz 20,8; 2Móz 20,10; 2Móz 20,56; Neh 13,15-22; Jer 17,21-22; Mt 11,1-13; Ézs 58,18; Lk 4,16; ApCsel 20,7; 1Kor 16,1-2; Zsolt 92, Ézs 66,23; 3Móz 23,3; Lk 23,54; 2Móz 16,22; 2Móz 16,25-29

118. K: Miért a családfők és más feljebbvalók felé irányul különösen az Úr napja megtartásának parancsa?

F: Az Úr napja megtartásának parancsa azért a családfők és más feljebbvalók felé irányul különösen, mert nemcsak ők maguk kötelesek azt megtartani, hanem gondoskodniuk kell arról is, hogy azok is megtartsák azt, akikért felelősek. Továbbá azért, mert gyakran hajlamosak meggátolni azokat, akik alájuk tartoznak a nekik kiadott feladatok által az Úr napja megszentelésében.

2Móz 20,10; Józ 24,15; Neh 13,15; Neh 13,17; Jer 17,20-22; 2Móz 23,12

119. K: Milyen bűnöket tilt Isten a negyedik parancsolatban?

F: Isten a negyedik parancsolatban tiltja a megkívánt kötelességek elmulasztását, vagy azok gondatlan, hanyag, és haszontalan teljesítését, valamint hogy megfáradtan cselekedjünk azokat. Tiltja a nap meggyalázását semmittevessel, vagy önmagukban bűnös dolgok cselekvésével, vagy olyan szükségtelen cselekedetekkel, szavakkal vagy gondolatokkal, amelyek világi elfoglaltságainkkal vagy szórakozásainkkal kapcsolatosak.

Ez 22,26; ApCsel 20,7; ApCsel 20,9; Ez 33,30-32; Ám 8,5; Mal 1,13; Ez 23,38; Jer 17,24; Jer 17,27; Ézs 58,13

120. K: Milyen érveket fűz Isten a negyedik parancsolathoz, hogy azt jobban alátámassza?

F: Isten először a méltányosság elvével támasztja alá a negyedik parancsolatot, vagyis azzal, hogy a hét hat napját engedélyezte számunkra saját dolgainkra, és csupán egy napot tartott fenn magának így szólva: *„Hat napon át munkálkodjál, és végezd minden dolgodat”*. Továbbá azzal, hogy azt az egy napot saját különleges tulajdonának tekinti: *„A hetedik nap az Úrnak a te Istenednek szombatja”*, valamint saját példájával, aki *„hat napon teremté az eget és a földet, a tengert és mindent, a mi azokban van, a hetedik napon pedig megnyugovék”*, és azzal, hogy megáldotta azt a

napot, nemcsak úgy, hogy megszentelte azt a maga szolgálatára, hanem áldás eszközévé rendelte számunkra is, amikor mi azt megszenteljük: „Azért megáldá az Úr a szombat napját, és megszentelé azt.”

2Móz 20,9-11

121. K: Miért került a negyedik parancsolat kezdetére a „megemlékezzél” felszólítás?

F: A „*megemlékezzél*” felszólítás részben a megemlékezés nagy haszna miatt került a negyedik parancsolat kezdetére, mely megemlékezés segít nekünk az Úr napja megtartására való előkészületben, valamint abban, hogy jobban megtartsuk a többi parancsolatot is, és hogy továbbra is hálással emlékezzünk meg Isten két nagy jótéteményéről, a teremtésről és a megváltásról, amelyek a keresztyén vallás lényegét tartalmazzák. Továbbá azért került oda, mert igen hajlamosak vagyunk elfelejtkezni az Úr napjáról, mivel kisebb erről a természet szerinti világgosság, és az korlátozza természetes szabadságunkat olyan dolgokban, amelyek máskor engedélyezettek. Továbbá azért, mert hét nap alatt csak egyszer fordul elő, és közben sok világi dolgunk akad, amelyek túl gyakran vonják el figyelmünket arról, hogy akár erre a napra való felkészüléssel törődünk, akár annak megszentelésével. Ezenkívül azért, mert a Sátán saját eszközeivel sokat munkálkodik azon, hogy elfeledtesse e nap dicsőségét, és még annak emlékét is kitörölje, hogy mindenféle vallástalanságot és istentelenséget hozzon be helyette.

2Móz 20,8; 2Móz 16,23; Lk 23,54; Lk 23,56; Mk 15,42; Zsolt 92,13-14; Ez 20,12; Ez 20,19-20; 1Móz 2,2-3; Zsolt 118,22; Zsolt 118,24; ApCsel 4,10-11; Jel 1,10; Ez 22,26; Neh 9,14; 2Móz 34,21; 5Móz 5,14-15; Ámos 8,5; JerSir 1,7; Jer 17,21-23; Neh 13,15-23

122. K: Mi azon hat parancsolat összegzése, amelyek az emberek iránti kötelességünket tartalmazzák?

F: Azon hat parancsolat összegzése, amelyek az emberek iránti kötelességeinket tartalmazzák az, hogy szeressük felebarátunkat, mint magunkat, és azt cselekedjük másokkal, amit szeretnénk, hogy velünk is cselekedjenek.

Mt 22,29; Mt 7,12

123. K: Melyik az ötödik parancsolat?

F: Az ötödik parancsolat ez: „*Tiszteld atyádat és anyádat, hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr a te Istened ad te néked.*”

2Móz 20,12

124. K: Kik értendők atya és anya alatt az ötödik parancsolatban?

F: Az ötödik parancsolatban atya és anya alatt nem csupán a természetes szülők értendők, hanem mindazok, akik korban vagy képességeikben fölöttünk állnak, és különösen azok, akik Isten rendelése által vannak fölöttünk tekintélyben, akár a családban, az egyházban, vagy az országban.

Péld 23,22; Péld 23,25; Ef 6,1-2; 1Tim 5,1-2; 1Móz 4,20-22; 1Móz 45,8; 2Kir 5,13; 2Kir 2,12; 2Kir 13,14; Gal 4,19; Ézs 49,23

125. K: Miért nevezi Isten az előjárókat atyáknak és anyáknak?

F: Azért nevezi Isten az előjárókat *atyáknak* és *anyáknak*, hogy tanítsa őket alárendeltjeik felé való kötelességeikben, hogy mint a természetes szülők, fejezzék ki szeretetüket és gyengédségüket feléjük különböző viszonyaiknak megfelelően. Továbbá azért, hogy az alárendeltek arra ösztönözze, hogy kötelességeiket nagyobb hajlandósággal és jókedvvel teljesítsék feletteseik felé úgy, mintha a szüleiknek tennék.

Ef 6,4; 2Kor 12,14; 1Thessz 2,7-8; 1Thessz 2,11; 4Móz 11,11-12; 1Kor 4,14-16; 2Kir 5,13

126. K: Mi az ötödik parancsolat általános célja?

F: Az ötödik parancsolat általános célja az, hogy teljesítsük azokat a kötelességeket, amelyekkel kölcsönösen tartozunk egymásnak különböző viszonyainkban, mint előjárók, alárendeltek vagy egyenrangúak.

Ef 5,21; 1Pét 2,17; Róm 12,10

127. K: Mi az a tisztelet, amellyel előjáróinknak tartoznak az alárendeltek?

F: A tisztelet, amellyel az alárendeltek tartoznak előjáróinknak abból áll, hogy megadnak minden nekik kijáró tiszteletet szívükben, szavaikban és viselkedésükben, imádkoznak és hálát adnak értük, követik példájukat és kegyességüket, továbbá hajlandóak engedelmeskedni törvényes

parancsaiknak és tanácsaiknak. Rendreutasításaiknak engedelmeskednek, személyükhöz és tekintélyükhöz hűségesek, azokat megvédik és fenntartják, különböző rangjuk és helyzetük természete szerint. Ezenkívül elnézőek gyengeségeikkel, és elfedezik azokat szeretetben, hogy így megbecsülés övezzé előljáróikat és azok vezetését.

Mal 1,6; 3Móz 19,3; 3Móz 19,32; Péld 31,23; Péld 31,28; 1Pét 3,6; 1Kir 2,19; 1Tim 2,1-2; Zsid 13,7; Zsid 13,17; Fil 3,17; Ef 6,1-2; Ef 6,6-7; Róm 13,1-7; Péld 4,3-4; Péld 23,22; 2Móz 18,19; 2Móz 18,24; Zsid 12,9; 1Pét 2,13-14; 1Pét 2,18-20; Tit 2,9-10; 1Sám 26,15-16; 2Sám 18,3; Eszt 6,2; Mt 22,21; 1Tim 5,17-18; Gal 6,6; 1Móz 45,11; 1Móz 47,12; 1Móz 9,23; Zsolt 127,3-5

128. K: Melyek az alárendelték bűnei előljáróikkal szemben?

F: Az alárendelték bűnei előljáróikkal szemben a következők: minden feljük megkívánt kötelességük elhanyagolása, személyükre és helyzetükre való irigykedés, azok megvetése, vagy az azok elleni lázadás törvényes tanácsaikban, parancsaikban és fenyegetéseikben, továbbá szidalmazásuk, gúnyolásuk és minden olyan makacs és botrányos magatartás, amely szégyent és gyalázatot hoz előljáróikra és vezetésükre.

Mt 15,4-6; 4Móz 11,28-29; 1Sám 8,7; Ézs 3,5; 2Sám 15,1-12; 2Móz 24,15; 1Sám 10,27; 1Sám 2,25; 5Móz 21,18-21; Péld 30,11; Péld 30,17; Péld 19,26

129. K: Mit kíván Isten az előljáróktól az alárendeltjeik felé?

F: Isten azt kívánja az előljáróktól, hogy a tőle kapott hatalom szerint, és annak a viszonyoknak megfelelően amelyben állnak, szeressék, áldják és imádkozzanak azokért, akik a gondjaikra bízottak. Oktassák, tanácsolják és intsek őket, támogassák, dicsérik és jutalmazzák a jót cselekvőket, és helytelenítsék, fenyegetés és büntessék a rosszat cselekvőket. Továbbá azt kívánja, hogy védelmezzék őket, és gondoskodjanak lelki és testi jólétükhöz szükséges minden dologról, valamint megfontolt, bölcs, szent és példaadó viselkedésük által Istennek szerezzenek dicsőséget, maguknak megbecsülést, és így őrizzék meg Istentől kapott tekintélyüket.

Kol 3,19; 1Sám 12,23; Jób 1,5; 1Kir 8,55-56; Zsid 7,7; 1Móz 49,28; 5Móz 6,6-7; Ef 6,4; 1Pét 3,7; 1Pét 2,14; Róm 13,3-4; Eszt 6,3; Péld 29,15; Jób 29,13-16; Ézs 1,10; Ézs 1,17; 1Tim 5,8; 1Tim 4,12; Tit 2,3-5; Tit 2,15; 1Kir 3,28

130. K: Melyek az előljárók bűnei?

F: Az előljárók bűnei a tőlük megkívánt kötelességek elhanyagolásán kívül a következők: mértéktelen önzés, saját dicsőségük, kényelmük,

hasznuk vagy élvezetük mértéktelen keresése, törvénytelen dolgok megparancsolása alárendeltjeiknek, vagy olyanoké, melyeket alárendeltjeiknek nem áll módjukban teljesíteni. Ezenkívül alárendeltjeik gonosz dolgokban való tanácsolása, bátorítása vagy támogatása, és olyan dolgok helytelenítése, ellenzése, vagy azokról való lebeszélése, amelyek jók. Alárendeltjeik indokolatlan fenyegetése, valamint helytelen dolognak, kísértésnek és veszélynek való gondatlan kitevésük, haragra ingerlésük. Saját maguk bármilyen cégéreztetése, vagy tekintélyük kisebbitése igazságtalan, tapintatlan, rideg vagy hanyag viselkedésük által.

Ez 34,2-4; Fil 2,21; Jn 5,44; Jn 7,18; Ézs 56,10-11; 5Móz 17,17; Dán 3,4-6; ApCsel 4,17-18; 2Móz 5,10-18; Mt 23,2; Mt 23,4; Mt 14,8; Mk 6,24; 2Sám 13,28; 1Sám 3,13; Jn 7,46-49; Kol 3,21; 1Pét 2,18-20; Zsid 12,10; 5Móz 25,3; 1Móz 38,11; 1Móz 38,26; ApCsel 18,17; Ef 6,4; 1Móz 9,21; 1Kir 12,13-16; 1Kir 1,6; 1Sám 2,29-31

131. K: Melyek az egyenrangúak kötelességei?

F: Az egyenrangúak kötelessége egymás felé az, hogy becsüljék meg egymás méltóságát és értékét, legyenek egymást megelőzőek a tiszteletadásban, és örüljenek egymás ajándékainak és növekedésüknek, mint sajátjukénak.

1Pét 2,17; Róm 12,10; Róm 12,15-16; Fil 2,3-4

132. K: Melyek az egyenrangúak bűnei?

F: Az egyenrangúak bűnei a tőlük megkívánt kötelességek elhanyagolásán kívül a másik értékének alábecsülése és ajándékainak irigylése. A másik növekedése vagy jóléte miatti szomorúság, valamint elsőbbségre való törekvés a másikkal szemben.

Róm 13,8; 2Tim 3,3; ApCsel 7,9; Gal 5,26; 4Móz 12,2; Eszt 6,12-13; 3Jn 9; Lk 22,24

133. K: Milyen érvet fűz Isten az ötödik parancsolathoz, hogy azt jobban alátámassza?

F: Isten ezekben a szavakban: „*hogy hosszú ideig élj azon a földön, amelyet az Úr a te Istened ad te néked*” azzal támasztja alá az ötödik parancsolatot, hogy azoknak, akik megtartják azt, kifejezetten hosszú életet és jólétet ígér, amennyiben ez az Ő dicsőségét és az illető javát szolgálja.

2Móz 20,12; 5Móz 5,16; 1Kir 8,25; Ef 6,2-3

134. K: Melyik a hatodik parancsolat?

F: A hatodik parancsolat ez: „*Ne ölj.*”

2Móz 20,13

135. K: Milyen kötelességeket kíván tőlünk Isten a hatodik parancsolatban?

F: Isten a hatodik parancsolatban megkívánja a saját és mások életének védelmére irányuló minden gondos törekvést és törvényes igyekezetet, ellenállva minden olyan gondolatnak és szándéknak, valamint megfékezve minden olyan indulatot és elkerülve minden olyan helyzetet, kísértést és gyakorlatot, amely bárki életének igazságtalan kioltásához vezethet. Továbbá jogosan védelmezve azt az erőszaktól, türelmesen elviselve Isten kezét, a szív csendességével, vidám lélekkel; józanul élve étellel, itallal, orvossággal, alvással, munkával és szórakozással; jótékony gondolatok, szeretet, szájalom, szelídség, gyengédség, szívesség által; békeszerető, szelíd és udvarias beszéd, viselkedés által; elnőzően és készen a megbékélésre, a sérelmeket türelmesen elhordozva és megbocsátva, a rosszat jóval viszonzva, valamint vigasztalva és segítve az ínségeskedőket, védelmezve és oltalmazva az ártatlanokat.

Ef 5,2; Ef 5,28-29; Ef 5,32; 1Kir 18,4; Jer 26,15-16; ApCsel 23,12; ApCsel 23,16-17; ApCsel 23,21; ApCsel 23,27; Ef 4,26-27; 2Sám 2,22; Mt 4,6-7; Péld 1,10-11; Péld 1,15-16; 1Sám 24,12; 1Sám 26,9-11; 1Móz 37,21-22; Zsolt 82,4; Péld 24,11-12; 1Sám 14,45; Jak 5,7-11; Zsid 12,9; 1Thessz 4,11; 1Pét 3,3-4; Zsolt 37,8-11; Péld 17,22; Péld 25,16; Péld 25,27; 1Tim 5,23; Ézs 38,21; Zsolt 127,2; Préd 5,12; 2Thessz 3,10; 2Thessz 3,12; Péld 16,20; Préd 3,4; Préd 3,11; 1Sám 19,4-5; 1Sám 22,13-14; Róm 13,10; Lk 10,33-34; Kol 3,12-13; Jak 3,17; 1Pét 3,8-11; Péld 15,1; Bir 8,1-3; Mt 5,24; Róm 12,17; Róm 12,20; 1Thessz 5,14; Jób 31,19-20; Mt 25,35-36; Péld 31,8-9

136. K: Milyen bűnöket tilt Isten a hatodik parancsolatban?

F: Isten a hatodik parancsolatban tiltja saját életünk és mások életének kioltását, kivéve a jogos igazságszolgáltatás, törvényes háború, vagy a szükséges védekezés eseteit. Tiltja az élet védelmére szolgáló törvényes eszközök elhanyagolását és megvonását, valamint a bűnös haragot, gyűlöletet, irigységet, bosszúvágyat, és minden túlzott indulatot, aggodalmaskodást. Tiltja a mértéktelen étel- és ital fogyasztást, munkát és szórakozást, továbbá a bántó beszédet, elnyomást, veszekedést, verekedést, megsebesítést vagy bármit, ami bárki életének az elpusztításához vezetne.

ApCsel 16,28; 1Móz 9,6; Jer 48,10; 5Móz 20,1; 2Móz 22,2-3; Mt 25,42-43; Jak 2,15-16; Préd 6,1-2; Mt 5,22; 1Jn 3,15; 3Móz 19,17; Péld 14,30; Róm 12,19; Ef 4,31; Mt 6,31; Mt 6,34; Lk 21,34; Róm 13,13; Préd 12,12; Préd 2,22-23; Ézs 5,12; Péld 15,1; Péld 12,18; Ez 18,18; 2Móz 1,14; Gal 5,15; Péld 23,29; 4Móz 35,16-18, 4Móz 35,21; 4Móz 35,31; 4Móz 35,33; 2Móz 21,18-36

137. K: Melyik a hetedik parancsolat?

F: A hetedik parancsolat ez: „*Ne paráználkodjál.*”

2Móz 20,14

138. K: Milyen kötelességeket kíván meg Isten a hetedik parancsolatban?

F: Isten a hetedik parancsolatban a tisztaságot kívánja meg testben, gondolatban, érzelmekben, szóban, viselkedésben és annak megőrzését mind magunkban, mind másokban. Megkívánja, hogy éberen ügyeljünk szemeinkre és minden érzékünkre, valamint megkívánja az önmegtartóztatást, a tisztaéletű társaságot, a tisztességes öltözetet. Házasságot kíván meg azoktól, akiknek nincsen meg az egyedülállóság ajándéka, házastársi szeretetet és együttélést. Ezenkívül megkívánja a szorgalmas munkát elhívásunkban, valamint minden tisztátalan helyzet elkerülését, és az arra vezető kísértéseknek való ellenállást.

1Thessz 4,4; Jób 31,1; 1Kor 7,34; Kol 4,6; 1Pét 2,3; 1Kor 7,2; 1Kor 7,35-36; ApCsel 24,24-25; Péld 2,16-20; 1Tim 2,9; 1Kor 7,9; Péld 5,19-20; 1Pét 3,7; Péld 3,11; Péld 3,27-28; Péld 5,8; 1Móz 39,8-10

139. K: Milyen bűnöket tilt Isten a hetedik parancsolatban?

F: Isten a hetedik parancsolatban a megkívánt kötelességek elmulasztásán kívül tiltja a házasságtörést, paráznaságot, nemi erőszakot, vérfertőzést, szodómiát, és minden természetellenes vágyat. Tilt minden tisztátalan képzelődést, gondolatot, szándékot és szenvedélyt; tiltja a romlott és szemérmetlen beszédet vagy az arra való odafigyelést; tiltja a kihívó tekintetet, szemtelen vagy könnyelmű viselkedést, tisztességtelen öltözetet; valamint a törvényes házasságok tiltását, és a törvénytelenektől való eltekintést. Tiltja a bordélyházak engedélyezését, megtűrését, fenntartását, vagy látogatását; tiltja a szűzességi fogadalmak tételét, és a házasság túlzott halogatását. Tiltja, hogy egyidőben valakinek egynél több felesége vagy férje legyen; továbbá tiltja a törvénytelen válást vagy elhagyást; tiltja a lustaságot, falánkságot, részegeskedést, erkölcstelen társaságot; tiltja a buja énekeket, könyveket, képeket, táncokat, szín-

darabokat, valamint minden erkölcstelen cselekedetet vagy arra való ingerlést akár magunkban, akár másokban.

Péld 5,7; Zsid 13,4; Gal 5,19; 2Sám 13,14; 1Kor 5,1; Róm 1,24; Róm 1,26-27; 3Móz 20,15-16; Mt 5,28; Mt 15,19; Kol 3,5; Ef 5,3-4; Péld 7,5; Péld 7,21-22; Ézs 3,16; 2Pét 2,14; Péld 7,10; Péld 7,13; 1Tim 4,3; 3Móz 18,1-21; Mk 6,18; Mk 6,22; Mal 2,11-12; 1Kir 15,12; 2Kir 23,7; 5Móz 23,17-18; 3Móz 19,29; Jer 5,7; Péld 7,24-27; Mt 19,10-11; 1Kor 7,7-9; 1Móz 38,26; Mal 2,14-16; Mt 19,5; Mt 5,32; 1Kor 7,12-13; Ez 16,49; Péld 23,30-33; 1Móz 39,19; Péld 5,8; Ez 23,14-16; Ez 23,40; Ézs 23,15-17; Ézs 3,16; Róm 13,13; 1Pét 4,3; 2Kir 9,30; Jer 4,30

140. K: Melyik a nyolcadik parancsolat?

F: A nyolcadik parancsolat ez: „*Ne loj.*”

2Móz 20,15

141. K: Milyen kötelességeket kíván meg Isten a nyolcadik parancsolatban?

F: Isten a nyolcadik parancsolatban az igazságot, hűséget és méltányosságot kívánja meg az emberektől egymás közötti megállapodásaikban és kereskedésükben; megkívánja a valódi tulajdonosától törvénytelenül visszatartott javak visszatérítését; megkívánja, hogy adjunk, kölcsönözzünk szabadon saját képességeinknek és mások szükségleteinek megfelelően; megkívánja, hogy a világi javakkal kapcsolatos értékítéletünket, akaratainkat és érzéseinket mérsékeljük; körültekintő figyelemmel és szándékkal szerezzük meg, tartsuk meg, használjuk és rendelkezünk ezen dolgok felett, amelyek szükségesek és megfelelőek életünk fenntartásához és helyzetünkhöz mérten; továbbá törvényes hivatást kíván meg, és az abban való szorgalmat, takarékossgot. Megkívánja a szükségtelen pereskedések és kezességvállalások, vagy ehhez hasonló foglalatosságok elkerülését; valamint azt, hogy igazságos és törvényes eszközök használatával igyekezzünk saját földi javainkat és másokét fenntartani és gyarapítani.

Zsolt 15,2; Zsolt 15,4; Zak 7,4; Zak 7,10; Zak 8,16-17; 3Móz 6,2-5; Lk 19,8; Lk 6,30; Lk 6,38; 1Jn 3,17; Ef 4,28; Gal 6,10; 1Tim 6,6-9; 1Tim 6,17-18; Gal 6,14; 1Tim 5,8; Péld 27,23-27; Préd 2,24; Préd 3,12-13; Ézs 38,1; Mt 11,8; 1Kor 7,20; 1Móz 2,15; 1Móz 3,19; Péld 10,4; Jn 6,12; Péld 21,20; 1Kor 6,1-9; Péld 6,1-6; Péld 11,15; 3Móz 25,35; 5Móz 22,1-4; 2Móz 23,4-5; 1Móz 47,14; 1Móz 47,20; Fil 2,4; Mt 22,39

142. K: Milyen bűnöket tilt Isten a nyolcadik parancsolatban?

F: A nyolcadik parancsolatban Isten a megkívánt kötelességek elmulasztásán kívül tiltja a lopást, rablást, az emberrablást, és bármilyen lopott dolog elfogadását. Tiltja a tisztességtelen kereskedést, a hamis súlyok és mértékek használatát, a határvonalak elmozdítását, igazságtalanságot és hűtlenséget az emberek közötti megállapodásokban vagy bizalmi ügyekben. Tiltja továbbá az elnyomást, a harácsolást, az uzsorakamatot, a megvesztegetést, az ok nélküli pereskedést, a közterületek igazságtalan kisajátítását és elnéptelenítését; tiltja a közszükségleti cikkek visszatartását az árak felemelése céljából; törvénytelen hivatásokat, vagy minden olyan igazságtalan vagy bűnös cselekedetet, amellyel elveszünk vagy visszatartjuk felebarátunktól azt, ami az övé, illetve amellyel magunkat gazdagítjuk. Tiltja a kapzsiságot; a világi javak túlzott nagyra becsülését és szeretetét; valamint azok megszerzésére, megtartására és használatára irányuló bizalmatlan és zavaró figyelmet és szándékot. Tiltja a mások jólétére való irigykedést; hasonlóképpen a lustaságot, pazarlást, költekező szerencsejátékokat, és minden olyan dolgot, amellyel indokolatlanul kárt okozunk saját vagyunknak, megkárosítjuk magunkat az Istentől kapott javaink megfelelő használatától és kényelmétől.

Jak 2,15-16; 1Jn 3,17; Ef 4,28; Zsolt 62,10; 1Tim 1,10; Péld 29,24; Zsolt 50,18; 1Thessz 4,6; Péld 11,1; Péld 11,26; Péld 20,10; Péld 23,10; Péld 23,20-21; Ámos 8,5; Zsolt 37,1; Zsolt 37,7; Zsolt 37,21; Lk 16,10-12; Ez 22,29; 3Móz 25,17; Mt 23,25; Ez 22,12; Zsolt 15,5; Jób 15,34; 1Kor 6,6-8; Péld 3,29-30; Ézs 5,8; Mik 2,2; ApCsel 19,19; ApCsel 19,24-25; Jób 20,19; Jak 5,4; Péld 21,6; Péld 21,17; Lk 12,15; 1Tim 6,5; Kol 3,2; Péld 23,5; Zsolt 62,10; Mt 6,25; Mt 6,31; Mt 6,34; Zsolt 73,1,3,7; Préd 5,12; 2Thessz 3,11; Péld 18,9; Péld 28,19; Préd 4,8; Préd 6,2; 1Tim 5,8

143. K: Melyik a kilencedik parancsolat?

F: A kilencedik parancsolat ez: „*Ne tégy a te felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot.*”

2Móz 20,16

144. K: Milyen kötelességeket kíván meg Isten a kilencedik parancsolatban?

F: Isten a kilencedik parancsolatban megkívánja az emberek közötti igazság, valamint saját és felebarátunk jóhírének megőrzését és elmozdítását. Megkívánja, hogy képviseljük és védjük az igazságot, és hogy

az igazat, és csakis az igazat szóljuk szívből, őszintén, szabadon, világosan, és teljesen, az ítékezés és igazságszolgáltatás dolgában, és bármilyen más dologban. Megkívánja felebarátaink szerető megbecsülését, valamint jóhírük szeretetét, kívánását, és az abban való örvendezést. Megkívánja, hogy bánkódjunk gyengeségeik miatt és fedezzük el azokat. Megkívánja, hogy szabadon ismerjük el kegyességüket, és védelmezzük ártatlanságukat; fogadjuk el a jó véleményeket velük kapcsolatban, de ne tűrjük el a rossz véleményt. Ellenezzük a pletykálódókat, a hízelgőket és a rágalmozókat. Szeressük és vigyázzunk saját jóhírünkre, és védelmezzük azt, ha a szükség úgy kívánja. Továbbá tartsuk meg törvényes ígéreteinket, azt vegyük figyelembe és azt gyakoroljuk ami igaz, tisztességes, szeretetreméltó és jóhírű.

Zak 8,16; 3Jn 12; Péld 31,8-9; 2Krón 19,9; 1Sám 19,4-5; Józs 7,19; 2Sám 14,18-20; 3Móz 19,15; Péld 14,5; Péld 14,25; 2Kor 1,17-18; Ef 4,25; Zsid 6,9; 1Kor 13,7; Róm 1,8; 2Jn 4; 3Jn 3,4; 2Kor 2,4; 2Kor 12,21; Péld 17,9; 1Pét 4,8; 1Kor 1,4-5; 1Kor 1,7; 2Tim 1,4-5; 1Sám 22,14; 1Kor 13,6-7; Zsolt 15,2-4; Péld 25,23; Péld 26,24-25; Zsolt 101,5; Péld 22,1; Jn 8,49; Fil 4,8

145. K: Melyek azok a bűnök, amelyeket Isten a kilencedik parancsolatban tilt?

F: Isten a kilencedik parancsolatban tiltja az igazság bárminemű elferdítését, valamint saját és felebarátunk jóhírének rontását, kiváltképp a nyilvános igazságszolgáltatásban. Tiltja a hamis tanúskodást, a hamis tanúvallomásra való felbujtást, egy gonosz ügy szándékos képviselését vagy védelmét, az igazság elnagyolását és túl könnyedén való kezelését. Tiltja az igazságtalan ítélethozatalt, valamint tiltja, hogy a gonoszt jónak, a jót gonosznak mondjuk. Tiltja a gonoszok jutalmazását az igazak tettei szerint, és az igazakét a gonoszok tettei szerint. Tiltja a (okirat)hamisítást, az igazság eltitkolását, az indokolatlan hallgatást egy igaz ügyben, és hogy csendben maradjunk, amikor a bűn feddést kíván meg részünkről, vagy panaszt. Tiltja az igazság alkalomszerűtlenül vagy rosszindulatú módon való szólását helytelen cél érdekében, vagy annak helytelen értelmezését, vagy kétes és kétértelmű kifejezések használatát az igazság vagy igazságosság hátrányára. Tiltja a valótlan állítását, a hazugságot, a becsületsértést, a rágalmozást, a pletykálást, a besúgást, a gúnyolódást, a gyalázkodást, az elhamarkodott, kemény és részrehajló ítélezést. Tiltja a szándékok, szavak, és tettek félremagyarázását, továbbá tiltja a hízelgést és az öntelt dicsekvést, valamint ha túl nagyra tartjuk vagy túl kevés-

re becsüljük magunkat vagy másokat, illetve így beszélünk magunkról vagy másokról. Tiltja, hogy (meg)tagadjuk Isten ajándékait és kegyelmeit, valamint hogy a kisebb hibákat felnagyítsuk; elrejtjük, mentegessük vagy enyhítsük bűneinket, amikor nyílt bűnvallásra szólítanak fel. Tiltja a gyengeségek szükségtelen felfedését, tiltja hamis hírek terjesztését, a gonosz híresztelések elfogadását és támogatását, és tiltja, hogy elzárkózzunk az igaz védekezés meghallgatásától. Tiltja továbbá a gonosz gyanúsítgatást; tiltja, hogy féltékenyek vagy szomorúak legyünk bárki megérdemelt elismerésére, annak megrongálását próbálni vagy kívánni, továbbá tiltja, hogy örüljünk amikor szégyen éri és megbélyegzik őket. Tiltja mások gúnyos lenézését illetve csodálatát, a törvényes ígéret megsejgését, továbbá tiltja a jóhírű dolgok elhanyagolását, illetve tiltja az olyan dolgok gyakorlását – amelyek rossz hírbe sodorhatnak – vagy ha mi magunk nem kerüljük el, illetve nem akadályozunk meg másokat ilyen dolgokban.

1Sám 17,28; 2Sám 16,3; 2Sám 1,9-10; 2Sám 1,15-16; 3Móz 19,11; 3Móz 19,15; 3Móz 19,17; 3Móz 19,19; Hab 1,4; Péld 19,5; Péld 6,16; Péld 6,19; ApCsel 6,13; Jer 9,3; Jer 9,5; ApCsel 24,2; ApCsel 24,5; Zsolt 12,3-4; Zsolt 52,1-4; Péld 17,15; 1Kir 21,9-14; Ézs 5,23; Zsolt 119,69; Lk 19,8; Lk 16,5-7; 3Móz 5,1; 5Móz 13,8; ApCsel 5,3; ApCsel 5,8-9; 2Tim 4,6; 1Kir 1,6; Ézs 59,4; Ézs 59,13; Péld 29,11; 1Sám 22,9-10; Zsolt 52,1-5; Zsolt 56,5; Jn 2,19; Mt 26,60-61; 1Móz 3,5; 1Móz 26,7-9; Kol 3,9; Zsolt 50,20; Jak 4,11; Jer 38,4; Róm 1,29-30; 1Móz 21,9; Gal 4,29; 1Kor 6,10; Mt 7,1; ApCsel 28,4; 1Móz 38,24; Róm 2,1; Neh 6,6-8; Róm 3,8; Zsolt 69,10; 1Sám 1,13-15; 2Sám 10,3; Zsolt 12,2-3; 2Tim 3,2; Lk 18,9; Lk 18,11; Róm 12,16; 1Kor 4,6; ApCsel 12,22; 2Móz 4,10-14; Jób 27,5-6; Jób 4,6; Mt 7,3-5; Péld 28,13; Péld 30,20; 1Móz 3,12-13; Jer 2,35; 2Kir 5,25; 1Móz 4,9; 1Móz 9,22; Péld 25,9-10; 2Móz 23,1; Péld 29,12; ApCsel 7,56-57; Jób 31,13-14; 1Kor 13,5; 1Tim 6,4; 4Móz 11,29; Mt 21,15; Ezsd 4,12-13; Jer 48,27; Zsolt 35,15-16; Zsolt 35,21; Mt 27,28-29; Júd 16; ApCsel 12,22; Róm 1,31; 2Tim 3,3; 1Sám 2,24; 2Sám 13,12-13; Péld 5,8-9; Péld 6,33

146. K: Melyik a tizedik parancsolat?

F: A tizedik parancsolat ez: „*Ne kívánd a te felebarátodnak házát. Ne kívánd a te felebarátodnak feleségét, se szolgáját, se szolgálóleányát, se ökrét, se szamarát, és semmit, ami a te felebarátodé.*”

2Móz 20,17

147. K: Milyen kötelességeket kíván meg Isten a tizedik parancsolatban?

F: Isten azt kívánja a tizedik parancsolatban, hogy legyünk annyira elégedettek saját körülményeinkkel, és teljes lelkünkben olyan jótéko-

nyan viszonyuljunk felebarátunkhoz, hogy minden belső vágyódásunk és érzésünk azt a jót munkálja, és azt gyarapítsa, ami a felebarátunkké.

Zsid 13,5; 1Tim 6,6; Jób 31,29; Róm 12,15; Zsolt 122,7-9; 1Tim 1,5; Eszt 10,3; 1Kor 13,4-7

148. K: Melyek azok a bűnök, amelyeket Isten a tizedik parancsolatban tilt?

F: Isten a tizedik parancsolatban tiltja a saját helyzetünkkel való elégedetlenséget, felebarátunk szerencséje feletti irigykedést vagy szomorkodást, valamint minden szertelen vágyódást és érzést bármi iránt, ami a felebarátunké.

1Kir 21,4; Eszt 5,13; 1Kor 10,10; Gal 5,26; Jak 3,14; Jak 3,16; Zsolt 112,9-10; Neh 2,10; Róm 7,7-8; Róm 13,9; Kol 3,5; 5Móz 5,21

149. K: Képes-e bárki tökéletesen megtartani Isten parancsolatait?

F: Egyetlen ember sem képes sem önmagától, sem a neki adott kegyelem által ebben az életben tökéletesen megtartani Isten parancsolatait, sőt naponta megszegi azokat gondolatban, szavakban és tettekben.

Jak 3,2; Jn 15,5; Róm 8,3; Préd 7,20; 1Jn 1,8; 1Jn 1,10; Gal 5,17; Róm 7,18-19; 1Móz 6,5; 1Móz 8,21; Róm 3,9-19; Jak 3,2-13

150. K: Egyenlő mértékben gonosz Isten törvényének minden áthágása önmagában és Isten színe előtt?

F: Nem egyenlő mértékben gonosz Isten törvényének minden áthágása. Néhány bűn önmagában véve, és számos súlyosbító tényező miatt gonoszabb Isten színe előtt, mint más bűnök.

Jn 19,11; Ez 8,6; Ez 8,13; Ez 8,15; 1Jn 5,16; Zsolt 73,17; Zsolt 73,32; Zsolt 73,56

151. K: Melyek azok a súlyosbítások, amelyek egyes bűnöket gonoszabbá tesznek, mint másokat?

F: A bűnök súlya függ:

1. A vétkező fél kilététől: ha idősebb, ha a kegyelmet nagyobb mértékben megtapasztalta, ha hitvallásában, ajándékaiban, helyzetében, hivatalában, tanácsaiban élenjáró, és akinek példáját valószínűleg követik mások.

Jer 2,8; Jób 32,7; Jób 32,9; Préd 4,13; 1Kir 11,4; 1Kir 11,9; 2Sám 12,14; 1Kor 5,1; Jak 4,17; Lk 12,47-48; Jer 5,4-5; 2Sám 12,7-9; Ez 8,11-12; Róm 2,17-24; Gal 2,11-14

2. A sértett fél kilététől: ha közvetlenül Isten ellen vétkezik valaki, az Ő tulajdonságai és tisztelete ellen, ha Krisztus és az Ő kegyelme ellen, ha a Szentlélek ellen, az Ő bizonyágtétele és munkája ellen. Ha valaki feljebbvalók ellen vétkezik, magas méltóságúak ellen, és olyanok ellen, akikkel különösen szoros kapcsolatban áll, ha a szentek bármelyike ellen, különösen az erőtlen testvérek ellen, az ő lelkük vagy bárki más lelke ellen, és ha mindenki vagy sokak közjára ellen vétkezik.

Mt 21,38-39; 1Sám 2,25; ApCsel 5,4; Zsolt 5,4; Róm 2,4; Mal 1,8; Mal 1,14; Zsid 2,2-3; Zsid 7,25; Zsid 10,29; Mt 12,31-32; Ef 4,30; Zsid 6,4-6; Júd 8; 4Mózes 12,8-9; Ézs 3,5; Péld 30,17; 2Kor 12,15; Zsolt 55,12-15; Zóf 2,8; Zóf 2,10-11; Mt 18,6; 1Kor 6,8; Jel 17,6; 1Kor 8,11-12; Róm 14,13; Róm 14,15; Róm 14,21; Ez 13,19; 1Kor 8,12; Jel 18,12-13; Mt 23,15; 1Thessz 2,15-16; Józ 22,20

3. A vétek természetétől és minőségétől: ha az a törvény világos betűje ellen tör, sok parancsolatot megszeg és sok bűnt magában foglal, ha az nemcsak a szívben fogan meg, hanem szavakban és tettekben is kiteljesedik, ha megbotránkoztat másokat, és nincs lehetőség a jóvátételre, ha az eszközök, a kegyelem, az ítélet, a természet világossága, a lelkiismeret ítélete, a nyilvános vagy személyes intés, az egyház fegyelmezése, a polgári büntetés ellen irányul, valamint imáink, szándékaink, ígéreteink, fogadalmaink, szövetségünk és kötelezettségeink ellen Isten vagy az emberek felé, ha azt valaki szándékosan, akarattal, szemtelenül, dicsekvően, gonoszul, ismétlődően, makacsul, örömmel, folyamatosan vagy a megtérés után újra visszaesve teszi.

Péld 6,30-33; Ezsd 9,10-12; 1Kir 11,9-10; Kol 3,5; 1Tim 6,10; Péld 5,8-12; Józ 7,21; Jak 1,14-15; Mt 5,22; Mik 2,1; Mt 18,7; Mt 18,17; Róm 2,23-24; 5Móz 22,22; 5Móz 22,28-29; Péld 7,13; Péld 7,32-35; Mt 11,21-24; Jn 15,22; Ézs 1,3; 5Móz 32,6; Ámos 4,8-11; Jer 5,3; Róm 1,26-27; Róm 1,32; Dán 5,22; Tít 3,10-11; Péld 27,22; Péld 23,35; Zsolt 73,34-37; Jer 2,20; Jer 45,5-6; Jer 45,20-21; Préd 5,4-6; Péld 20,25; 3Móz 26,25; Péld 2,14; Péld 2,17; Ez 7,18-19; Zsolt 36,4; Jer 6,16; 4Móz 15,22; 4Móz 15,30; 2Móz 21,14; Jer 3,3; Zsolt 52,1; 3Jn 10; Zak 7,11-12; Ézs 57,17; Jer 34,8-11; 2Pét 2,20-22

4. Az időponttól és helytől: ha az Úr napján követik el vagy más istentiszteleti alkalmakkor, vagy közvetlen ezek, vagy más olyan alkalmak előtt vagy után, amelyek arra hivatottak, hogy megakadályozzanak vagy orvosoljanak ilyen helytelen viselkedést; ha nyilvánosan vagy mások jelenlétében követik el, akik ezáltal valószínűleg provokálhatók, vagy beszenyezhetők.

2Kir 5,26; Jer 7,10; Ézs 26,10; Ez 23,37-39; Ézs 58,3-5; 4Móz 25,6-7; 1Kor 11,20-21; Jer 7,8-10; Péld 7,14-15; Jn 13,27; Jn 13,30; Ezsd 9,13-14; 2Sám 16,22; 1Sám 2,22-24

152. K: Mit érdemel minden bűn Istentől?

F: Minden bűn, még a legkisebb is – mivel Isten szuverenitása, jósága és szentsége, valamint igazságos törvénye ellen irányul – az Ő haragját és átkát érdemli, mind ebben az életben, mind az eljövendőben, és egyedül Krisztus vére képes engesztelést szerezni érte.

Jak 2,10-11; 2Móz 20,1-2; Hab 1,13; 3Móz 10,3; 3Móz 11,44-45; 1Jn 3,4; Róm 7,12; Ef 5,6; Gal 3,10; JerSír 3,39; 5Móz 20,15-20; Mt 25,41; Zsid 9,22; 1Pét 1,18-19

153. K: Mit kíván tőlünk Isten ahhoz, hogy megmenekülhessünk a törvény megszegése miatti jogos haragja és átka alól?

F: Ahhoz, hogy megmenekülhessünk a törvény megszegése miatt Isten jogos haragja és átka alól Isten azt kívánja, hogy térjünk meg hozzá, higgyünk az Úr Jézus Krisztusban, és szorgalmasan éljünk a külső kegyelmi eszközökkel, melyek által Krisztus közbenjárásának javait közli velünk.

ApCsel 20,21; Mt 3,7-8; Lk 13,3; Lk 13,5; ApCsel 16,30-31; Jn 3,16; Jn 3,18; Péld 2,1-5; Péld 8,33-36

154. K: Melyek azok a külső eszközök, melyek által Krisztus közbenjárásának javait közli velünk?

F: A külső és közönséges eszközök, amelyek által Krisztus közbenjárásának javait közli egyházával, az Ő rendeleteinek összessége. Különösen az Ige, a sákramentumok és az imádság azok, amelyek hatékonyan működnek a választottak üdvösségére.

Mt 28,19-20; ApCsel 2,42; ApCsel 2,46-47

155. K: Hogyan válik hatékonyá az Ige az üdvösségre?

F: Isten Lelke teszi az üdvözítő hit által az Ige olvasását, de főként az igehirdetést a bűnösök szemének felnyitásának, meggyőzésének és megalázásának hatékony eszközévé; továbbá ezáltal önmaguktól elfordítja és Krisztushoz vonzza őket, az Ő képére átformálja és akaratának aláveti, továbbá a kísértésekkel és romlottsággal szemben megerősíti, a kegyelemben felépíti, és szívüket szentségben és örömben alapozza meg.

Neh 8,8; ApCsel 26,18; Zsolt 19,8; 1Kor 14,24-25; 2Krón 34,18-19; 2Krón 34,26-28; ApCsel 2,37; ApCsel 2,41; ApCsel 8,27-30; ApCsel 8,35-38; 2Kor 3,18; 2Kor 10,4-6; Róm

6,17; Mt 4,4; Mt 4,7; Mt 4,10; Ef 6,16-17; Zsolt 19,11; 1Kor 10,11; ApCsel 20,32; 2Tim 3,15-17; Róm 16,25; 1Thessz 3,2; 1Thessz 3,10-11; 1Thessz 3,13; Róm 15,4; Róm 10,13-17; Róm 1,16

156. K: Mindenkinek kell olvasni Isten Igéjét?

F: Habár nem mindenkinek engedélyezhető, hogy a gyülekezet előtt nyilvánosan olvassa fel az Igét, mégis mindenféle ember köteles olvasni azt egyedül, és családjával is. Ezért le kell fordítani a Szentírást az eredeti nyelvekből minden nép nyelvére.

5Móz 31,9; 5Móz 31,11-13; Neh 8,2-3; Neh 9,3-5; 5Móz 17,19; Jel 1,8; Jn 5,39; Ézs 34,16; 5Móz 6,6-9; 1Móz 18,17; 1Móz 18,19; Zsolt 78,5-7; 1Kor 14,6; 1Kor 14,9; 1Kor 14,11-12; 1Kor 14,15-16; 1Kor 14,24; 1Kor 14,27-28

157. K: Hogyan kell olvasni Isten Igéjét?

F: A Szentírást nagybecsüléssel és tisztelettel kell olvasni, szilárd meggyőződéssel, hogy az valóságosan Isten szava és hogy egyedül Ő tud képessé tenni minket arra, hogy megértsük azt. Azzal a vággyal kell olvasni, hogy megismerjük és higgyük Istennek az abban kijelentett akaratát és engedelmeskedjünk annak, továbbá szorgalommal kell olvasni, figyelmet fordítva annak tartalmára és céljára, valamint elmélkedéssel, alkalmazással, önmegtagadással és imádsággal.

Zsolt 19,10; Neh 8,3-6; Neh 8,10; 2Móz 24,7; 2Krón 34,27; Ézs 66,2; 2Pét 1,19-21; Lk 24,45; 2Kor 3,13-16; 5Móz 17,10; 5Móz 17,20; ApCsel 17,11; ApCsel 8,30; ApCsel 8,34; Lk 10,26-28; Zsolt 1,2; Zsolt 119,18; Zsolt 119,97; 2Krón 34,21; Péld 3,5; 5Móz 33,3; Péld 2,1-6; Neh 7,6; Neh 7,8

158. K: Kik hirdethetik Isten Igéjét?

F: Isten Igéjét egyedül azok hirdethetik, akiknek megfelelő ajándékuk van erre, és akiket elismertek és beiktattak erre a tisztségre.

1Tim 3,2; 1Tim 3,6; 1Tim 3,10; Ef 4,8-11; Hós 4,6; Mal 2,7; 2Kor 3,6; Jer 14,15; Róm 10,15; Zsid 5,4; 1Kor 12,28-29; 1Tim 9,14; 1Tim 5,22

159. K: Hogyan kell hirdetniük Isten Igéjét azoknak, akik erre hívtak el?

F: Azoknak, akik az Ige szolgálatában való munkálkodásra hívtak el, az egészséges tanítást kell hirdetniük: szorgalmasan, akár alkalmas, akár alkalmatlan erre az idő; egyszerűen, nem az emberi bölcsesség megejtő szavaival, hanem a Lélek bizonyító erejével; hűségesen, megismertetve Isten teljes tanácsvégzését; bölcsen, hallgatóik szükségleteihez

és képességeihez alkalmazkodva; buzgó lélekkel, Isten és az Ő népe iránt érzett szorongató szeretettel; őszintén, Isten dicsőségére, valamint az Ő megtérésükre, épülésükre és üdvösségükre törekedve.

Tit 2,1; Tit 2,8; ApCsel 18,25; 2Tim 4,2; 1Kor 14,19; 1Kor 2,4; Jer 23,28; 1Kor 4,1-2; ApCsel 20,27; Kol 1,28; 2Tim 2,15; 1Kor 3,2; Zsid 5,12-14; Lk 12,42; 2Kor 5,13-14; Fil 1,15-17; Kol 4,12; 2Kor 12,15; 2Kor 12,17; 2Kor 4,2; 1Thessz 2,4-6; Jn 7,18; 1Kor 9,19-22; 2Kor 12,19; Ef 4,12; 1Tim 4,16; ApCsel 26,16-18

160. K: Mi a kíváncsi azokkal szemben, akik hallgatják az Ige hirdetését?

F: Azoknak, akik hallgatják az Ige hirdetését, szorgalommal, felkészülten és imádsággal kell azt tenniük, megvizsgálva az Írások alapján amit hallanak; hittel, szeretettel, szelíden és teljes készséggel kell fogadniuk az igazságot, mint az Isten beszédét; elmélkedniük kell azon és meg kell beszélniük azt; szívükbe kell zárniuk és meg kell teremniük annak gyümölcsét az életükben.

Péld 8,34; 1Pét 2,1-2; Lk 8,15; Lk 8,18; Zsolt 119,11; Zsolt 119,18; Ef 6,18-19; ApCsel 17,11; Zsid 4,2; 2Thessz 2,10; Jak 1,21; Jak 1,25; 1Thessz 2,13; Lk 9,44; Zsid 2,1; Lk 24,14; 5Móz 6,6-7; Péld 2,1

161. K: Hogyan válnak a sákramentumok az üdvösség hatékony eszközeivé?

F: A sákramentumok nem a bennük lévő valamiféle erő vagy az őket kiszolgáltató személy kegyessége vagy szándéka által válnak az üdvösség hatékony eszközeivé, hanem csakis a Szentlélek munkálkodása és Krisztus áldása által, aki szerezte ezeket.

1Pét 3,21; ApCsel 8,13; ApCsel 8,23; 1Kor 3,6-7; 1Kor 12,13

162. K: Mi a sákramentum?

F: A sákramentum Krisztus által az Ő egyházában felállított szent rendelés, hogy jelképezze, megpecsételje és bemutassa közbenjárásának jótéteményeit mindazoknak, akik a kegyelmi szövetséghez tartoznak; hogy erősítse és növelje hitüket, és minden más kegyelmi ajándékukat, továbbá hogy elkötelezze őket az engedelmisségre; kifejezze és táplálja szeretetüket és lelki kapcsolatukat egymással; és hogy megkülönböztesse őket a kívüllevőktől.

1Móz 17,7; 1Móz 17,10; 2Móz 12; Mt 28,19; Mt 26,26-28; Róm 4,11; 1Kor 11,24-25; Róm 15,8; 2Móz 12,48; ApCsel 2,38; 1Kor 10,16; Gal 3,27; Róm 6,3-4; 1Kor 10,21; Ef 4,2-5; 1Kor 12,13; Ef 2,11-12; 1Móz 34,14

163. K: Melyek a sákramentum részei?

F: A sákramentumnak két része van; az egyik egy külső érzékelhető jel, amelyet Krisztus személyes rendelése szerint használunk, a másik az ez által jelképezett belső, lelki áldás.

Mt 3,11; 1Pét 3,21; Róm 2,28-29

164. K: Hány sákramentumot rendelt el Krisztus az egyházában az Újszövetségben?

F: Az Újszövetségben Krisztus csak két sákramentumot rendelt el egyházában, a keresztséget és az úrvacsorát.

Mt 28,19; 1Kor 11,20; 1Kor 11,23; Mt 26,26-28

165. K: Mi a keresztség?

F: A keresztség egy újszövetségi sákramentum, amelyben Krisztus elrendelte az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében történő vízzel való megmosatást, hogy az a Krisztusba való beoltatásunknak, a bűnök bocsánatának az Ő vére által, a Lelke általi újjászületésnek, továbbá az örökbecfoadásnak és az örök életre való feltámadásnak legyen a jele és pecsétje. Ezáltal a megkeresztelt személyek ünnepélyes befogadást nyernek a látható egyházba, és megkezdik a teljesen és egyedül az Úrnak odaszentelt, nyíltan felvállalt új életüket.

Mt 28,19; Gal 3,26-27; Mk 1,4; Jel 1,5; Tit 3,5; Ef 5,26; 1Kor 15,29; 1Kor 12,13; Róm 6,4-5

166. K: Kinek kell kiszolgáltatni a keresztséget?

F: A keresztséget nem szabad kiszolgáltatni senkinek, aki nem tartozik a látható egyházhoz, és így az ígért szövetségén kívül álló idegen, egészen addig, amíg személyesen vallást nem tesz Krisztusba vetett hitéről, és iránta való engedelmisségéről. Azonban azok a kisgyermek, ahol egyik vagy mindkét szülő vallást tesz Krisztusba vetett hitéről és iránta való engedelmisségéről, ebből a szempontból a szövetségen belül vannak, és így megkeresztelendők.

ApCsel 8,36-37; 1Móz 17,7; 1Móz 17,9; Gal 3,9; Kol 2,11-12; ApCsel 2,38-39; Róm 4,11-12; 1Kor 7,14; Mt 28,19; Lk 18,15-16; Róm 11,16

167. K: Hogyan kell megerősítenünk keresztségünket?

F: A szükséges, de gyakran elhanyagolt kötelességünket keresztségünk megerősítésével kapcsolatban egész életünk során teljesítenünk kell, különösen kísértések idején, és amikor jelen vagyunk mások keresztlésénél. Ez a kötelesség az, hogy komolyan és hálásan elgondolkozunk a keresztség természetén, és azon a célon, amelyért Krisztus rendelte azt, továbbá a kiváltságokon és javakon, amelyeket ezáltal nekünk adományozott és megpecsételt, valamint az ekkor tett ünnepélyes fogadalmunkon; továbbá meg kell alázkodnunk bűnös romlottságunk miatt, valamint amiatt, hogy híjával vagyunk keresztségünk kegyelmének, és azzal és elkötelezettségeinkkel ellentétes módon járunk; fel kell növekednünk a bűnök bocsánatának bizonyosságára, és minden más áldására, amely ebben a sákramentumban pecsételtetett el számunkra; erőt kell merítenünk Krisztus halálából és feltámadásából, akibe kereszttettünk, a bűn megöklésére és a kegyelem megelevenítésére. Ezenkívül igyekeznünk kell hit által élni, szentségben és igazságban, mint akik átadtuk magunkat Krisztusnak, továbbá testvéri szeretetben járni, hiszen ugyanazon Lélek által mindnyájan egy testté kereszttettünk.

Kol 2,11-12; Róm 6,2-6; Róm 6,11; Róm 6,22; 1Kor 1,11-13; Róm 4,11-12; 1Pét 3,21; Gal 3,26-27; ApCsel 2,38; 1Kor 12,13; 1Kor 12,25

168. K: Mi az úrvacsora?

F: Az úrvacsora egy újszövetségi sákramentum, amelyben Krisztus rendelése szerint a kenyér és a bor kiszolgáltatása és vétele révén Krisztus halála van bemutatva. Azok, akik méltón veszik az úrvacsorát az Ő testében és vérében részesülnek, lelki táplálkozásra és a kegyelemben való növekedésükre. Ezáltal Krisztussal való egységük és közösségük nyer igazolást, továbbá kifejezik és megújítják hálájukat, Istennek való odaszánásukat, valamint kölcsönös szeretetüket és közösségüket egymással, mint ugyanannak a titokzatos testnek a tagjai.

Lk 22,20; Mt 26,26-28; 1Kor 11,23-26; 1Kor 10,14-17; 1Kor 10,21

169. K: Hogyan rendelte el Krisztus az úrvacsora sákramentumában a kenyér és bor kiszolgáltatását és vételét?

F: Krisztus az Ige szolgáit nevezte ki arra, hogy az úrvacsora sákramentumát kiszolgáltassák: hogy a kenyeret és a bort elkülönítsék a közön-

séges használatától, a szereztetési Ige, hálaadás és imádság által. Azzal is megbízta őket, hogy vegyék és törjék meg a kenyeret, és adják mind a kenyeret, mind a bort az úrvacsorázóknak, akiknek ugyanazon megbízatás szerint kell venniük, enniük a kenyeret, és inniük a bort, hálásan megemlékezve arról, hogy érettük töretett meg és adatott Krisztus teste és ontatott ki vére.

1Kor 11,23-24; Mt 26,26-28; Mk 14,22-24; Lk 22,19-20

170. K: Hogyan táplálkoznak Krisztus testével és vérével azok, akik méltón veszik az úrvacsorát?

F: Mivel az úrvacsorában Krisztus teste és vére fizikailag vagy testileg nincs jelen a kenyérben és a borban, sem azokkal együtt vagy azok alatt, mégis az úrvacsorázó hite számára lelki módon jelen vannak, amennyire ténylegesen és valóságosan érzékszervei számára maguk a jegyek felfoghatók. Így azok, akik méltón vesznek részt az úrvacsora sákramentumában, abban Krisztus testével és vérével táplálkoznak, nem érzékelhetően vagy testileg, hanem lelki módon, de mégis ténylegesen és valóságosan. Ugyanakkor hit által magukhoz veszik, és magukra alkalmazzák a megfeszített Krisztust és halálának minden áldását.

ApCsel 3,21; Mt 26,26; Mt 26,28; 1Kor 11,24-29; 1Kor 10,16

171. K: Hogyan kell felkészülniük azoknak, akik az úrvacsora sákramentumát magukhoz veszik, mielőtt odajárulnának?

F: Azoknak, akik magukhoz veszik az úrvacsora sákramentumát, mielőtt odajárulnának, fel kell készülniük arra. Meg kell vizsgálniuk magukat, hogy Krisztusban vannak-e, továbbá meg kell vizsgálniuk bűneiket és hiányosságait; ismeretük, hitük, bűnbánatuk valóságát és mértékét; szeretetüket Isten és a testvérek felé, és könyörületességüket minden ember felé. Meg kell azt is vizsgálniuk, hogy megbocsátottak-e azoknak, akik rosszat követtek el ellenük, illetve hogy Krisztus után vágyakoznak-e és hogy készek-e az engedelmességre. Ezenkívül komoly elmélkedés és buzgó imádság által meg kell újítaniuk ezen kegyelmi ajándékok gyakorlását.

1Kor 11,24-26; 1Kor 11,28-29; 1Kor 11,31; 2Kor 13,5; 1Kor 5,7-8; 2Móz 12,15; Mt 26,26-28; Zak 12,10; 1Kor 10,16-18; 1Kor 10,20; ApCsel 2,46-47; Mt 5,23-24; Ézs 55,1; Jn 7,37; Zsid 10,21-22; Zsid 10,24; Zsolt 26,6; 2Krón 30,18-19

172. K: Úrvacsorához járulhat-e az, aki kételkedik abban, hogy Krisztusban van, vagy kételkedik helyes előkészületében?

F: Az, aki kételkedik abban, hogy Krisztusban van, vagy kételkedik az úrvacsora sákramentumára való helyes felkészülésben, még lehet, hogy valóban részese Krisztusnak, bár nincs még arról megbizonyosodva. Isten is így tekint rá, ha felfogja, hogy szüksége van Rá, és őszintén vágyakozik arra, hogy Krisztusban legyen, és hogy elhagyja bűneit. Ebben az esetben (mivel Isten ígéretet tett és elrendelte ezt a sákramentumot, még a gyenge és kételkedő keresztyének bátorítására is) el kell siratnia hitetlenségét, és törekednie kell arra, hogy kételyeit felszámolja. Így cselekedve az úrvacsorához járulhat és járulnia is kell, hogy jobban megerősödjék.

Ézs 50,10; 1Jn 5,13; Zsolt 88; Zsolt 77,1-4; Zsolt 77,7-10; Jón 2,4; Ézs 54,7-10; Mt 5,3-4; Zsolt 31,22; Zsolt 73,13; Zsolt 73,22-23; Fil 3,8-9; Zsolt 10,17; Zsolt 42,1-2; Zsolt 42,5; 2Tim 2,19; Zsolt 66,18-20; Ézs 40,11; Ézs 40,29; Ézs 40,31; Mt 11,28; Mt 12,20; Mt 26,28; Mk 9,24; ApCsel 2,37; Róm 4,11; 1Kor 11,28

173. K: Visszatartható-e az úrvacsorától bárki, aki hitéről vallást tesz, és szeretne úrvacsorával élni?

F: A közömbös vagy megbotránkozató életűeket, függetlenül hitük megvallásától és vágyuktól, hogy az úrvacsorához járuljanak, vissza lehet és vissza is kell tartani ettől a sákramentumtól azon hatalom által, amelyet Krisztus az egyházában hagyott, amíg tanításban nem részesülnek, és életüket meg nem jobbjítják.

1Kor 11,17; 1Kor 11,26-31; Mt 7,6; 1Kor 5; Júd 23; 1Tim 5,22; 2Kor 2,7

174. K: Mit kell tenniük az úrvacsora kiszolgáltatásakor azoknak, akik magukhoz veszik a sákramentumot?

F: Az úrvacsora kiszolgáltatásakor azoknak, akik magukhoz veszik a sákramentumot, szent tisztelettel és figyelemmel kell várniuk Istenre ebben a rendelkezésben, szorgalmasan kell figyelniük a szent jegyeket és cselekedeteket, gondosan megbecsülve az Úr testét, szeretettel elmélkedve halálán és szenvedésén, ezáltal buzdítva magukat kegyelmi ajándékaik erőteljes gyakorlására. Magukat megítélve, bűneik felett megszorodva, őszintén Krisztust kell éhezniük és szomjazniuk, belőle kell táplálkozniuk hit által, az Ő teljességéből részesülve, érdemeiben bízva, szeretetében örvendezve, hálát adva kegyelméért, továbbá meg kell újítaniuk szövetségüket Istennel, és szeretetüket minden szent felé.

3Móz 10,3; Zsid 12,28; Zsolt 5,7; 1Kor 11,17; 1Kor 11,26-27; 1Kor 11,29; 1Kor 11,31; 2Móz 24,8; Mt 26,28; Lk 22,19; 1Kor 10,3-5; 1Kor 10,11; 1Kor 10,14; Zak 12,20; Jel 22,17; Jn 6,35; Jn 1,16; Fil 1,16; Zsolt 58,4-5; 2Krón 30,21; Zsolt 22,26; Jer 50,5; Zsolt 50,5; ApCsel 2,42

175. K: Mi a kötelessége a keresztyéneknek, miután magukhoz vették az úrvacsora sákramentumát?

F: Miután magukhoz vették az úrvacsora sákramentumát, a keresztyéneknek komolyan meg kell fontolniuk, hogy hogyan viszonyultak ahhoz, és az mit eredményezett. Ha megelevenedést és vigaszt találnak benne, akkor áldaniuk kell érte Istent, kérniük kell az áldások folytatását, ügyelniük kell a visszaesésekre, meg kell tartaniuk fogadalmaikat, és bátorítaniuk kell magukat ezen rendelkezésben való gyakori részvételle. Ha azonban nem találnak benne semmilyen jelenlegi áldást, felül kell vizsgálniuk a sákramentumra való felkészülésüket, és az ahhoz való viszonyulásukat. Ha mindkét dologban ajánlani tudják magukat Istennek és saját lelkiismeretüknek, várakozniuk kell a gyümölcs megjelenésére a kellő időben, de ha úgy látják, hogy valamelyikben kudarcot vallottak, akkor meg kell alázkodniuk, és azután több gondossággal és szorgalommal kell részt venniük e sákramentumban.

Zsolt 28,7; Zsolt 85,8; 1Kor 11,7; 1Kor 11,30-31; 2Krón 30,21-23; 2Krón 30,25-26; ApCsel 2,42; ApCsel 2,46-47; Zsolt 36,10; Én 3,4; 1Krón 29,18; 1Kor 10,3-5; 1Kor 10,12; Zsolt 50,14; 1Kor 11,25-26; Én 5,1-6; Préd 5,1-6; Zsolt 123,1-2; Zsolt 42,5; Zsolt 42,8; Zsolt 43,3-5; 2Krón 30,18-19; 2Kor 7,11; 1Krón 15,12-14

176. K: Miben egyezik a keresztség és az úrvacsora sákramentuma?

F: A keresztség és az úrvacsora sákramentuma abban egyezik, hogy mindkettőnek a szerzője Isten, mindkettő lelki része Krisztus és az Ő javai, továbbá mindkettő ugyanazon szövetség pecsétje és mindkettőt az evangélium szolgálainak kell kiszolgáltatniuk (senki más nem teheti); és mindkét sákramentumnak meg kell maradnia Krisztus egyházában az Ő második eljöveteleig.

Mt 28,19-20; 1Kor 11,23; 1Kor 11,26; Róm 6,3-4; 1Kor 10,16; Róm 4,11; Kol 2,12; Mt 26,27-28; Jn 1,33; 1Kor 4,1; Zsid 5,4

177. K: Miben különbözik a keresztség és az úrvacsora sákramentuma?

F: A keresztség és az úrvacsora sákramentuma abban különbözik, hogy a keresztséget csak egyszer kell kiszolgáltatni – vízzel, hogy új-

jászületésünk és Krisztusba való beoltatásunk jele és pecsétje legyen – még kisgyermeknek is. Ezzel szemben az úrvacsorát gyakran kell kiszolgáltatni, a kenyér és a bor jeleiben, hogy a Lélek lelki táplálékként ábrázolja ki, és mutassák be Krisztust, és hogy megerősítsék benne való maradásunkat és növekedésünket. Az úrvacsorát csak olyanoknak szabad kiszolgáltatni, akik koruknál és képességeiknél fogva meg tudják vizsgálni önmagukat.

Mt 3,11; Tit 3,5; Gal 3,27; 1Móz 17,7; 1Móz 17,9; ApCsel 2,38-39; 1Kor 7,14; 1Kor 11,23-26; 1Kor 11,28-29; 1Kor 10,16

178. K: Mi az imádság?

F: Az imádság kívánságaink bemutatása Istennek, Krisztus nevében, az Ő Lelkének segítségével által, melyben megvalljuk bűneinket és hálát adunk jótéteményeikért.

Zsolt 57,8; Jn 16,23; Róm 8,26; Zsolt 32,5-6; Dán 9,4; Fil 4,6

179. K: Egyedül Istenhez szabad imádkoznunk?

F: Mivel egyedül Isten képes megvizsgálni a szíveket, hallani a kéréseket, megbocsátani a bűnöket és teljesíteni mindenkinek a kívánságát, és mivel egyedül Őbenne kell hinni, és Őt kell imádni és tisztelni, ezért az imádságot, ami az istentisztelet különleges része, mindenkinek egyedül Őhöz kell intéznie, senki máséhoz.

1Kir 8,39; ApCsel 1,24; Róm 8,27; Zsolt 65,2; Mik 7,18; Zsolt 145,18; Róm 10,14; Mt 4,10; 1Kor 1,2; Zsolt 50,15

180. K: Mit jelent Krisztus nevében imádkozni?

F: Krisztus nevében imádkozni, engedelmeskedve parancsának és bízva ígéreteiben azt jelenti, hogy irgalmat kérünk Őérette, nem nevének pusztán említése által, hanem azáltal, hogy az imádkozáshoz való bátorítást, valamint a bátorságot, az erőt és imádságunk elfogadásának reménységét Krisztusból és az Ő közbenjárásából merítjük.

Jn 14,13-14; Jn 16,24; Dán 9,17; Mt 7,21; Zsid 4,14-16; 1Jn 5,13-15

181. K: Miért kell Krisztus nevében imádkoznunk?

F: Az ember bűnössége, valamint Istentől való távolsága miatt, mely olyan nagy, hogy közbenjáró nélkül nem lehet szabad bejárásunk je-

lenlétébe, továbbá mivel senki sincs a mennyben és földön Krisztuson kívül, aki erre a dicsőséges munkára kijelöltetett volna vagy alkalmas lenne, ezért egyedül az Ő nevében szabad csak imádkoznunk.

Jn 14,6; Ézs 59,2; Ef 3,12; Jn 6,27; Zsid 7,25-27; 1Tim 2,5; Kol 3,17; Zsid 13,15

182. K: Hogyan segít a Lélek az imádkozásban?

F: Mivel nem tudjuk, hogyan imádkozzunk azért, amiért imádkoznunk kell, ezért a Lélek segít a mi erőtlenségünkön azáltal, hogy megérteti velünk, hogy kiért, mit és hogyan kell imádkoznunk, valamint kimunkálja és megeleveníti szívünkben (habár nem mindenki, nem mindenkor és nem ugyanolyan mértékben) azokat a gondolatokat, érzéseket és kegyelmi ajándékokat, amelyek szükségesek ezen kötelesség helyes teljesítéséhez.

Róm 8,26-27; Zsolt 10,17; Zak 12,10

183. K: Kiért kell imádkoznunk?

F: Imádkoznunk kell Krisztus egész földi egyházáért, a világi előljárókért és a lelkészekért, önmagunkért, testvéreinkért, sőt az ellenségeinkért is, és mindenféle emberért, aki él vagy élni fog a későbbiek folyamán. De helytelen imádkozni a halottakért, vagy olyan emberekért, akikről ismeretes, hogy halálos bünt követtek el.

Ef 6,18; Zsolt 28,9; 1Tim 2,1-2; Kol 4,3; 1Móz 32,11; Jak 5,16; Mt 5,44; Jn 17,20; 2Sám 7,29; 2Sám 12,21-23; 1Jn 5,16

184. K: Milyen dolgokért kell imádkoznunk?

F: Imádkoznunk kell mindazon dologért, amelyek Isten dicsőségét, az egyház jólétét, a mi javunkat vagy mások javát szolgálják, de semmi olyanért nem imádkozhatunk, amely törvénytelen.

Mt 6,9; Zsolt 51,18; Zsolt 122,6; Mt 7,11; Zsolt 125,4; 1Jn 5,14

185. K: Hogyan kell imádkoznunk?

F: Isten felségének félelmetes tudatában kell imádkoznunk, mélyen átérezve saját méltatlanságunkat, nyomorúságunkat és bűneinket. Bűnbánó, hálás és kitárt szívvel kell imádkoznunk, értelemmel, hittel, őszintén, bűzgósággal, szeretettel és állhatatossággal, Istenre várva és alázatos engedelmisséggel az Ő akaratának.

Préd 5,1; 1Móz 18,27; 1Móz 32,10; Lk 15,17-19; Lk 18,13-14; Zsolt 51,17; Fil 4,6; 1Sám 1,15; 1Sám 2,1; 1Kor 14,15; Mk 11,24; Jak 1,6; Zsolt 145,18; Zsolt 17,1; Jak 5,16; 1Tim 2,8; Ef 6,18; Mik 7,7; Mt 26,39

186. K: Milyen példát adott Isten számunkra az imádság köteleességében való eligazításra?

F: Isten teljes Igéje hasznos arra, hogy eligazítson bennünket az imádság köteleességében, de különleges példát az az imádság ad, melyet a mi Megváltónk, Krisztus tanított tanítványainak, közismert nevén az Úr imádsága [a Miatyánk].

Mt 6,9-13; Lk 11,2-4; 1Jn 5,14

187. K: Hogyan kell használni a Miatyánkot?

F: A Miatyánkot nemcsak eligazításra, más imádságainkhoz való mintául használhatjuk, hanem külön imádságként is. De használjuk tudatosan, hittel, tisztelettel és más kegyelmi ajándékokkal együtt, amelyek szükségesek az imádkozás köteleiségének helyes teljesítéséhez.

Mt 6,9; Lk 11,2

188. K: Hány részből áll a Miatyánk?

F: A Miatyánk három részből áll: bevezetésből, kérésekből és befejezésből.

189. K: Mit tanít nekünk a Miatyánk bevezetése?

F: A Miatyánk bevezetése („*Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben*”) azt tanítja nekünk, hogy amikor imádkozunk, atyai jóságában bízva – mint akik annak részesei – közeledjünk Istenhez, tisztelettel, és minden más gyermekekre jellemző hozzáállással, mennyei érzésekkel, valamint szuverén hatalmának, felségének és kegyelmes leereszkedésének kellő megértésével. Azt is tanítja, hogy imádkozzunk másokkal együtt és másokért.

Mt 6,9; Lk 11,13; Róm 8,15; Ézs 64,9; Zsolt 123,1; JerSir 3,41; Ézs 63,15-16; Neh 1,4-6; ApCsel 12,5

190. K: Miért imádkozunk az első kérdésben?

F: Az első kérdésben („*szenteltesse meg a te neved*”), elismerve saját magunk és minden ember teljes képtelenségét és alkalmatlanságát arra,

hogy Istent helyesen tisztelje, azért imádkozunk, hogy Isten kegyelme által tegyen bennünket és másokat képessé, és indítson arra, hogy megismerjük, elismerjük és nagyra becsüljük Őt, címeit, tulajdonságait, rendeléseit, Igéjét, munkáit és mindent, ami által jótetszéséből megismerteti magát, továbbá, hogy dicsőítsük Őt gondolatban, szavakban, és tettekben. Azért is imádkozunk, hogy Isten megakadályozza és eltávolítsa az istentagadást, tudatlanságot, bálványimádást, szentségtelenséget és minden mást, amely megbecsteleníti Őt; valamint azért, hogy mindenható gondviselése által minden dolgot saját dicsőségére rendeljen és tegyen.

Mt 6,9; 2Kor 3,5; Zsolt 51,15; Zsolt 67,1-4; Zsolt 83; Zsolt 86,10-13; Zsolt 86,15; 2Thessz 3,1; Zsolt 147,19-20; Zsolt 138,1-3; 2Kor 2,14-15; Zsolt 145; Zsolt 8; Zsolt 103,1; Zsolt 19,14; Fil 1,9; Fil 1,11; Ef 1,17-18; Zsolt 97,7; Zsolt 74,18; Zsolt 74,22-23; 2Kir 19,15-16; 2Krón 20,6; 2Krón 20,10-12; Zsolt 140,4; Zsolt 140,8

191. K: Miért imádkozunk a második kérdésben?

F: A második kérdésben („*jöjjön el a te országod*”), elismerve, hogy saját magunk és az egész emberiség természetűl fogva a bűn és a Sátán hatalma alatt áll, azért imádkozunk, hogy romboltassék le a bűn és a Sátán országa, terjedjen az evangélium az egész világon, hívassanak el a zsidók, és a pogányok teljessége üdvösségre jusson. Továbbá azért imádkozunk, hogy az egyháznak adassanak evangélium szerinti tisztségviselők és rendelések, az egyház megtisztíttassék a romlottságtól, és a világi hatóságok támogassák és védelmezzék az egyházat. Továbbá, hogy Krisztus rendelései tisztán legyenek alkalmazva és hatékonyaknak bizonyuljanak azok megtérítésében, akik még a bűneikben vannak, és hogy megerősítsék, vigasztalják és építsék azokat, akik már megtértek. Azért is imádkozunk, hogy Krisztus már itt uralkodjék a szívünkben, és hogy következzen be minél hamarabb második eljövetele és a Vele való örök uralkodásunk, valamint azért, hogy jótetszéséből úgy gyakorolja országlásának hatalmát az egész világon, hogy az legjobban elősegítse ezeket a célokat.

Mt 6,10; Ef 2,2-3; Zsolt 67,1; Zsolt 67,18; Jel 12,10-11; 2Thessz 3,1; Róm 10,1; Jn 17,9; Jn 17,20; Róm 11,25-26; Zsolt 67; Mt 9,38; Mal 1,11; Sof 3,9; 1Tim 2,1-2; ApCsel 4,29-30; Ef 6,18-20; Róm 15,29-30; Róm 15,32; 2Thessz 1,11; 2Thessz 2,16-17; Ef 3,14-20; Jel 22,20; Ézs 64,1-2; Jel 4,8-11

192. K: Miért imádkozunk a harmadik kérdésben?

F: A harmadik kérdésben („*legyen meg a te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is*”), elismerve, hogy természetünk szerint úgy mi, mint bármely más ember, nemcsak hogy egyáltalán nem képes és nem hajlandó Isten akaratának megismerésére és cselekvésére, de teljesen hajlamos az Igéje elleni lázadásra, gondviselése elleni elégedetlenkedésre és zúgolódásra, valamint a test és az ördög akaratának cselekvésére. Azért imádkozunk, hogy Isten a Lelke által vegyen ki belőlünk és másokból minden vakságot, erőtlenséget, kedvtelenséget, gyengeséget és a szív romlottságát, és hogy az Ő kegyelme által tegyen bennünket képessé és hajlandóvá arra, hogy megismerjük és cselekedjük az Ő akaratát, és alárendeljük magunkat annak minden dologban olyan alázattal, örömmel, hűséggel, szorgalommal, buzgalommal, őszinteséggel és állhatatossággal, amellyel az angyalok teszik azt a mennyben.

Mt 6,10; Róm 7,18; Róm 8,7; Jób 21,14; 1Kor 2,14; 2Móz 17,7; 4Móz 14,2; Ef 2,2; Ef 1,17-18; Ef 3,16; Mt 26,40-41; Jer 31,18-19; Zsolt 119,1; Zsolt 119,4-5; Zsolt 119,8; Zsolt 119,35-36; Zsolt 119,80; Zsolt 119,112; ApCsel 21,14; Mik 6,8; Zsolt 100,2; Jób 1,21; 2Sám 15,25-26; Ézs 38,3; Róm 12,11; Ézs 6,2-3; Mt 18,10

193. K: Miért imádkozunk a negyedik kérdésben?

F: A negyedik kérdésben („*a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma*”), elismerve, hogy Ádámban, és saját bűnünk által, elveszítettük ezen élet külső áldásaihoz való jogunkat, és megérdemljük, hogy Isten teljesen megfosszon azoktól, és megátkozza azokat számunkra mindennapi használatukban, továbbá elismerve, hogy sem ezek nem képesek önmagukban fenntartani bennünket, sem mi nem vagyunk képesek kiérdemelni, vagy saját szorgalmunk által megszerezni azokat, viszont hajlamosak vagyunk törvénytelenül vágyakozni rájuk, megszerezni és használni őket, tehát elismerve ezeket imádkozunk magunkért és másokért, hogy mind ők, mind mi napról-napra törvényes eszközök által Isten gondoskodására várva, az Ő ingyenes ajándékaként, és ahogy az atyai bölcsességének legjobbnak tűnik, azokból megfelelő mértékben kaphassunk, valamint Isten továbbra is áldjon meg velük, ahogy azokat szentségben, megfelelően és megelégedéssel használjuk, és tartson viszsza bennünket minden olyan dologtól, amely ellentétes átmeneti támogatásunkkal és vigasztalásunkkal.

Mt 6,11; 1Móz 2,17; 1Móz 3,17; Róm 8,20-22; Jer 5,25; 5Móz 28,15-17; 5Móz 8,3; 1Móz 32,10; 5Móz 8,17-18; Jer 6,13; Mk 7,21-22; Hós 12,7; Jak 4,3; 1Móz 43,12-14; 1Móz 28,20; Ef 4,28; 2Thessz 3,11-12; Fil 4,6; 1Tim 4,3-5; 1Tim 6,6-8; Péld 30,8-9

194. K: Miért imádkozunk az ötödik kérdésben?

F: Az ötödik kérdésben („*és bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk azoknak, akik ellenünk vétkeztek*”), elismerve, hogy mi és mindenki más is vétkes az eredendő és jelenlegi bűnei miatt, és így Isten igazságának adósává válik, és hogy sem mi, sem semmilyen más teremtmény se képes ezért az adósságért a legkisebb mértékben sem elégtételt adni, azért imádkozunk, hogy Isten az Ő ingyen kegyelméből, Krisztus engedelmessége és elégtétele miatt, amelyet hit által ragadunk meg és alkalmazunk, mentsen fel bennünket és másokat a bűn vétke és büntetése alól, és fogadjon el bennünket az Ő szeretett Fiában. Azért is imádkozunk, hogy továbbra is árássa ránk jóindulatát és kegyelmét, bocsássa meg mindennapi vétkeinket, és töltsön be békességgel és örömmel, ahogy naponta egyre nagyobb bizonyosságot ad bűnbocsánata felől. Ezt a bizonyosságot bátrabban kérhetjük és számíthatunk is rá, ha megvan bennünk az a bizonyágtétel, hogy szívünkben meg bocsátjuk mások vétkeit.

Mt 6,12; Róm 3,9-12; Róm 3,19; Mt 18,24-25; Mt 18,35; Zsolt 130,3-4; Róm 3,24-26; Zsid 9,22; Ef 1,6-7; 2Pét 1,2; Hós 14,2; Jer 14,7; Róm 15,13; Zsolt 51,7-10; Zsolt 51,12; Lk 11,4; Mt 11,14-15

195. K: Miért imádkozunk a hatodik kérdésben?

F: A hatodik kérdésben „*és ne vígy minket kísértetbe, de szabadíts meg minket a gonosztól*”, elismerjük, hogy a bölcs, igazságos és kegyelmes Isten, különféle szent és igaz céljai érdekében, irányíthatja úgy a dolgokat, hogy a kísértések megtámadjanak, legyőzzenek, és egy időre foglyul is ejtsenek, továbbá elismerve, hogy a Sátán, a világ és a test kész arra, hogy erőteljesen félre vonjon és elcsábítson bennünket, és hogy miután bűneink már bocsánatot nyertek, romlottságunk, gyengeségünk és éberségünk hiánya miatt, nemcsak hogy ki vagyunk téve a kísértésnek, és ki is tesszük magunkat a kísértésnek, de önmagunktól nem is vagyunk képesek és hajlandók ellenállni annak, felépülni belőle és abból jól kikerülni, és megérdemljük, hogy annak hatalmában hagyassunk. Azért imádkozunk tehát, hogy Isten annyira uralkodjon a világ felett és minden felett, ami benne van, hogy legyőzze a testet, fékezze meg a Sátánt,

igazgasson minden dolgot, ajándékozzon és áldjon meg minden kegyelmi eszközzel, és indítson bennünket éberségre a használatukban, hogy mi és egész népe az Ő gondviselése által megtartassunk attól, hogy a bűn kísértésétől, vagy ha már kísértésbe estünk megtartassunk a kísértés órájában, vagy amikor elbukunk felemeltessünk és felépüljünk belőle, és annak megszentelő és javító hatása legyen. A megszentelődésünk és üdvösségünk tökéletes legyen, a Sátánt lábaink alatt tapossuk és teljesen megszabaduljunk a bűntől, a kísértéstől és minden gonosztól örökké.

Mt 6,13; 2Krón 32,31; 1Krón 21,1-4; Lk 21,34; Mk 4,19; Jak 1,14; Gal 5,17; Mt 26,41; Mt 26,69-72; Gal 2,11-14; 2Krón 18,3; 2Krón 19,2; Róm 7,23-24; 2Krón 16,7-10; Zsolt 81,11-12; Jn 17,15; Zsolt 51,10; Zsolt 119,133; 2Kor 12,7-8; 1Kor 10,12-13; Zsid 13,20-21; Mt 26,41; Zsolt 19,13; Ef 3,14-17; 1Thessz 3,13; Júd 24; Zsolt 51,12; 1Pét 5,8-10; 2Kor 13,7; 2Kor 13,9; Róm 16,20; Zak 3,2; Lk 22,31-32; 1Thessz 5,23

196. K: Mit tanít nekünk a Miatyánk befejezése?

F: A Miatyánk befejezése („*Mert tiéd az ország és a hatalom és a dicsőség mind örökké. Ámen!*”) azt tanítja nekünk, hogy kéréseinket érvekkel támasszuk alá, amelyeket ne önmagunk vagy bármely más teremtmény érdemeire alapozzuk, hanem Istenre. Azt is tanítja, hogy imádságainkat kapcsoljuk össze dicsérettel, egyedül Istennek tulajdonítva örökkévaló szuverenitást, mindenhatóságot és dicsőséges kiválóságot. Ezekre tekintve – mivel Ő képes és hajlandó segíteni nekünk –, hit által felbátorodva esedezünk, hogy megtegye azt, és megnyugodva rá támaszkodunk, hogy Ő teljesíteni fogja kéréseinket. Annak bizonyítékául, hogy ez a vágyunk és bizonyosságunk, azt mondjuk, Ámen.

Mt 6,13; Róm 15,30; Dán 9,4; Dán 9,7-9; Dán 9,16-19; Fil 4,6; 1Krón 29,10-13; Ef 3,20-21; Lk 11,13; 2Krón 20,6; 2Krón 20,11; 2Krón 14,11; 1Kor 14,16; Jel 22,20-21